

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

НУШ та Інтелект України

4 клас

МОВНО-ЛІТЕРАТУРНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ				
Результат навчання у свідоцтві досягнень	Рівні			
	початковий	середній	достатній	високий
Взаємодіє з іншими усно	Перетворює усну інформацію в іншу форму представлення (асоціативні схеми, таблиці) за шаблоном, потребує детального кількарязового пояснення; припускається помилок під час відтворення почутої інформації; відчуває труднощі у визначенні помилок, навіть після допомоги вчителя; не може співвіднести структуру схеми, таблиці з почутою інформацією.	Перетворює усну інформацію в іншу форму представлення (асоціативні схеми, таблиці) за інструкцією, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює почуту інформацію, іноді з допомогою вчителя; здатний/здатна внести уточнення до власних робіт після допомоги вчителя; визначає структуру таблиці, асоціативної схеми з допомогою вчителя.	Самостійно перетворює усну інформацію в іншу форму представлення (асоціативна схема, таблиця) з незначною допомогою вчителя; частково аналізує, класифікує, узагальнює усну інформацію; ілюструє окремими прикладами власні відповіді, судження; здатний/здатна внести уточнення до власних робіт, їх коригування (за потреби); цілісно сприймає почуту інформацію; створює асоціативну схему, таблицю на основі засвоєних зразків.	Перетворює усну інформацію в іншу форму представлення (асоціативна схема, таблиця) під опосередкованим керівництвом учителя; аналізує, класифікує, узагальнює інформацію; ілюструє прикладами власні відповіді, судження; здатний/здатна до самостійного аналізу власних робіт, їх коригування та уточнення (за потреби); цілісно сприймає почуту інформацію;
	Переказує зміст почутого на основі плану, піктограм, опорних слів тощо за умови детального кількарязового	Переказує, відтворюючи зміст почутого відповідно до мети завдання, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює зміст почутого,	З незначною допомогою вчителя переказує, передаючи зміст почутого своїми словами, враховує мету завдання; аналізує, встановлює	Самостійно переказує, передаючи зміст почутого своїми словами, враховує мету завдання; аналізує, встановлює причинно-наслідкові

	<p>пояснення вчителя; припускається помилок під час відтворення змісту почутого; відчуває труднощі у визначенні помилок, навіть після допомоги вчителя; не може визначити цілісність власного переказу.</p>	<p>іноді з допомогою вчителя; здатний/здатна зробити уточнення у власний переказ після допомоги вчителя; не завжди може використати способи фіксації виокремленої інформації.</p>	<p>причинно-наслідкові зв'язки; здатний/здатна внести уточнення до власного переказу (за потреби); спирається на власний досвід використання способів фіксації виокремленої інформації.</p>	<p>зв'язки, узагальнює; здатний/здатна до самостійного аналізу власного переказу, його коригування та уточнення (за потреби); залежно від мети завдання обирає або комбінує способи фіксації виокремленої, почутої інформації</p>
	<p>Залежно від мети завдання частково виокремлює та фіксує почуту інформацію способом, заданим учителем, потребує детального кількарязового пояснення; припускається помилок під час фіксації виокремленої інформації; відчуває труднощі у визначенні помилок, навіть після допомоги вчителя; не може співвіднести виокремлену інформацію з метою завдання.</p>	<p>Залежно від мети завдання фіксує виокремлену почуту інформацію способом, заданим учителем, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; співвідносить почуту інформацію з певними критеріями; здатний/здатна внести уточнення до зафіксованої інформації після допомоги вчителя; не завжди встановлює зв'язок між фрагментами виокремленої інформації.</p>	<p>Залежно від мети завдання з незначною допомогою вчителя фіксує виокремлену почуту інформацію зручним способом; частково аналізує, виокремлює, узагальнює почуту інформацію; аргументує окремими прикладами власні відповіді, судження; здатний/здатна до самостійного коригування та уточнення необхідної інформації для побудови висловлювання (за потреби); пов'язує виокремлену почуту інформацію з різних джерел у цілісну картину у співпраці з учителем.</p>	<p>Залежно від мети завдання самостійно фіксує виокремлену почуту інформацію зручним способом; самостійно фіксує виокремлену усну інформацію; аналізує, виокремлює, узагальнює почуту інформацію; ілюструє прикладами власні відповіді, судження; здатний/здатна до самостійного аналізу відповідності виокремленої інформації.</p>
	<p>З допомогою вчителя визначає на основі пропонувані варіантів для чого, кому і як (звук,</p>	<p>Визначає на основі пропонувані варіантів для чого, кому і як (звук, словесні засоби) подана</p>	<p>З незначною допомогою вчителя визначає для чого, кому і як (звук, словесні засоби) подана усна</p>	<p>Самостійно (під опосередкованим керівництвом вчителя) визначає для чого, кому і як</p>

	<p>словесні засоби) подана усна інформація; потребує детального кількарязового їх пояснення; припускається помилок під час визначення цілі, ідеї та окремих деталей усної інформації; не завжди може самостійно визначити помилки, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі у співвіднесенні цілі, ідеї та деталі почутої інформації.</p>	<p>усна інформація, у разі утруднення звертається до вчителя за допомогою; обговорює цілі, основні ідеї та окремі деталі, відтворюючи почуту інформацію; здатний/здатна внести уточнення до власних відповідей після допомоги вчителя; не завжди визначає роль окремих деталей усної інформації.</p>	<p>інформація; частково аналізує, класифікує, узагальнює; обговорює цілі, основні ідеї та окремі деталі усної інформації, аргументуючи окремими прикладами власні відповіді, судження; здатний/здатна самостійно внести уточнення до власних відповідей; враховує прихований зміст під час визначення цілі, основних ідей усної інформації у співпраці з учителем.</p>	<p>(звук, словесні засоби) подана усна інформація; аналізує, класифікує, узагальнює; обговорює цілі, основні ідеї та окремі деталі усної інформації, аргументуючи прикладами власні відповіді, судження; здатний/здатна до самостійного аналізу власних відповідей, їх коригування та уточнення (за потреби); враховує прихований зміст під час визначення цілі, основних ідей усної інформації.</p>
	<p>Співставляє прослухані повідомлення на основі шаблону з опорними словами; висловлюється, орієнтуючись на опорні слова; припускається помилок під час виконання завдань за шаблоном; не завжди може самостійно визначити помилки, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі в словесному оформленні емоційної реакції на прослухане.</p>	<p>Співставляє прослухані повідомлення за формою та змістом за наданою інструкцією; висловлюється, орієнтуючись на надану інструкцію, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює зміст почутого; здатний/здатна уточнювати власне висловлювання після допомоги вчителя; відчуває труднощі у визначенні позиції співрозмовника, не проявляє гнучкості в діалозі.</p>	<p>Співставляє прослухані повідомлення за формою та змістом; самостійно висловлює власне ставлення до прослуханого повідомлення з незначною допомогою вчителя; частково аналізує зміст та форму усного повідомлення, класифікує, узагальнює інформацію; наводить окремі аргументи щодо власних думок, використовуючи інформацію з усного повідомлення; здатний/здатна уточнювати власне висловлювання; у</p>	<p>Співставляє прослухані повідомлення за формою та змістом; самостійно висловлює власне ставлення до прослуханого повідомлення; аналізує зміст та форму усного повідомлення, класифікує, узагальнює інформацію; наводить аргументи щодо власних думок, використовуючи інформацію з усного повідомлення, власний досвід та інші джерела; здатний/здатна до самостійного аналізу</p>

			співпраці з учителем визначає позицію співрозмовника, погоджується з нею або заперечує її.	помилку у висловлюванні щодо власного ставлення до усного повідомлення; визначає позицію співрозмовника, погоджується з нею або заперечує її.
	Погоджується або не погоджується з висловленими поглядами інших осіб; копіює чуже висловлювання; висловлюється з допомогою вчителя; припускається помилок під час копіювання чужого висловлювання; не завжди може самостійно визначити помилки, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі у створенні власного висловлювання	Висловлює власну думку, вибираючи з декількох, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює зміст почутого; здатний/здатна уточнювати власне висловлювання після допомоги вчителя; відчуває труднощі в розрізненні власної думки та думки іншої особи.	Співставляє прослухані повідомлення з власним досвідом та думками інших осіб; висловлюється з незначною допомогою вчителя; частково аналізує, класифікує, узагальнює; наводить окремі аргументи щодо власних думок, використовуючи інформацію з усного повідомлення, власний досвід та думки інших осіб; здатний/здатна уточнювати власне висловлювання; дотримується найважливіших правил літературної вимови; у співпраці з учителем визначає доцільність висловлення власних поглядів в певній комунікативній ситуації.	Співставляє прослухані повідомлення з власним досвідом та думками інших осіб; самостійно висловлюється; аналізує, класифікує, узагальнює; наводить аргументи щодо власних думок, використовуючи інформацію з усного повідомлення, власний досвід та думки інших осіб; здатний/здатна до самостійного аналізу власного висловлювання; дотримується найважливіших правил літературної вимови; висловлює власні погляди з огляду на доцільність у певній комунікативній ситуації.
	Створює усне висловлювання за зразком (шаблон з опорними словами);	Створює висловлювання, використовуючи словесні (зокрема художні) та несловесні засоби за	Учень/учениця з незначною допомогою вчителя створює висловлювання, використовуючи доречні	Учень/учениця самостійно створює висловлювання, використовуючи доречні словесні (зокрема художні)

	<p>відчуває труднощі з використанням шаблону, навіть за умови детального пояснення вчителя;</p> <p>не завжди використовує поширені словесні та несловесні засоби щодо певної комунікативної ситуації;</p> <p>відчуває труднощі з виправленням помилок та внесенням коректних уточнень у власне висловлювання, навіть після допомоги вчителя;</p> <p>не завжди розпізнає комунікативну ситуацію.</p>	<p>аналогією;</p> <p>діє за алгоритмом, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою пояснює використання окремих поширених словесних та несловесних засобів щодо певної комунікативної ситуації;</p> <p>здатний/здатна внести коректні уточнення у власне висловлювання та виправити помилки після допомоги вчителя;</p> <p>не завжди добирає засоби для вираження задуму змісту висловлювання;</p> <p>використовує частовживану лексику.</p>	<p>словесні (зокрема художні) та несловесні засоби;</p> <p>частково аналізує й оцінює відповідність словесних та несловесних засобів та змісту висловлювання;</p> <p>аргументує вибір окремих мовних засобів щодо певної комунікативної ситуації;</p> <p>здатний/здатна самостійно внести уточнення до власного висловлювання, коригувати його;</p> <p>проявляє фантазію, спирається на власний досвід з використання мовних засобів під час створення власного висловлювання.</p>	<p>та несловесні засоби;</p> <p>аналізує й оцінює відповідність словесних та несловесних засобів та змісту висловлювання;</p> <p>аргументує вибір мовних засобів щодо певної комунікативної ситуації;</p> <p>здатний/здатна самостійно аналізувати засоби побудови власного висловлювання, коригувати та уточнювати (за потреби);</p> <p>проявляє фантазію, спирається на власний досвід, експериментує з мовними засобами під час створення власного висловлювання, надаючи йому індивідуальних рис.</p>
<p>Сприймає, аналізує, інтерпретує та оцінює текст</p>	<p>Відтворює інформацію (фрагментарно), отриману з обкладинки, ілюстрації та анотації з допомогою вчителя;</p> <p>відчуває труднощі з розпізнанням елементів книжки;</p> <p>не завжди може внести уточнення у власну відповідь, навіть після допомоги вчителя; не завжди встановлює зв'язки між отриманою</p>	<p>Будує текст, відтворюючи інформацію, отриману з обкладинки, ілюстрації та анотації;</p> <p>прогнозує зміст книжки/твору/уривку з допомогою вчителя;</p> <p>розпізнає елементи книжки, словесну та несловесну інформацію в тексті;</p> <p>здатний/здатна внести уточнення у власну розповідь щодо</p>	<p>Враховує інформацію на обкладинці (автора, заголовок тощо), ілюстрації та анотацію під час прогнозування змісту дитячої книжки / окремого твору або його уривку; самостійно прогнозує зміст книжки/твору/уривку з незначною допомогою вчителя;</p> <p>під час прогнозування змісту книги/твору/уривку пов'язує елементи</p>	<p>Враховує інформацію на обкладинці (автора, заголовок тощо), ілюстрації та анотацію під час прогнозування змісту дитячої книжки / окремого твору або його уривку; самостійно прогнозує зміст книжки/твору/уривку під опосередкованим керівництвом учителя; під час прогнозування змісту книги/твору/уривку пов'язує елементи інформації в</p>

	інформацією (заголовок - анотація, заголовок - ілюстрація тощо).	прогнозування дитячої книжки / твору/уривку після допомоги вчителя; здатний/здатна пропонувати ймовірний варіант змісту дитячої книжки / твору/уривку в умовах обмеженості інформації (відсутні ілюстрації, анотація тощо) у співпраці з учителем.	інформації в цілісну картину; наводить окремі приклади на підтвердження власної думки; здатний/здатна внести уточнення у власну розповідь щодо прогнозування дитячої книжки / твору/уривку; здатний/здатна пропонувати декілька ймовірних варіантів змісту дитячої книжки / твору/уривку в умовах обмеженості інформації (відсутні ілюстрації, анотація тощо) у співпраці з учителем.	цілісну картину; аргументує прикладами власну думку; здатний/здатна до дотримання взаємозв'язку між власним прогнозуванням та елементами дитячої книжки / твору/уривку; здатний/здатна пропонувати декілька ймовірних варіантів змісту дитячої книжки / твору/уривку в умовах обмеженості інформації (відсутні ілюстрації, анотація тощо).
	Розуміє фрагменти тексту, прочитаного вголос або мовчки (окремі речення, слова тощо); ситуативно виконує елементарні завдання на розуміння прочитаного; припускається помилок під час відтворення змісту прочитаного; не завжди може коригувати власне розуміння, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі із зіставленням	Розуміє текст (художній, медіатекст тощо), прочитаний вголос або мовчки, у загальних рисах, не зважає на деталі; виконує завдання на загальне розуміння прочитаного тексту з незначною допомогою вчителя; відтворюють зміст прочитаного в загальних рисах (відповідь на запитання: хто? що? де? коли?); здатний/здатна поглибити власне розуміння прочитаного після	Розуміє текст (художній, інформаційний) прочитаний вголос або мовчки; самостійно виконує завдання на розуміння прочитаного тексту з незначною допомогою вчителя; частково аналізує зміст прочитаного тексту; аргументує власну думку окремими прикладами з прочитаного тексту; здатний/здатна до самостійного аналізу помилок у процесі читання (пропущені слова, наголос, все, що призводить до	Розуміє текст (художній, інформаційний) прочитаний вголос або мовчки; самостійно виконує завдання на розуміння прочитаного тексту; аналізує, класифікує, узагальнює зміст прочитаного тексту; аргументує власну думку прикладами з прочитаного тексту; здатний/здатна до самостійного аналізу помилок в процесі читання (пропущені слова, наголос, все, що призводить до неправильного сприймання

	прочитаного і зрозумілого.	допомоги вчителя; відчуває труднощі у співвіднесенні засобів візуалізації зі словесною частиною тексту.	неправильного сприймання тексту); тлумачить інформацію, подану в тексті засобами візуалізації (емотикони, піктограми, схеми, таблиці, ілюстрації тощо) у співпраці з учителем.	тексту) та визначає чинники, що вплинули на допущення помилок; регулює темп читання; тлумачить інформацію, подану в тексті засобами візуалізації (емотикони, піктограми, схеми, таблиці, ілюстрації тощо). у разі сумнівів щодо правдивості або неправдивості фактів визначає джерела, за якими можна перевірити інформацію.
	Демонструє розуміння прочитаного, частково відтворюючи інформацію з нього; ситуативно робить висновки з допомогою вчителя; припускається помилок під час відтворення змісту прочитаного; відчуває труднощі з самостійним визначенням помилок, навіть після допомоги вчителя; не завжди може розрізнити відтворення змісту прочитаного та висновки з прочитаного. відчуває труднощі із співставленням	Демонструє розуміння тексту, формулюючи прямі висновки на основі інструкції, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює зміст прочитаного здатний/здатна внести уточнення у власні висновки щодо прочитаного тексту після допомоги вчителя; відчуває труднощі в розрізненні суті власних висновків з висновками, які є в тексті. почутого після допомоги вчителя; відчуває труднощі у	Демонструє розуміння тексту, формулюючи прямі висновки на основі інформації, виявленої в тексті, але здатний/здатна піддавати сумніву окремі факти, наявні в тексті; самостійно формулює прямі висновки на основі інформації, виявленої в тексті, уточнює факти і судження з незначною допомогою вчителя; аналізує, класифікує, пов'язує елементи інформації в цілісну картину, аргументуючи власну думку окремими прикладами з прочитаного тексту;	Демонструє розуміння тексту, формулюючи висновки на основі інформації (явної та прихованої), виявленої в тексті; самостійно формулює прямі висновки на основі інформації, виявленої в тексті, розрізняє факти і судження; аналізує, класифікує, пов'язує елементи інформації в цілісну картину; розрізняє факти і думки про ці факти, аргументуючи власну думку прикладами з прочитаного тексту;

	прочитаного/побаченого /почутого і зрозумілого.	визначенні ролі засобів візуалізації, звукових ефектів тощо для сприйняття медіатексту.	здатний/здатна внести уточнення у власні висновки щодо прочитаного тексту (елементи інформації, факти і судження); у разі сумнівів щодо правдивості або неправдивості фактів визначає у співпраці з учителем джерела, за якими можна перевірити інформацію помилок у сприйнятті медіатексту;	здатний/здатна до самостійного аналізу помилок у власних висновках щодо прочитаного тексту (елементи інформації, факти і судження); помилок у сприйнятті медіатексту та визначає чинники, що вплинули на допущення помилок;
	Розрізняє персонажів, розуміє текст/медіатекст фрагментарно; описує емоційний стан персонажів на основі шаблону з опорними словами, потребує детального кількісного пояснення; припускається помилок під час опису емоційного стану персонажів; не завжди коригує власне розуміння, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі у співвіднесенні художніх засобів та емоційного стану персонажів.	Розуміє текст/медіатекст (прочитаний/побачений/почутий) у загальних рисах, не зважає на деталі; розрізняє персонажів та зв'язки між ними на основі наданої інструкції або плану; описує емоційний стан персонажів на основі наданої інструкції або плану, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює зміст прочитаного/побаченого/почутого, описуючи емоційний стан персонажів у загальних рисах; здатний/здатна поглибити власне розуміння емоційного стану	Розрізняє персонажів та зв'язки між ними; тлумачить художні засоби та визначає їхню роль у тексті/медіатексті для відображенні емоційного стану персонажа. самостійно описує емоційний стан персонажів з незначною допомогою учителя; частково аналізує, класифікує, узагальнює зміст тексту/медіатексту; встановлює причинно-наслідкові зв'язки в тексті; аргументує власну думку окремими прикладами з тексту/медіатексту; здатний/здатна нести уточнення в розуміння прочитаного/прослуханого/	Розрізняє персонажів та зв'язки між ними; тлумачить художні засоби та визначає їхню роль у тексті/медіатексті для відображенні емоційного стану персонажа; самостійно описує емоційний стан персонажів під опосередкованим керівництвом учителя; аналізує, класифікує, узагальнює зміст прочитаного тексту; встановлює причинно-наслідкові зв'язки в тексті; аргументує власну думку прикладами з тексту/медіатексту; здатний/здатна до самостійного аналізу помилок у процесі

		персонажів після допомоги вчителя; використовує поширені (частовживані) художні засоби для опису емоційного стану персонажа, але не завжди доречно.	переглянутого (пропущені художні деталі, що призводить до неправильного сприймання тексту/медіатексту); доцільно використовує поширені (частовживані) художні засоби для опису емоційного стану персонажа.	читання/слухання/перегляду (пропущені художні деталі, що призводить до неправильного сприймання тексту/медіатексту) та визначає чинники, що вплинули на допущення помилок; доцільно використовує власні художні засоби для опису емоційного стану персонажа
	Співставляє прочитані/прослухані/переглянуті твори, літературних персонажів, об'єкти мистецтва і навколишнього світу на основі шаблону з опорними словами; висловлюється, орієнтуючись на опорні слова; припускається помилок під час виконання завдань за шаблоном; не завжди самостійно визначає помилки, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі у словесному оформленні емоційної реакції на прочитане/прослухане/переглянуте.	Співставляє прочитані/прослухані/переглянуті твори, літературних персонажів, об'єкти мистецтва і навколишнього світу за наданою інструкцією; висловлюється, орієнтуючись на надану інструкцію або план, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює зміст прочитаного/побаченого/почутого; здатний/здатна уточнювати власне висловлювання після допомоги вчителя; відчуває труднощі з розрізненням власних ставлень та змісту (опису) прочитаного/прослуханого/побаченого.	Співставляє прочитані/прослухані/переглянуті твори, літературних персонажів, об'єкти мистецтва і навколишнього світу за формою та змістом; висловлює власне ставлення до творів, літературних персонажів, об'єктів мистецтва і навколишнього світу з незначною допомогою вчителя; частково аналізує, класифікує, узагальнює прочитані/прослухані/переглянуті твори, літературних персонажів, об'єкти мистецтва і навколишнього світу; наводить окремі аргументи щодо власних думок, використовуючи текст, власний досвід та інші	Співставляє прочитані/прослухані/переглянуті твори, літературних персонажів, об'єкти мистецтва і навколишнього світу за формою та змістом; висловлює власне ставлення до творів, літературних персонажів, об'єктів мистецтва і навколишнього світу; аналізує, класифікує, узагальнює прочитані/прослухані/переглянуті твори, літературних персонажів, об'єкти мистецтва і навколишнього світу; наводить аргументи щодо власних думок, використовуючи текст, власний досвід та інші джерела;

			джерела; здатний/здатна уточнювати висловлювання щодо власного ставлення до творів, літературних персонажів, об'єктів мистецтва і навколишнього світу; доцільно використовує поширені (частовживані) художні засоби.	здатний/здатна до самостійного аналізу помилок у висловлюванні щодо власного ставлення до творів, літературних персонажів, об'єктів мистецтва і навколишнього світу; збагачує власне мовлення доречними художніми засобами.
	Перетворює інформацію з тексту в іншу форму представлення (план, таблиця, модель) за шаблоном, потребує детального кількарязового пояснення; припускається помилок під час відтворення інформації з тексту; не може самостійно визначити помилки, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі у співвіднесенні словесної та візуальної складових тексту.	Перетворює інформацію з тексту в іншу форму представлення (план, таблиця, модель) за інструкцією, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює інформацію з тексту, іноді з допомогою вчителя; здатний/здатна внести уточнення до власних робіт після допомоги вчителя; відчуває труднощі у співвідношенні словесної та візуальної складових тексту.	Перетворює інформацію з тексту в іншу форму представлення (план, таблиця, модель) із незначною допомогою вчителя; частково аналізує, класифікує, узагальнює інформацію з тексту; аргументує окремими прикладами власні відповіді, судження; здатний/здатна внести уточнення до власних робіт, їх коригування (за потреби); сприймає словесну та візуальну складові тексту як цілісність.	Перетворює інформацію з тексту в іншу форму представлення (план, таблиця, модель) під опосередкованим керівництвом учителя; аналізує, класифікує, узагальнює інформацію з тексту; аргументує прикладами власні відповіді, судження; здатний/здатна до самостійного аналізу власних робіт, їх коригування та уточнення (за потреби).
	Змінює зміст прочитаного на основі запропонованого шаблону; з допомогою вчителя	Фрагментарно змінює зміст прочитаного, створюючи текст з іншим змістом; фрагментарно змінює	Експериментує з прочитаним, створюючи текст з іншим змістом; самостійно змінює сюжет, переказує текст з іншої	Експериментує з прочитаним, створюючи текст з іншим змістом; самостійно змінює сюжет, переказує текст з іншої

	<p>виконує елементарні завдання щодо зміни змісту прочитаного, потребує детального кількарядового їх пояснення; припускається помилок під час відтворення змісту прочитаного тексту; не може самостійно визначити помилки, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі з визначенням цілісності створеного тексту.</p>	<p>сюжет, переказує текст з іншої позиції, додає персонажів, імпровізує під час інсценізації, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює зміст прочитаного тексту; здатний/здатна зробити уточнення у власній роботі після допомоги вчителя; використовує стандартні рішення, відомі словесні та несловесні засоби під час створення власного тексту.</p>	<p>позиції, додає персонажів, імпровізує під час інсценізації з незначною допомогою вчителя; аналізує, встановлює причинно-наслідкові зв'язки; створює художній твір; здатний/здатна внести уточнення до продукту власної творчості (за потреби); використовує стандартні рішення, спирається на власний досвід, використовує відомі словесні та несловесні засоби під час створення художнього твору.</p>	<p>позиції, додає персонажів, імпровізує під час інсценізації під опосередкованим керівництвом учителя; аналізує, встановлює причинно-наслідкові зв'язки; створює художній твір; здатний/здатна до самостійного аналізу продукту власної творчості, його коригування та уточнення (за потреби); проявляє фантазію, спирається на власний досвід, експериментує зі словесними та несловесними засобами під час створення художнього твору, надаючи йому індивідуальних рис.</p>
<p>Створює письмові висловлювання</p>	<p>Пише в темпі, що дозволяє виконання завдання лише фрагментарно; не може виконати виконанням завдання, навіть з допомогою вчителя; припускається помилок під час відтворення інформації, отриманої з різних джерел; відчуває труднощі з коригуванням власного запису, навіть</p>	<p>Пише в уповільненому або прискореному темпі, який негативно впливає на якість виконання завдання; пише, виконуючи завдання, у разі труднощів звертається до допомоги; відчуває труднощі із співвідношенням власної думки та поставленим завданням; відтворює інформацію з різних джерел, іноді з</p>	<p>Пише, свідомо враховуючи час на виконання завдань щодо запису власної думки та інформації з різних джерел; самостійно виконує завдання з незначною допомогою вчителя; самостійно відтворюють інформацію з різних джерел; висловлюють власні думки, може наводити окремі приклади</p>	<p>Пише у власному темпі, свідомо враховуючи час на виконання завдань щодо запису власної думки та інформації з різних джерел; самостійно виконує завдання під опосередкованим керівництвом учителя; аналізує, класифікує, узагальнює інформацію з різних джерел; аргументує прикладами власні думки;</p>

	після допомоги вчителя; не завжди визначає, наскільки завершений власний запис.	допомогою вчителя; здатний/здатна внести коректні уточнення і зробити виправлення помилки після допомоги вчителя; використовує скорочення слів, складні для подальшого тлумачення.	на їх підтвердження; здатний/здатна внести уточнення, виправити помилки в письмовій роботі самостійно; регулює темп письма, іноді з допомогою вчителя; доречно використовує прийняті скорочення слів для фіксації інформації з різних джерел або власної думки.	здатний/здатна до самостійного аналізу власних письмових робіт, їх коригування та уточнення (за потреби); регулює темп письма; користуються різними засобами візуалізації (емоїкони, піктограми, схеми, таблиці тощо), доречно використовує прийняті скорочення слів для фіксації інформації з різних джерел або власної думки.
	Демонструє вміння створювати висловлювання, записувати їх за зразком (шаблон з опорними словами); має труднощі з використання шаблону, навіть за умови детального пояснення вчителя; не завжди встановлює відповідність між змістом висловлюванням, метою та адресатом; відчуває труднощі із внесенням коректних уточнень у власне висловлювання та	Демонструє вміння створювати висловлювання, записувати їх, визначаючи мету та адресата за умови надання інструкції; діє за інструкцією, у разі труднощів вертається до вчителя за допомогою; розуміє різницю між метою висловлювання та адресатом висловлювання; здатний/здатна внести коректні уточнення у власний текст та виправити помилки після допомоги вчителя; має труднощі з пошуком лексико-стилістичних засобів для побудови	Демонструє вміння створювати висловлювання, записувати їх, за умови додаткового уточнення щодо визначення мети та адресата; створює та записує висловлювання з незначною допомогою вчителя; самостійно висловлює власні думки, може навести окремі приклади на їх підтвердження; здатний/здатна самостійно внести уточнення у власний текст та виправити помилки (за потреби); користується орфографічним словником (за потреби); проявляє фантазію,	Демонструє вміння створювати висловлювання, записувати їх, урахувавши мету та адресата; самостійно створює та записує висловлювання під опосередкованим керівництвом учителя; аналізує й оцінює відповідність змісту висловлювання меті й адресату; наводить аргументи на захист власної думки; здатний/здатна самостійно аналізувати власний текст та його коригувати та уточнювати (за потреби); дотримується норм

	виправленням помилок, навіть після допомоги вчителя; має труднощі із сприйняттям цілісності тексту.	власного висловлювання; використовує частовживану лексику.	спирається на власний досвід, використовує різноманітні лексико-стилістичні засоби під час створення власного висловлювання.	літературної мови, користується орфографічним словником (за потреби); проявляє фантазію, спирається на власний досвід, експериментує з мовними засобами під час створення власних висловлювань, надаючи їм індивідуальних рис.
	Створює тексти різних типів і жанрів за зразком (шаблон з опорними словами); має труднощі з використанням шаблону, навіть за умови детального пояснення учителя; не завжди встановлює відповідність між типом або жанром тексту та його структурою; відчуває труднощі із внесенням коректних уточнень у власний текст та виправленням помилок, навіть після допомоги вчителя; має труднощі з розпізнаванням тексту.	Створює тексти різних типів і жанрів за інструкцією та планом, наданими вчителем; діє за інструкцією та планом, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; пояснює особливості текстів різних жанрів і типів з допомогою вчителя; здатний/здатна внести коректні уточнення у власний текст та виправити помилки після допомоги вчителя; має труднощі з пошуком лексико-стилістичних засобів для вираження задуму тексту; використовує частовживану лексику.	Створює спільно з учителем план для написання текстів різних типів і жанрів; діє за створеним планом; створює тексти різних типів і жанрів з незначною допомогою вчителя; пояснює особливості текстів різних жанрів і типів; наводить окремі приклади щодо доречності вибору лексико-стилістичних засобів; здатний/здатна самостійно внести уточнення у власний текст та виправити помилки (за потреби); проявляє фантазію, спирається на власний досвід, використовує різноманітні лексико-стилістичні засоби під час створення текстів різних типів і жанрів.	Створює тексти різних типів і жанрів, дотримуючись структури тексту та, за потреби, плану; самостійно створює тексти різних типів і жанрів під опосередкованим керівництвом учителя; аналізує й оцінює відповідність структури та змісту тексту; аргументує вибір лексико-стилістичних засобів; здатний/здатна самостійно аналізувати власний текст та його коригувати та уточнювати (за потреби); проявляє фантазію, спирається на власний досвід, експериментує з мовними засобами під час створення текстів різних типів і жанрів, надаючи їм індивідуальних рис.

	Створює та презентує медіатексти за зразком; інструкції, навіть за умови детального пояснення учителя; не завжди встановлює відповідності засобів до мети медіатексту; відчуває труднощі із внесенням коректних уточнень у власний медіатекст та виправленням помилок, навіть після допомоги вчителя; формально здійснює презентацію медіатексту.	Створює та презентує медіатексти за інструкцією або планом, наданими вчителем; діє за інструкцією щодо створення медіатексту, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; пояснює засоби створення медіатексту з допомогою вчителя; здатний/здатна внести коректні уточнення у власний медіатекст та виправити помилки після допомоги вчителя; формально здійснює презентацію медіатексту, ситуативно реагує на коментарі під час презентації.	Планує спільно з учителем роботу щодо створення та презентації медіатекстів; діє за створеним планом; створює і презентує медіатекст з незначною допомогою вчителя; пояснює засоби створення медіатексту, відповідно до його мети; наводить окремі приклади щодо доречності вибору засобів; здатний/здатна самостійно внести уточнення у власний медіатекст та виправити помилки (за потреби); підтримує обговорення власного медіатексту під час презентації; не відхиляється від теми	Самостійно планує роботу щодо створення та презентації медіатекстів та діє за цим планом; самостійно створює та презентує медіатекст під опосередкованим керівництвом учителя; аналізує засоби й оцінює відповідність форми та змісту медіатексту; аргументує вибір засобів; здатний/здатна самостійно аналізувати власний медіатекст та його коригувати та уточнювати (за потреби); підтримує обговорення власного медіатексту під час презентації, не відхиляється від теми; відстоює власну позицію під час дискусії.
Взаємодіє письмово в онлайн просторі	Створює короткі дописи за аналогією; не використовує інструкцію, надану вчителем; не розуміє специфіки онлайн спілкування, не знає правил нетикету; утруднюється із уточненням власного допису, навіть після допомоги вчителя; учень/учениця уникає	Створює короткі дописи для захищених ресурсів за інструкцією або планом, наданими вчителем, у разі труднощів просить допомоги вчителя; співвідносить створений короткий допис з інструкцією, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; уточнює власний допис після допомоги вчителя;	Створює допис на основі розробленого спільно з учителем плану; самостійно створює короткі дописи для захищених ресурсів з незначною допомогою вчителя; аналізує ситуацію спілкування, користується правилами нетикету та нормами літературної мови; добирає окремі засоби візуалізації (шрифт,	Створює допис на основі самостійно розробленого плану, з урахуванням ситуації спілкування; самостійно створює короткі дописи для захищених ресурсів; аналізує ситуацію спілкування, користується правилами нетикету та нормами літературної мови; аргументує вибір засобів візуалізації (шрифт,

	обговорення власного допису.	формально реагує на коментарі, ставлячи візуальні позначки.	емотикони, емодзі, світлини тощо); уточнює власний допис на основі зауважень та пропозицій, зроблених у коментарях під дописом; підтримує обговорення власного допису, не відхиляються в коментарях від теми.	емотикони, емодзі, світлини тощо); уточнює власний допис за потреби; допомагає іншим удосконалювати свої дописи; підтримує обговорення власного допису, не відхиляється від теми; відстоює власну позицію; за потреби додає в коментарях потрібну інформацію.
Знаходить і виправляє орфографічні помилки	Робить ситуативні виправлення, може правильний запис виправляти на неправильний; не сприймає пояснень вчителя щодо пошуку помилок; не дає пояснень зробленим виправленням; має труднощі з пошуком неправильних записів, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі з розпізнанням правильно і неправильно написаних слів.	Визначає окремі найбільш уживані орфограми; визначає помилки, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; пояснює орфограму, відтворюючи правило, після підказок учителя; здатний/здатна зробити виправлення орфографічних помилок після допомоги вчителя; розпізнає наявність орфограми у слові, але для її виправлення потребує допомоги вчителя.	Визначає усі наявні орфографічні помилки, але піддає сумніву правильність і завершеність своєї роботи; самостійно виконує роботу з незначною допомогою вчителя; може надати пояснення власного вибору написання слів, аргументує, наводячи окремі приклади; здатний/здатна внести уточнення, виправити помилки в письмовій роботі самостійно, звертаючись до орфографічного словника або інших довідників уточнює хід своїх міркувань щодо перевірки орфограм у вчителя.	Визначає усі наявні орфографічні помилки; учень/учениця діє самостійно; учень/учениця може надати пояснення власного вибору написання слів, аргументує, наводячи приклади; здатний/здатна до самостійного аналізу письмової роботи, її коригування та уточнення; здатний/здатна надавати допомогу іншим щодо визначення орфограм.
Аналізує та редагує власне	Здійснює ситуативне редагування тексту, може правильний запис	Здійснює часткове редагування тексту за інструкцією;	Здійснює відповідне редагування тексту за наданою інструкцією з	Демонструє уміння здійснювати редагування тексту з огляду на ситуацію;

<p>Письмове висловлювання</p>	<p>виправляти на неправильний; не використовує надану вчителем інструкцію щодо редагування тексту; не розуміє завдань редагування тесту; має труднощі з удосконаленням тексту, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі з розпізнаванням елементів тексту, що потребують редагування.</p>	<p>здійснює редагування тексту за планом (інструкцією), що надав учитель; співвідносить внесені правки з планом/інструкцією; удосконалює текст відповідно до мети спілкування, перевіряє грамотність написаного після допомоги вчителя; розпізнає елементи тексту, які потребують редагування, але має труднощі з прийняттям рішення.</p>	<p>незначною допомогою учителя; аналізує текст відповідно до мети спілкування, аргументує окремі уточнення в тексті; удосконалює текст відповідно до мети спілкування, перевіряє грамотність написаного, користуючись словниками та іншими довідниками; учень/учениця розпізнає елементи тексту, що потребують редагування, але сумніваються в окремих рішеннях.</p>	<p>самостійно здійснює редагування тексту під опосередкованим керівництвом учителя; аналізує текст відповідно до мети спілкування, аргументує потребу уточнень у тексті; удосконалює текст відповідно до мети спілкування, перевіряє грамотність написаного; учень/учениця може надати допомогу іншим у з'ясуванні мети тексту, його відповідності до неї та грамотності.</p>
<p>Досліджує власне індивідуальне мовлення</p>	<p>Відтворює лексичне значення слів та фразеологізмів за тлумачним словником з допомогою вчителя; припускається помилок під час відтворення значення загальноживаних слів та фразеологізмів; не завжди розуміє лексичне значення слова, фразеологізму, наданого у словнику; має труднощі з розпізнаванням лексичного значення слова та опису функцій, зовнішніх ознак того, що</p>	<p>Тлумачить лексичне значення відомих слів та фразеологізмів, на основі інформації отриманої із словника, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; знає та розуміє значення загальноживаних слів та фразеологізмів; визначає лексичне значення слова, фразеологізму за словниками; розпізнає відомі та невідомі за лексичним значенням слова.</p>	<p>Тлумачить лексичне значення слова, фразеологізму; самостійно тлумачить значення слів з урахуванням контексту, будови слова з незначною допомогою вчителя; аналізує значення слів, фразеологізму з урахуванням контексту, будови слова; аргументує окремими прикладами власні відповіді, судження; перевіряє власне розуміння значення слова або фразеологізму за словниками, уточнює його</p>	<p>Тлумачить лексичне значення слів, фразеологізмів; самостійно тлумачить значення слів з урахуванням контексту, будови слова аналізує значення слів з урахуванням контексту, будови слова; класифікує, узагальнює; встановлює причинно-наслідкові зв'язки; аргументує прикладами власні відповіді, судження; перевіряє власне розуміння значення слова, фразеологізму за словниками, уточнює його</p>

	називає це слово.		(за потреби); пропонує кілька варіантів значення слова, фразеологізму, орієнтуючись на власний активний словник (у разі обмеженості контексту або труднощів у визначенні будови слова).	(за потреби); прогнозує, пропонує кілька варіантів значення слова або фразеологізму, орієнтуючись на власний активний та пасивний словник (у разі обмеженості контексту або труднощів у визначенні будови слова).
	Створює прості мовні ігри, кросворди, ребуси за умови наявності шаблону; з допомогою вчителя створює прості мовні ігри, кросворди, ребуси за шаблоном; потребує детального кількаразового їх пояснення; припускається помилок під час створення простої мовної гри за шаблоном.	Створює прості мовні ігри, кросворди, ребуси за аналогією; створює прості мовні ігри, кросворди, ребуси за аналогією, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює прийом створення простої мовної гри; здатний/здатна зробити уточнення у власній роботі після допомоги вчителя.	Експериментує зі звуками, словами, фразами з метою створення мовних ігор; самостійно створює прості мовні ігри, кросворди, ребуси з незначною допомогою вчителя; створює мовну гру, застосовуючи раніше вивчені прийоми; здатний/здатна внести уточнення, виправити помилки у продукті власної творчості (за потреби).	Експериментує зі звуками, словами, фразами з метою створення мовних ігор; самостійно створює прості мовні ігри, кросворди, ребуси під опосередкованим керівництвом учителя; аналізує, класифікує, узагальнює; створює мовну гру; здатний/здатна до самостійного аналізу продукту власної творчості, його коригування та уточнення (за потреби).

МАТЕМАТИЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

Рівні

Результат навчання у свідомстві досягнень	початковий	середній	достатній	високий
Застосовує математику для розв'язання життєвих ситуацій	Читає і осмислює різні заобсягомта складністю фрагменти текстів математичного змісту з метою створення відповідної математичної моделі для розв'язання життєвої ситуації.	Представляє отриманий результат розв'язання проблемної ситуації у вигляді графіків, таблиць, діаграм, рисунків, рівнянь тощо.	Вибудовує план дій (стратегії) з використання математики для розв'язування проблемних ситуацій, що виникають у житті.	Пояснює/обґрунтовує/ аргументує сформульоване припущення.
Розв'язує задачі з використанням різних стратегій	Читає й осмислює висловлювання, запитання, завдання, об'єкти або їх зображення для подальшого формування математичної моделі розв'язання життєвої ситуації.	Розуміє зв'язок між контекстом проблемної ситуації й представленням її математичного розв'язання.	Використовує відповідні символи, формули, діаграми і стандартні моделі для розв'язування життєвої ситуації зручним для себе способом.	Пояснює/обґрунтовує/ аргументує обраний спосіб розв'язання життєвої ситуації, висновку чи узагальнення.
Аналізує дані, процес та результат розв'язання навчальних і практичних	Визначає необхідні дані для розв'язання життєвої ситуації, робить можливі припущення/прогнози.	Розрізняє початкові дані та шукані результати, необхідні для розв'язання проблемної ситуації.	Досліджує різні способи розв'язання проблемної ситуації, визначає найбільш раціональний, робить узагальнення за результатами виконаної роботи.	Обґрунтовує/ аргументує/ оцінює обраний спосіб розв'язання проблемної ситуації; здійснює перевірку правильності розв'язання проблемної ситуації.
Класифікує, порівнює,	Знає, що існують різні математичні інструменти, що можуть	Наводить приклади математичних об'єктів, порівнює, узагальнює і	Використовує різні форми представлення математичних об'єктів.	Пояснює/обґрунтовує/ аргументує задане або сформульоване

узагальнює об'єкти	допомогти під час розв'язування проблемної ситуації.	класифікує їх за спільними ознаками.		представлення життєвої ситуації.
Встановлює кількість об'єктів, позначає результат лічби числом, порівнює числа	Знає необхідні математичні символи для позначення, порівняння та упорядкування результатів лічби об'єктів.	Порівнює числа в зазначених межах та упорядковує їх.	Використовує відповідні математичні символи для представлення життєвої ситуації.	Робить необхідні узагальнення, опираючись на дії з доволі великою кількістю об'єктів.
Здійснює обчислення усно та письмово	Повідомляє результат усних обчислень.	Розуміє й використовує відомі способи обчислень із застосуванням правил та алгоритмів.	Виконує базові арифметичні операції із використанням невеликих або зручних для оперування чисел.	Пояснює/обґрунтовує/аргументує результати розв'язання життєвих ситуацій в усній та письмовій формах.
Орієнтується на площині та в просторі	Обирає маршрут пересування зі зрозумілої для себе математичної позиції.	Пояснює вибір заданого маршруту пересування.	Представляє в математичній формі життєву ситуацію з орієнтації на площині і в просторі.	Самостійно планує маршрут пересування зі зрозумілої для себе математичної позиції.
Розпізнає геометричні фігури	Знає про різні математичні інструменти, що можуть допомогти при виконанні завдання.	Шукає серед заданих зображень такі фігури складної конфігурації, у яких можна розпізнати відомі геометричні фігури.	Використовує відомі математичні інструменти для розпізнавання знайомих геометричних фігур чи їх зображень у фігурах складної конфігурації.	Пояснює/обґрунтовує/аргументує обраний спосіб математичного розв'язання поставленої проблеми.
Будує геометричні фігури, конструює	Знає, як створити з геометричних фігур обрану конструкцію, дотримуючись інструкції.	Вміє пояснити процес створення обраної чи заданої конструкції з відомих геометричних фігур.	Відображає зв'язки між різними частинами конструкції у побудованих фігурах самостійно або завдяки інформації, отриманої з інструкції.	Перевіряє та визначає, чи відповідає сконструйована фігура вимогам завдання.
Вимірює величини	Виділяє у проблемній ситуації відомі величини, якими потрібно	Розробляє план дій для математичного розв'язання проблемної ситуації.	Виконує математичні обчислення найбільш зручним для себе способом.	Оцінює обраний спосіб розв'язання проблемної ситуації, робить відповідні

	оперувати при виконанні відповідних арифметичних операцій.			висновки.
Працює з таблицями, схемами, графіками, діаграмами	Зчитує дані з таблиць, схем, графіків, діаграм.	Представляє дані за допомогою таблиць, схем, графіків та діаграм.	Використовує інформацію, яка представлена в різних формах, для розв'язання проблемних ситуацій.	Досліджує можливі способи розв'язування проблемної ситуації, представленої в різних формах та вибирає оптимальний.

ПРИРОДНИЧА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

Рівні

Результат навчання у свідоцтві досягнень	початковий	середній	достатній	високий
Спостерігає за навколишнім світом, експериментує, моделює	Виконує спостереження за обраними або запропонованими природними явищами та об'єктами в супроводі вчителя, розпізнає навчальні моделі.	Розуміє мету спостереження/дослідження, поставлену вчителем; виконує дії щодо спостереження за запропонованими природними явищами та об'єктами за наданим алгоритмом, проводить нескладні дослідження з допомогою дорослого; використовує навчальні моделі.	Розуміє та пояснює мету спостереження/дослідження, поставлену вчителем, передбачає можливі результати спостережень/досліджень; виконує спостереження за обраними або запропонованими природними явищами та об'єктами за загальним планом, проводить нескладні дослідження, створює навчальні моделі.	Визначає мету спостережень/досліджень; визначає послідовність кроків під час спостереження/експерименту; обирає необхідні умови проведення дослідження; проводить спостереження за обраними або запропонованими природними явищами та об'єктами, проводить дослідження, створює навчальні моделі для дослідження явищ або об'єктів.

	Встановлює зв'язки між об'єктами і явищами природи з допомогою вчителя. Іноді виявляє та розуміє власні помилки у процесі проведення спостереження /дослідження, після допомоги вчителя.	Розуміє зв'язки між об'єктами і явищами природи після пояснення. Вносить коректні уточнення у хід проведення спостереження /дослідження, виправляє помилки після допомоги вчителя.	Робить висновки із спостережень та досліджень у супроводі вчителя щодо зв'язків між об'єктами і явищами природи. Вносить уточнення, виправляє помилки у процесі проведення спостереження /дослідження самостійно.	Встановлює зв'язки між об'єктами і явищами природи; робить висновки із спостережень та досліджень разом з учителем або самостійно. Визначає фактори успіху, аналізує помилки, що виникають під час дослідження, змінює умови чи послідовність дій під час дослідження.
Розуміє, аналізує, узагальнює, інформацією природничого змісту	Відтворює готову інформацію про навколишній світ, лише з допомогою вчителя знаходить потрібну інформацію за допомогою технічних приладів і пристроїв; не виявляє бажання та ініціативи до пошуку інформації про навколишній світ.	Здійснює з допомогою вчителя пошук інформації про навколишній світ, зокрема, за допомогою технічних приладів і пристроїв; виявляє ініціативу в пошуку інформації про навколишній світ, що викликає особистий інтерес.	Знаходить, використовує технічні прилади і пристрої для пошуку інформації; виявляє потребу в пізнавальній діяльності, самостійно здобуває особисто значущу інформацію про навколишній світ.	Знаходить, систематизує (згідно з планом) інформацію про навколишній світ; використовує технічні прилади і пристрої для пошуку інформації; виявляє потребу у здобутті нових знань про навколишній світ, оволодінні новими знаннями та уміннями.
	Розуміє інформацію, представлену в різних формах: у вигляді малюнка, схеми, графіка.	Розуміє та відтворює інформацію у вигляді малюнка, схеми, графіка, тексту, презентації тощо.	Представляє інформацію у вигляді малюнка, схеми, графіка, тексту, презентації тощо.	Перетворює інформацію в іншу форму (текст на схему, графік, презентацію тощо і навпаки).
Розуміє взаємозв'язки між об'єктами та явищами природи	Розуміє взаємозв'язки між об'єктами живої і неживої природи, діяльністю людини і станом навколишнього світу на конкретних	Пояснює взаємозв'язки між об'єктами живої і неживої природи, діяльністю людини і станом навколишнього світу на конкретних прикладах.	Встановлює взаємозв'язки між об'єктами живої і неживої природи, діяльністю людини і станом навколишнього світу, наводить приклади.	Діє в навколишньому світі з урахуванням взаємозв'язків між об'єктами живої і неживої природи; світу, наводить приклади.

	прикладах.			
	Називає приклади винаходів у повсякденному житті, збереження навколишнього світу.	Розуміє значущість винаходів у повсякденному житті, збереженні навколишнього світу.	Пояснює значущість винаходів у повсякденному житті, збереженні навколишнього світу.	Критично оцінює винаходи з точки зору їх значущості в повсякденному житті, збереженні навколишнього світу.
	Іноді дотримується правил поведінки в навколишньому світі.	Дотримується правил поведінки в навколишньому світі.	Складає з допомогою вчителя правила поведінки в навколишньому світі й дотримується їх.	Складає правила поведінки в навколишньому світі й дотримується їх.
Розв'язує проблемні завдання та ситуації природничого характеру	Ситуативно розпізнає проблемну ситуацію в навколишньому світі, яка потребує дослідження.	Розпізнає в навколишньому світі проблемну ситуацію, яка потребує дослідження, але не може сформулювати гіпотезу, не завжди може визначити шляхи розв'язання проблемної ситуації.	Складає план роботи для розв'язання проблемної ситуації в навколишньому світі, яка потребує дослідження, висуває гіпотези, розв'язує проблемні ситуації у співпраці з учителем.	Обґрунтовує способи розв'язання проблем та ситуацій в навколишньому світі, використовуючи набуті знання, власний досвід; висуває гіпотези, розв'язує дослідницькі завдання.

СОЦІАЛЬНА ТА ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА ОСВІТНІ ГАЛУЗІ

Рівні

Результат навчання у свідоцтві досягнень	початковий	середній	достатній	високий
Турбується про здоров'я, безпеку та добробут	Розпізнає з деяким утрудненням ситуації, які несуть ризик для життя та здоров'я. Разом із дорослим описує поведінку, яка запобігає ризикам для життя та здоров'я або зменшує їх.	Відтворює модель поведінки, яка запобігає ризикам для життя та здоров'я або зменшує їх.	Демонструє свідому поведінку, яка запобігає ризикам для життя та здоров'я або зменшує їх.	Демонструє свідомий вибір способу поведінки, яка запобігає ризикам для життя та здоров'я в нових нестандартних ситуаціях або зменшує їх.

<p>Приймає рішення з користю для здоров'я, добробуту, власної безпеки та безпеки інших осіб</p>	<p>Описує ситуації з Проявами неповаги, приниження та тиску, проте відчуває труднощі з розпізнанням проблеми.</p>	<p>Розпізнає ситуації з проявами неповаги, приниження та тиску, проте відчуває труднощі з визначенням шляхів їх розв'язання.</p>	<p>Аналізує ситуації з проявами неповаги, приниження та тиску, висловлює власні думки, наводить окремі приклади.</p>	<p>Самостійно або з допомогою дорослих залежно від ризику протидіє проявам тиску, неповаги та приниження щодо себе та інших осіб.</p>
	<p>Розпізнає прояви справедливості, чесності, відповідальності, проте відчуває труднощі з описом такої поведінки, з наведенням прикладів.</p>	<p>Описує, як поводитися етично, демонструючи сумлінність, справедливість, чесність.</p>	<p>Наводить приклади дій, що можуть захистити від ситуацій, де потрібно надавати допомогу; демонструє сумлінність, справедливість, чесність у стандартних ситуаціях.</p>	<p>Моделює надання допомоги собі та іншим у разі потреби, спираючись на набуті знання, власний досвід; поводить етично, демонструючи свідомий вибір способу дії на користь сумлінності, справедливості, чесності в нових ситуаціях, аналізує власні вчинки з позиції їхньої добротності.</p>
	<p>Розпізнає ознаки безпечної та небезпечної ситуації. Розуміє, що кожне рішення має наслідки.</p>	<p>Пояснює, але з деякими неточностями, що робити в небезпечних ситуаціях вдома, у школі та навколишньому світі. Пояснює наслідки своїх рішень. З допомогою вчителя пропонує шляхи вирішення проблемних ситуацій.</p>	<p>Пояснює та зіставляє ознаки безпечної та небезпечної ситуації. Розрізняє ситуації, у яких потребує допомоги інших, від тих, у яких можна зарадити власними силами, і відповідно діє; визначає, до кого і як звернутися за допомогою; самостійно обмірковує наслідки своїх дій.</p>	<p>Моделює доцільну поведінку в небезпечних ситуаціях; розрізняє ресурси, які можна використати у разі небезпеки; прогнозує можливі наслідки своїх дій (рішень) для себе та інших осіб.</p>
	<p>Описує, як діяти в повсякденних ситуаціях</p>	<p>Описує (за зразком), як діяти в повсякденних</p>	<p>Розв'язує проблемну ситуацію з користю для</p>	<p>Аналізує, класифікую та узагальнює знання та</p>

	без загрози для здоров'я, безпеки та добробуту; відчуває труднощі з поясненням, від чого залежить безпека вдома, у школі, громадських місцях.	ситуаціях з користю для здоров'я, безпеки та добробуту; пояснює, від чого залежить безпека вдома, у школі, громадських місцях; разом з учителем моделює різні проблемні ситуації та шляхи їх вирішення.	здоров'я, безпеки та добробуту; дотримується правил безпечної поведінки у школі, вдома, громадських місцях.	уміння щодо ситуацій, які несуть користь для здоров'я, добробуту та безпеки; дотримується правил безпечної поведінки у школі, вдома, у громадських місцях; ділиться досвідом з іншими людьми.
Обирає здоровий спосіб життя	Описує зовнішні зміни у власному тілі, пов'язані з дорослішанням.	Пояснює зміни у своєму фізичному стану, настрою, виду діяльності, способу життя у тілі залежно від фізичного стану, настрою, виду діяльності, способу життя.	Аналізує зміни у своєму тілі та зовнішньому вигляді залежно від фізичного стану, настрою, виду діяльності, способу життя, припускає наслідки таких змін.	Прогнозує зміни у своєму тілі та зовнішньому вигляді залежно від фізичного стану, настрою, виду діяльності, способу життя.
	Відчуває труднощі у визначенні корисних та шкідливих звичок.	Визначає продукти та послуги, придатні для ведення здорового способу життя.	Обґрунтовує свій вибір щодо здорової поведінки, наводить окремі приклади.	Самостійно наводить приклади дій, що можуть захистити в ситуаціях, які несуть загрозу здоров'ю.
	З допомогою дорослого визначає чинники негативного впливу на здоровий та безпечний спосіб життя.	За алгоритмом пояснює чинники негативного та позитивного впливу на здоровий та безпечний спосіб життя.	Самостійно аналізує позитивний і негативний вплив на вибір здорової та безпечної поведінки.	Прогнозує можливі небезпеки, які можуть спричинити його дії в довкіллі; аналізує власну поведінку для запобігання або зменшення ризику для життя та здоров'я
Демонструє підприємливість та етичну поведінку	Відчуває труднощі з визначенням короткострокових та довгострокових цілей.	Ставить короткострокові цілі та планує конкретні дії щодо їх досягнення.	Прогнозує дії, необхідні для досягнення цілей, для задоволення власних потреб та потреб інших, спираючись на власний досвід.	Свідомо окреслює власну мету на конкретний період життя і прогнозує можливі ризику.

	Розпізнає ситуації, коли дражнять, цькують, утискають чи залякують.	Визначає ситуації, коли дражнять, цькують, утискають чи залякують як проблемну ситуацію, пропонує шляхи її розв'язання.	Обґрунтовує свої дії у разі виникнення дискримінаційних та неетичних ситуацій; складає план роботи для розв'язання проблемної ситуації, розв'язує проблемну ситуацію у супроводі вчителя.	Аналізує та пояснює, що робити іншим у ситуаціях, коли тебе дражнять, цькують, утискають чи залякують; аргументує зусилля на шляху до успіху на прикладах відомих людей; аналізує досягнені успіхи та труднощі у виконанні завдань.
	Розуміє вплив природних та матеріальних ресурсів на життя людини.	Пояснює вплив природних та матеріальних ресурсів на життя людини.	Пояснює користь для здоров'я та добробуту людини природних та матеріальних ресурсів.	Раціонально використовує наявні природні ресурси повсякденному житті; пропонує рішення щодо економії грошей, матеріальних цінностей та природних ресурсів.
	Розпізнає інформацію, корисну для збереження здоров'я.	Знаходить інформацію, корисну для збереження здоров'я, у різних джерелах.	Вирізняє та визначає достовірні джерела інформації, корисної для збереження та підтримання здоров'я. Обґрунтовує вибір джерела.	Аналізує достовірність джерел інформації, корисних для збереження та підтримання здоров'я; критично оцінює вплив реклами на вибір товарів та послуг.

ГРОМАДЯНСЬКА ТА ІСТОРИЧНА ОСВІТНІ ГАЛУЗІ

Рівні

Результат навчання у свідоцтві досягнень	початковий	середній	достатній	високий
Встановлює зв'язки між подіями, діяльністю людей та її результатами в часі	Визначає послідовність подій, іноді з допомогою вчителя; не завжди застосовує співвіднесення одиниць вимірювання часу для вирішення проблемних ситуацій.	Визначає послідовність подій, користуючись алгоритмом, наданим учителем; розпізнає проблемну ситуацію, але не може розв'язати, застосовуючи співвіднесення між одиницями вимірювання часу.	Визначає послідовність подій самостійно; застосовує співвіднесення між одиницями вимірювання часу під час розв'язання проблемних ситуацій у співпраці з учителем.	Визначає послідовність подій, їх тривалість та віддаленість від сьогодення; встановлює зв'язки і залежності між подіями; застосовує співвіднесення між одиницями вимірювання часу під час розв'язання проблемних ситуацій, дослідницьких та творчих навчальних завдань.
	Називає окремих представників поколінь у своїй родині; з допомогою вчителя розкриває зв'язки між теперішніми та попередніми поколіннями в родині.	Розповідає про життя попередніх поколінь у своїй родині, почасти порушуючи хронологічну послідовність; розкриває зв'язки між теперішнім та попередніми поколіннями, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою.	Висловлює у хронологічній послідовності власні думки про життя попередніх поколінь у своїй родині; розкриває зв'язки між теперішнім та попередніми поколіннями, обґрунтовуючи окремими прикладами з життя; визначає спільне та відмінне в житті теперішніх поколінь із попередніми.	Вільно висловлює власні думки про життя попередніх поколінь у своїй родині, аргументує прикладами власні відповіді; користується більш ніж одним джерелом інформації; пов'язує зміни в житті теперішніх і попередніх поколінь, відомих у своїй родині, із загальним історичним контекстом, спираючись на матеріали підручника.
	Називає 1-2 пам'ятки культури та історичні	Називає 3-5 пам'яток культури та історичних	Висловлює власні думки про пам'ятки культури та	Вільно висловлює власні думки про пам'ятки

	пам'ятки рідної місцевості/України; 12 важливі для українців події, які вивчалися; впізнає пам'ятки культури та історичні пам'ятки рідної місцевості / України на фото та історичні події за описом, іноді з допомогою вчителя.	пам'яток рідної місцевості/України, які вивчалися; розповідає 23 реченнями про важливі для українців події на основі матеріалів підручника.	історичні пам'ятки рідної місцевості/ України, важливі для українців події, які вивчалися; формулює висновки, спираючись на матеріали підручника; ставить питання на усвідомлення впливу важливих для громадян України подій на сучасність.	культури та історичні пам'ятки рідної місцевості/ України, важливі для українців подій, виявляє особисту позицію щодо них; формулює висновки, спираючись на матеріали підручника та додаткових джерел; ставить питання на розкриття причинно-наслідкових зв'язків між історичними подіями та сучасністю.
Орієнтується у знайомому соціальному середовищі, долучається до його розвитку	Розрізняє відомі об'єкти знайомого соціального середовища та орієнтується в місцевості, у якій проживає, іноді з допомогою вчителя; користуючись алгоритмом наданим учителем, укладає маршрути прогулянок/подорожей /екскурсій у межах свого населеного пункту та його околиць, зокрема місцями пам'яті, проте не завжди може пояснити, чому ці місця важливі.	Розрізняє відомі об'єкти знайомого соціального середовища та орієнтується в місцевості, у якій проживає, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою ; користуючись алгоритмом наданим учителем, укладає маршрути прогулянок/подорожей/екскурсій у межах свого населеного пункту та його околиць, зокрема місцями пам'яті, може пояснити, чому ці місця важливі.	Розрізняє відомі об'єкти знайомого соціального середовища та орієнтується в місцевості; у співпраці з учителем укладає маршрути прогулянок/подорожей/екскурсій у межах свого населеного пункту та його околиць, зокрема місцями пам'яті, висловлює власні думки про їхню важливість, наводить окремі приклади на їх підтвердження.	Розрізняє відомі об'єкти знайомого соціального середовища та орієнтується в місцевості; ініціює, за підтримки вчителя, прогулянки/подорожі/екскурсії у межах свого населеного пункту та його околиць, зокрема місцями пам'яті, за самостійно укладеним маршрутом.
	Наводить приклади, які пояснюють взаємозалежність людини і природи, надані	Підбирає приклади, які пояснюють взаємозалежність людини і природи, у разі труднощів	Висловлює власні думки про взаємозалежність людини і природи, наводить окремі приклади на їх	Вільно висловлює власні думки про взаємозалежність людини і природи, аргументує прикладами

	в підручнику; не завжди розпізнає приклади поведінки, приязної / шкідливої до/для довкілля.	звертається до вчителя за допомогою ; розпізнає приклади поведінки, приязної / шкідливої до/для довкілля, не завжди визначає її наслідки.	підтвердження; розпізнає приклади поведінки, приязної / шкідливої до/для довкілля, визначає її наслідки, виявляє особисту позицію щодо них.	власні відповіді; оцінює вплив діяльності людини на довкілля у своїй місцевості, Україні з різних поглядів.
	Пояснює правила поведінки в публічних місцях, не завжди розпізнає випадки їх порушення.	Дотримується правил поведінки в публічних місцях; ідентифікує випадки порушення правил поведінки в публічних місцях як проблемну ситуацію, може пояснити, як потрібно діяти (залучаючи дорослих) у відповідних ситуаціях.	Обґрунтовує необхідність дотримання правил поведінки в публічних місцях; ідентифікує випадки порушення правил поведінки в публічних місцях, пропонує різні способи протидії (із залученням дорослих); бере участь в обговоренні правил поведінки в публічних місцях.	Аналізує та оцінює відповідність поведінки (людей / персонажів) у публічних місцях встановленим правилам; висуває гіпотези про можливість удосконалення раніше встановлених правил поведінки в публічних місцях та ініціює, за потреби, зміни.
Розуміє, аналізує, узагальнює різні джерела соціальної та історичної інформації	Здійснює пошук інформації про минуле і сучасне у джерелах, наданих учителем; не може дібрати джерела інформації відповідно до власних зацікавлень.	Здійснює пошук потрібної інформації про минуле і сучасне у супроводі вчителя; добирає джерела інформації відповідно до власних зацікавлень, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою.	Здійснює пошук потрібної інформації про минуле і сучасне у співпраці з учителем; самостійно добирає джерела інформації відповідно до власних зацікавлень.	Самостійно шукає інформацію про минуле і сучасне, використовуючи знайомі методи та ресурси; допомагає однокласникам добирати джерела інформації.
	Виокремлює в тексті події, персонажі, поняття іноді з допомогою вчителя, проте не завжди встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними.	Виокремлює в тексті окремі події, персонажі, поняття, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; формулює переважно уточнювальні запитання про людей, минулі чи теперішні події.	Виокремлює в тексті окремі події, персонажі, поняття самостійно; формулює запитання про людей, минулі чи теперішні події з метою з'ясування їхньої сутності.	Аналізує, класифікує, узагальнює описані в тексті події, персонажі, поняття, виявляє особисту позицію щодо них; формулює запитання на розкриття причинно-наслідкових зв'язків між людьми, минулими чи теперішніми

				подіями.
	Епізодично розмірковує над достовірністю особисто значущої інформації; шукає в підручнику інформацію, яка спростовує або підтверджує сумніви.	Розмірковує над достовірністю особисто значущої інформації; шукає підтвердження її достовірності в додаткових джерелах.	Розмірковує над достовірністю будь-якої інформації, яку отримує з різних джерел; завжди шукає підтвердження достовірності особисто значущої інформації; може пояснити ймовірні наслідки поширення неправдивої інформації.	Визначає розбіжності, відмінності або невідповідності в матеріалах, що підлягають аналізу; підтвердивши свою версію, ставить запитання на розкриття мотивів, намірів та задумів людей, які поширюють неправдиву інформацію.
Розповідає про минуле і сучасне	Користується лише інформацією, поданою в підручнику; з допомогою вчителя визначає важливі і менш важливі відомості; порівнюючи відомі історичні події та діяльність історичних діячів за наданим планом допускається помилок, які не завжди виявляє та розуміє, навіть після допомоги вчителя.	Збирає інформацію на тему, яка цікавить, у супроводі вчителя; визначає важливі і менш важливі відомості, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; порівнюючи відомі історичні події та діяльність історичних діячів за наданим планом допускається помилок, які виправляє після допомоги вчителя.	Збирає інформацію на тему, яка цікавить, у співпраці з учителем; визначає важливі і менш важливі відомості самостійно; порівнює відомі історичні події та діяльність історичних діячів за наданим планом, виправляє помилки в роботі самостійно.	Збирає самостійно інформацію на тему, яка цікавить; визначає важливі і менш важливі відомості самостійно і обґрунтовує це; порівнює відомі історичні події та діяльність історичних діячів за наданим планом або самостійно, аналізує власні роботи, вносить зміни (за потреби).
	Не може дібрати способи вираження уявлень про відомі історичні події, пам'ятки культури, видатних людей.	Намагається використовувати різні способи вираження уявлень про відомі історичні події, пам'ятки культури, видатних людей (розповідає, використовує засоби мистецтва тощо).	Зрозуміло презентує свої уявлення про відомі історичні події, пам'ятки культури, видатних людей різними способами (розповідає, використовує засоби мистецтва тощо).	Ініціює, за підтримки вчителя/бере активну участь у проведенні виставок учнівських малюнків, інсценізації історичних подій для вираження свого ставлення і ставлення однокласників до відомих історичних подій, пам'яток культури, видатних людей.

<p>Висловлюється що До відомих фактів історії та історичних осіб, а також про події суспільного життя</p>	<p>Називає пам'ятки культури рідної місцевості, які вважає важливими; наводить окремі приклади корисних справ для спільноти, які подано в підручнику.</p>	<p>Описує пам'ятки культури рідної місцевості, пояснює їх важливість; наводить приклади корисних справ для спільноти з підручника.</p>	<p>Описує пам'ятки культури рідної місцевості, пояснює їх важливість, епізодично використовує факти для підтвердження своїх думок; наводить приклади зроблених корисних справ для спільноти зі свого життя.</p>	<p>Описує пам'ятки культури рідної місцевості, пояснює їх важливість, використовує факти для підтвердження своїх думок; наводить приклади корисних справ для спільноти, які можна зробити в майбутньому.</p>
<p>Поважає права і свободи свої та інших людей</p>	<p>Описує свої риси характеру, моральні якості з допомогою вчителя; розповідає про свої мрії, однак має нечіткі уявлення про те, як їх здійснити.</p>	<p>Визначає свої риси характеру, моральні якості самостійно; розповідає про свої мрії, планує дії, які приведуть до їх досягнення, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою</p>	<p>Пояснює, як його/її риси характеру, моральні якості впливають на поведінку в різноманітних ситуаціях; розповідає про свої мрії, планує дії, які приведуть до їх досягнення, та визначає необхідні ресурси.</p>	<p>Критично оцінює як інші люди сприймають його/її риси характеру, моральні якості; аналізує, які якості йому / їй потрібні для здійснення своєї мрії; визначає різні варіанти дій, які приведуть до досягнення мрій, та оцінює ризики, пов'язані з їх вибором.</p>
	<p>Називає права дитини; розпізнає випадки їхнього порушення; з допомогою вчителя визначає послідовність дій у випадку, коли його чи інших осіб ображають та/або принижують.</p>	<p>Пояснює, чому кожен зобов'язаний поважати права дитини; розпізнає випадки їхнього порушення; користуючись алгоритмом, може пояснити, як потрібно діяти, коли їх або інших осіб ображають та/або принижують.</p>	<p>Висловлює власні думки про те, що права необхідні кожній людині для гідного існування, наводить окремі приклади на їх підтвердження; обґрунтовує свої дії у разі, коли його або інших осіб ображають та/або принижують.</p>	<p>Обґрунтовує необхідність дотримання прав дитини, наводить приклади; пояснює, що потрібно робити іншим дітям у ситуаціях, коли їх ображають та/або принижують.</p>
	<p>Погоджується з тим, що важливо приймати кожну людину як неповторну та рівну іншим; не завжди розпізнає ситуації некоректного</p>	<p>Дотримується поглядів, що важливо приймати кожну людину як неповторну та рівну іншим; не завжди знаходить приклади, щоб проілюструвати важливість</p>	<p>Висловлює власні думки про важливість прийняття кожної людини як неповторної та рівної іншим, наводить окремі приклади поведінки</p>	<p>Аргументовано висловлюється щодо важливості прийняття кожної людини як неповторної та рівної іншим; допомагає іншим</p>

	спілкування.	рівності між людьми; користуючись алгоритмом пояснює як діяти в ситуації некоректного спілкування.	персонажів та життєвих ситуацій на їх підтвердження; обґрунтовує свої дії у разі некоректного спілкування.	зрозуміти, як діяти в ситуаціях некоректного спілкування.
Усвідомлює себе як громадянина України	Добирає джерела для створення родинного дерева з допомогою вчителя; називає 2-3 традиції і свята у своїй родині.	Добирає джерела для створення родинного дерева в супроводі вчителя; описує традиції і свята у своїй родині, ставить запитання про традиції та свята своїх друзів / однокласників / земляків; розмірковує над важливістю традицій.	Добирає джерела для створення родинного дерева у співпраці з учителем; описує традиції і свята у своїй родині, ставить питань про традиції та свята своїх друзів / однокласників / земляків, щоб виокремити спільне та відмінне; висловлює думки про важливість традицій, наводить окремі приклади з життя своєї родини.	Добирає джерела для створення родинного дерева самостійно; вільно висловлює власні думки про традиції і свята у своїй родині, традиції та свята своїх друзів / однокласників / земляків, пояснює їхню важливість, наводить приклади з життя своєї родини.
	Погоджується, що кожен має дотримуватися правил у процесі взаємодії та сумлінно працювати для досягнення спільних цілей; вибудовує доброзичливі стосунки з іншими в групі; епізодично виявляє бажання виконувати різні ролі під час роботи у групі.	Дотримується поглядів, що кожен має діяти відповідно до правил у процесі взаємодії та сумлінно працювати для досягнення спільних цілей; виявляє бажання виконувати різні ролі під час роботи у групі, не може визначати, у яких ролях він/ вона працює найкраще; допомагає іншим, якщо просять.	Переконає однокласників у важливості дотримання кожним учасником групи правил у процесі взаємодії та сумлінній праці для досягнення спільних цілей, ілюструє думку окремими прикладами (із власного досвіду, літератури); виконує різні ролі під час роботи у групі; визначає, у яких ролях він/ вона у групі працює найкраще; працюючи у групі, допомагає іншим, заохочуючи їх до участі.	Переконає однокласників у важливості дотримання кожним учасником групи правил у процесі взаємодії та сумлінній праці для досягнення спільних цілей, ілюструє думку прикладами (із власного досвіду, літератури); підтримує та заохочує інших членів групи заради досягнення спільних цілей; знаходить можливості допомогти іншим та переконати їх поділитися необхідними знаннями, досвідом та вміннями для досягнення

				спільних цілей.
Дотримується принципів Демократичного громадянства	Пояснює, що означає бути громадянином, наводячи приклади, подані в підручнику; називає державні свята України та переконаний/а у важливості їх відзначення (День Незалежності України, День Конституції України, День захисника України, День Соборності України); знає, що Конституція України - найважливіший документ держави.	Пояснює, що означає бути громадянином, наводячи приклади, подані в підручнику; розуміє значущість державних свят України та переконаний/а у важливості їх відзначення (День Незалежності України, День Конституції України, День захисника України, День Соборності України); пояснює, що Конституція України - найважливіший документ держави; епізодично виявляє бажання знаходити інформацію про інші країни Європи та світу.	Висловлює власні думки про те, що означає бути громадянином України, наводить окремі приклади з життя на їх підтвердження; аргументовано оцінює значущість для себе, родини державних свят України та переконаний/а у важливості їх відзначення (День Незалежності України, День Конституції України, День захисника України, День Соборності України); розмірковує над тим, як Конституція України впливає на його/ її життя і життя всіх громадян України; стверджує, що всі мають дотримуватися законів; у співпраці з учителем знаходить інформацію про інші країни Європи та світу, порівнює їх з Україною за наданим планом.	Вільно висловлює власні думки про те, що означає бути громадянином України, аргументує прикладами власні відповіді; цікавиться історією походження державних свят України та переконаний/а у важливості їх відзначення (День Незалежності України, День Конституції України, День захисника України, День Соборності України); пояснює, як Конституція України - найважливіший документ держави, впливає на його/ її життя і життя всіх громадян України; розмірковує про роль законів у своєму житті, житті інших людей колись і тепер; самостійно знаходить інформацію про інші країни Європи та світу, порівнюючи їх з Україною за наданим планом або самостійно.
	Епізодично обговорює разом із класом бажане майбутнє своєї школи / громади; не завжди розпізнає проблеми своєї школи /	Обговорює разом із класом бажане майбутнє своєї школи / громади та ідентифікує проблему, яку треба для цього вирішити; не завжди визначає шляхи	Бере активну участь класом бажаного майбутнього своєї школи / громади та ідентифікує проблему, яку треба для цього вирішити; шукає причини визначеної	Обґрунтовує способи розв'язання проблем класу, школи, громади, спираючись на набуті знання, власний досвід; бере участь у вирішенні

	громади; епізодично виявляє інтерес до корисних справ для класу, школи.	розв'язання визначеної проблеми своєї школи / громади; епізодично демонструє позитивні емоції під час корисних справ для класу.	проблеми своєї школи / громади, долучається до складання плану щодо її вирішення; бере участь у вирішенні проблеми своєї школи / громади, пояснює цінність волонтерства, наводить окремі приклади на підтвердження думок; демонструє позитивні емоції під час корисних справ для класу, школи. у визначенні разом із	проблеми своєї школи / громади, переконує інших людей у цінності волонтерства, наводить приклади на підтвердження своїх думок; ініціює, за підтримки вчителя, проведення корисних справ для класу, школи.
--	--	--	--	---

ТЕХНОЛОГІЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

Рівні

Результат навчання у свідоцтві досягнень	початковий	середній	достатній	високий
Втілює творчий задум у готовий виріб	Виконує за зразком технологічні операції з метою виготовлення виробу.	З допомогою дорослих обирає об'єкт праці та планує послідовність технологічних операцій під час виготовлення виробу.	Спільно із однокласниками обирає об'єкт праці та прогнозує кінцевий результат; намагається спланувати послідовність технологічних операцій під час виготовлення виробу.	Обирає об'єкт праці та прогнозує кінцевий результат власної діяльності; самостійно планує послідовність технологічних операцій під час виготовлення виробу.
	Виконує прості геометричні зображення.	З допомогою дорослих читає геометричні зображення та керується ними у процесі роботи.	Читає геометричні зображення та аналізує з допомогою однокласників.	Читає та аналізує графічні зображення; виконує прості геометричні зображення та керується ними у процесі роботи.

	Називає матеріали та технології, за допомогою яких виготовлено виріб.	Спільно з дорослими добирає матеріали та технології для виготовлення виробу.	Спільно з однокласниками добирає матеріали та технології для виготовлення виробу.	Самостійно добирає матеріали та технології для виготовлення виробу.
	Знає 2-3 технології для оздоблення готових виробів.	З допомогою дорослих конструює та виготовляє виріб з готових елементів.	Спільно із однокласниками моделює, конструює та виготовляє виріб з готових елементів; виготовляє та оздоблює виріб відомими технологіями.	Моделює, конструює та виготовляє виріб з готових елементів; виготовляє та оздоблює виріб відомими технологіями.
Турбується про власний побут	Називає послідовність дій, які здійснює у побуті.	Спільно із дорослими складає план послідовних дій на день у власному побуті.	Планує власні дії у побуті та намагається дотримуватися плану.	Планує та виконує дії у власному побуті.
	Називає найпростіші побутові прилади. Знає правила організації робочого місця.	Із допомогою дорослих використовує найпростіші побутові прилади. Формулює правила безпечної організації робочого місця.	Спільно із однокласниками використовує найпростіші побутові прилади. Організовує робоче місце відповідно до визначених завдань.	Безпечно використовує найпростіші прилади у побуті; самостійно організовує робоче місце відповідно до визначених потреб та завдань.
	Знає правила безпечної роботи із найпростішими інструментами та пристосуваннями.	Знає та намагається застосовувати правила безпечної роботи з інструментами та пристосуваннями.	Спільно із однокласниками використовує інструменти та пристосування із дотриманням безпечних прийомів праці.	Дотримується безпечних прийомів праці під час використання інструментів та пристосувань.
Ефективно та ощадно використовує природні матеріали	Називає матеріали для виготовлення виробу.	Називає матеріали та з допомогою дорослих намагається розрахувати їх кількість для виготовлення виробу.	Із допомогою дорослих розраховує орієнтовні витрати та кількість матеріалів для виготовлення виробу.	З допомогою дорослих або самостійно розраховує орієнтовні витрати та кількість матеріалів для виготовлення виробу.
	Знає основні правила сортування відходів.	Спільно з однокласниками сортує відходи, дотримуючись правил.	Намагається ощадно використовувати матеріал для виготовлення виробу.	Ощадно використовує матеріали; сортує відходи, дотримуючись відповідних правил.
Практично і	Знає назви технологічних	Знає принцип виконання	Із допомогою дорослих	Самостійно виконує прості

творчо застосовує традиційні та сучасні ремесла	операцій традиційних та сучасних ремесел.	простих технологічних операцій традиційних та сучасних ремесел.	виконує прості технологічні операції традиційних та сучасних ремесел.	технологічні операції традиційних та сучасних ремесел.
	Називає технології традиційних та сучасних ремесел.	Описує принципи застосування технологій традиційних та сучасних ремесел.	Із допомогою дорослих створює виріб, застосовуючи технології традиційних та сучасних ремесел.	Самостійно створює виріб, застосовуючи технології традиційних та сучасних ремесел.

ІНФОРМАТИЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

Рівні

Результат навчання у свідочті досягнень	початковий	середній	достатній	високий
Знаходить, аналізує, узагальнює та систематизує дані, критично оцінює інформацію	Називає основні інформаційні процеси.	Співставляє основні інформаційні процеси із запропонованими ситуаціями із близького для себе середовища.	Описує основні інформаційні процеси у близькому для себе середовищі з незначною допомогою вчителя.	Наводить приклади основних інформаційних процесів у близькому для себе середовищі.
	Обирає ключові слова для пошуку інформації з допомогою вчителя; називає цифрові носії для збереження даних; заповнює пропуски, заносючи дані в запропоновану послідовність з допомогою вчителя.	Знаходить інформацію за готовими ключовими словами; обирає цифрові носії для збереження даних; заносить дані в попередньо створений шаблон.	Обирає ключові слова для пошуку інформації з незначною допомогою вчителя; зберігає дані на підготовлених цифрових носіях; упорядковує об'єкти за заданими ознаками.	Шукає інформацію за ключовими словами; зберігає дані на доступних цифрових носіях; упорядковує об'єкти за самостійно визначеними ознаками.

	Визначає об'єкти, їх властивості та значення з допомогою вчителя; визначає приналежність об'єктів до групи за їх властивостями з допомогою вчителя; називає способи подання інформації; ситуативно називає оригінальні відповідники реальних моделей.	Визначає об'єкти, їх властивості та значення за зразком; визначає приналежність об'єктів до групи за їх властивостями; переводить задачу / проблему з однієї форми представлення в іншу за зразком; ситуативно називає оригінальні відповідники інформаційних моделей.	Визначає об'єкти, їх властивості та значення з незначною допомогою вчителя; визначає групи об'єктів за їх властивостями; переводить стандартну задачу / проблему з однієї форми представлення в іншу; співставляє інформаційні та реальні моделі з оригінальними відповідниками.	Визначає об'єкти, їх властивості та значення; дає назви групам об'єктів; переводить задачу / проблему з однієї форми представлення в іншу; називає оригінальні відповідники інформаційних та реальних моделей.
	Розрізняє істинні та хибні висловлювання.	Підтверджує чи спростовує інформацію на підставі інформації з наданого джерела.	Визначає потребу пошуку додаткового джерела для підтвердження чи спростування інформації.	Визначає джерела, потрібні для підтвердження чи спростування інформації.
Створює прості інформаційні продукти та програми	Ситуативно визначає логічну послідовність подій; обирає завершення для висловлювань з конструкціями «якщо-то»; розпізнає алгоритми в деяких способах подання; називає види алгоритмів.	Визначає логічну послідовність подій; заповнює пропуски, завершує висловлювання з конструкціями «якщо-то»; розпізнає алгоритми під час розв'язання задач у повсякденній діяльності; обирає тип алгоритму на основі його словесного опису.	Визначає логічну послідовність подій; формулює логічні висловлювання з конструкціями «якщо-то»; розпізнає алгоритми в різних способах подання; обирає тип алгоритму на основі словесного опису задач.	Виправляє помилки в логічній послідовності подій; формулює логічні висловлювання з конструкціями «що буде, якщо змінити порядок інструкцій?»; розпізнає алгоритми в різних способах подання під час розв'язання задач у повсякденній діяльності; складає лінійні, розгалужені та циклічні алгоритми для розв'язання простих задач.
	Відтворює надану програму в навчальному середовищі.	Вносить прості зміни в надану програму в навчальному середовищі.	Створює просту програму в навчальному середовищі на основі наданого алгоритму.	Налагоджує просту програму в навчальному середовищі.

	Називає блоки команд навчального середовища.	Визначає блоки команд, за допомогою яких можна розв'язати задачу	Укладає блоки команд у правильному порядку із незначною допомогою вчителя.	Укладає блоки команд у правильному порядку для розв'язання задачі.
	Створює прості інформаційні продукти на рівні копіювання зразка виконання певної навчальної дії.	Створює прості інформаційні продукти за алгоритмом чи інструкцією.	Створює прості інформаційні продукти із незначною допомогою вчителя.	Створює прості інформаційні продукти, поєднуючи текст, зображення, звук тощо.
	Не виявляє бажання та ініціативи виконувати роль у груповій роботі; виконує завдання за наданим планом чи інструкцією.	Епізодично демонструє позитивні емоції при виконанні ролі у групі; складає план виконання знайомого завдання з незначною допомогою вчителя.	Виявляє інтерес до виконання різних ролей у групі; складає план виконання роботи з допомогою вчителя.	Виявляє ініціативність при виконанні різних ролей у групі; уточнює план виконання роботи за потреби.
Спілкується та співпрацює з використанням інформаційних і комунікаційних технологій та цифрових пристроїв	Користується знайомими цифровими пристроями з допомогою вчителя; називає окремі складові комп'ютерної системи.	Користується знайомими цифровими пристроями у засвоєній послідовності; називає функції окремих складових комп'ютерної системи.	Користується знайомими цифровими пристроями у стандартних ситуаціях; називає функції складових доступної комп'ютерної системи.	Обирає зручний для себе спосіб та впевнено користується знайомими цифровими пристроями; пояснює роботу комп'ютерної системи.
	Звертається за допомогою при виявленні апаратних та програмних збоїв; використовує знайомі комп'ютерні програми на рівні копіювання зразка/послідовності дій.	Повідомляє про виявлені апаратні та програмні збої; використовує знайомі комп'ютерні програми в засвоєній послідовності.	Визначає прості апаратні та програмні збої; використовує знайомі комп'ютерні програми з незначною допомогою вчителя.	Висуває гіпотези щодо виявлених апаратних та програмних збоїв; досліджує доступні комп'ютерні програми.
	Розпізнає гіперпосилання на веб-сторінках; використовує онлайн ресурси на рівні копіювання	Переміщується веб-сторінками за вказаними гіперпосиланнями; використовує онлайн ресурси в засвоєній	Переміщується знайомими веб-сторінками з використанням гіперпосилань; використовує онлайн	Переміщується веб-сторінками з використанням гіперпосилань; використовує онлайн

	зразка/послідовності дій.	послідовності.	ресурси з незначною допомогою вчителя.	ресурси для спільної діяльності та обміну думками.
Дотримується етичних, міжкультурних та правових норм інформаційної взаємодії	Наводить приклади необачного використання комп'ютерних пристроїв та мереж; називає правила безпечної поведінки онлайн.	Називає можливі наслідки необачного використання комп'ютерних пристроїв та мереж; наводить приклади та наслідки дотримання і порушення погоджених правил поведінки онлайн.	Називає способи поведінки для уникнення проблем, що впливають з необачного використання комп'ютерних пристроїв та мереж; дотримується погоджених правил поведінки онлайн з епізодичною допомогою дорослих.	Дотримується стратегій уникнення проблем, що впливають з необачного використання комп'ютерних пристроїв та мереж; дотримується погоджених правил поведінки онлайн вдома та у школі.
	Наводить окремі приклади позитивної та негативної поведінки в цифровому середовищі.	Наводить окремі приклади наслідків позитивної та негативної поведінки в цифровому середовищі.	Розрізняє позитивну і негативну поведінку в цифровому середовищі.	Розрізняє прийнятну та неприйнятну поведінку в цифровому середовищі.
	Позначає ідеї та матеріали як запозичені після допомоги вчителя.	Позначає запозичені ідеї та матеріали.	Вказує джерела запозичених ідей чи матеріалів; не списує.	Цитує та вказує джерела запозичених ідей чи матеріалів;

МИСТЕЦЬКА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

Рівні

Результат навчання у свідоцтві досягнень	початковий	середній	достатній	високий
Створює художні образи різними засобами і імпровізує у	Створює невиразні художні образи з опорою на зразок.	Створює художні образи за підтримки вчителя. Виявляє несформовані Навички експериментування та імпровізації.	Володіє умінням створювати художні образи, застосовуючи для цього запропоновані техніки та виражальні засоби різних видів музичного та	Володіє умінням створювати переконливі художні образи, вільно застосовуючи для цього опановані техніки та виражальні засоби різних

різних виДах мистецтва			образотворчого мистецтва.	видів музичного та образотворчого мистецтва.
	Потребує сторонньої підтримки для вибору матеріалів та технік.	Невпевнено добирає матеріали та техніки для реалізації творчого задуму.	Виявляє сформовану здатність до Експериментування та імпровізації.	Сміливо експериментує, імпровізує, самостійно добираючи матеріали та техніки для максимальної реалізації задуму.
	Невідповідно застосовує тематичний матеріал у художньо- практичній діяльності.	Частково застосовує тематичний матеріал у художньо-практичній діяльності.	Демонструє стабільний прогрес в опануванні основних умінь та навичок. Підхід до застосування тематичного матеріалу у художньо- практичній діяльності є достатньо творчим.	Самостійно і творчо застосовує тематичний матеріал у художньо-практичній діяльності. Вміє перевтілюватися в запропонований образ.
Сприймає, розуміє, інтерпретує твори мистецтва	Намагається висловити емоційно - естетичне ставлення до творів мистецтва.	Виявляє прагнення до інтерпретації та аналізу творів мистецтва. Під час інтерпретації творів спирається на судження інших.	Володіє навичками аналізу, інтерпретації та цілісного сприймання творів мистецтва, виявляючи до них емоційно- естетичне ставлення.	Має сформовані навички аналізу, інтерпретації та цілісного сприймання творів мистецтва, виявляючи до них емоційно-естетичне ставлення.
	Частково розпізнає жанри музичного та образотворчого мистецтва за характерними ознаками .	Потребує допомоги учителя у використанні засвоєних термінів і понять для вербальної характеристики твору.	Наводить приклади на підтвердження власних суджень. Розпізнає різновиди образотворчого та музичного мистецтва за характерними виражальними засобами.	Висловлює оригінальні судження, аргументує висновки, наводить приклади та аналогії. Вільно використовує засвоєні терміни і поняття для вербальної характеристики творів мистецтва.

	Має елементарний розвиток художньо-образного мислення.	Художньо-образне мислення розвинене слабо.	Має достатньо розвинене художньо-образного мислення.	Художньо-образне мислення високо розвинене.
Самовиражається через художньо-творчу діяльність та різні види мистецтва	Унікає можливостей для самовираження через творчість, презентації та оцінювання власної мистецької діяльності. Бере пасивну участь у колективних творчих проєктах.	Виявляє несформований творчий підхід до презентації та оцінювання власної мистецької діяльності. Формально виконує поставлені завдання.	Прагне до активного самовираження через творчість. Самостійно презентує та оцінює результати власної творчої діяльності.	Із задоволенням і творчо презентує та оцінює власні доробки та результати творчої діяльності. Бере активну участь у різних видах творчої діяльності. Цікавиться та успішно долучається до мистецьких подій закладу, міста, країни, світу.
	Усвідомлює можливості естетичного перетворення довкілля та способи впливу на емоційний стан на елементарному рівні.	Частково усвідомлює можливості естетичного перетворення довкілля. Не уміє самостійно застосовувати способи впливу на емоційний стан засобами мистецтва.	Усвідомлює переваги колективної та групової роботи. Бере участь у мистецьких заходах. Прагне до естетичного перетворення довкілля та добирає способи впливу на емоційний стан засобами мистецтва.	Усвідомлює та прагне використовувати можливості естетичного перетворення довкілля та способи впливу на емоційний стан засобами мистецтва.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

«СВІТ ЧЕКАЄ КРИЛАТИХ»

4 КЛАС

МОВНО-ЛІТЕРАТУРНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ				
Зміст розвитку здобувача освіти засобами української мови	Рівні			
	початковий	середній	достатній	високий
Концентр «Звуки і букви»				
Звуки та їх вимова.	<p><i>Добирає</i> за допомогою вчителя скоромовки, ритмівки, чистомовки, артикуляційних вправ власну звуковимову за умови детального кількарязового пояснення вчителя; <i>артикулює</i> не чітко звуки, звукосполучення у процесі читання/говоріння; частково <i>називає</i> голосні, дзвінки і глухі приголосні звуки української мови та букви, якими їх позначають на письмі. Відчуває труднощі у визначенні помилок, навіть після допомоги вчителя;</p>	<p><i>Добирає</i> скоромовки, ритмівки, чистомовки, артикуляційні вправи власну звуковимову, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; <i>артикулює</i> не чітко звуки, звукосполучення у процесі читання/говоріння; частково <i>називає</i> голосні, дзвінки і глухі приголосні звуки української мови та букви, якими їх позначають на письмі, у разі утруднення звертається до вчителя за допомогою; визначає звуки у сприйнятих на слух/вимовлених словах</p>	<p><i>Частково добирає</i> скоромовки, ритмівки, чистомовки, артикуляційні вправи та удосконалює за їх допомогою власну звуковимову; частково <i>називає</i> голосні, дзвінки і глухі приголосні звуки української мови та букви, якими їх позначають на письмі; частково удосконалює за допомогою скоромовок, ритмівок, чистомовок, артикуляційних вправ власну звуковимову;</p>	<p><i>Самостійно добирає</i> скоромовки, ритмівки, чистомовки, артикуляційні вправи та удосконалює за їх допомогою власну звуковимову; <i>називає</i> голосні, парні та непарні дзвінки і глухі приголосні звуки української мови та букви, якими їх позначають на письмі; <i>визначає</i> звуки у сприйнятих на слух/вимовлених словах <i>визначає</i> зі сприйнятих на слух/вимовлених звуків звуки за поданою умовою і <i>пояснює</i> свій вибір; <i>виконує</i> звуко-буквений</p>

	<p>визначає звуки у сприйнятих на слух/вимовлених словах визначає зі сприйнятих на слух/вимовлених звуків звуки за поданою умовою і пояснює свій вибір, завжди з допомогою вчителя; добирає слова з певним звуком/звуками після допомоги вчителя; складає слово з ланцюжка сприйнятих на слух звуків після допомоги вчителя. виконує звуко-буквений аналіз слів (до 5 букв); встановлює відповідність між словами та їх звуковими моделями та аргументує свій вибір; пояснює транскрипцію як звуковий запис слова; виконує транскрипцію слів встановлює відповідність між словами в реченні та їх звуковими моделями/транскрипціями після допомоги вчителя.</p>	<p>визначає зі сприйнятих на слух/вимовлених звуків звуки за поданою умовою і пояснює свій вибір, іноді з допомогою вчителя; добирає слова з певним звуком/звуками; складає слово з ланцюжка сприйнятих на слух звуків після допомоги вчителя. виконує звуко-буквений аналіз слів (до 9 букв); встановлює відповідність між словами та їх звуковими моделями та аргументує свій вибір; пояснює транскрипцію як звуковий запис слова; виконує транскрипцію слів встановлює відповідність між словами в реченні та їх звуковими моделями/транскрипціями після пояснення вчителя.</p>	<p>артикулює чітко звуки, звукосполучення у процесі читання/говоріння; називає голосні, дзвінки і глухі приголосні звуки української мови та букви, якими їх позначають на письмі; визначає звуки у сприйнятих на слух/вимовлених словах визначає зі сприйнятих на слух/вимовлених звуків звуки за поданою умовою і пояснює свій вибір; добирає слова з певним звуком/звуками; складає слово з ланцюжка сприйнятих на слух звуків. частково виконує звуко-буквений аналіз слів (до 9 букв); встановлює відповідність між словами та їх звуковими моделями та аргументує свій вибір; пояснює транскрипцію як звуковий запис слова; виконує транскрипцію слів.</p>	<p>аналіз слів (до 9 букв); встановлює відповідність між словами та їх звуковими моделями та аргументує свій вибір; пояснює транскрипцію як звуковий запис слова; виконує транскрипцію слів встановлює відповідність між словами в реченні та їх звуковими моделями/транскрипціями.</p>
--	---	--	--	---

Концентр «Слово. Словосполучення»

<p>Лексика. Лексичне значення слова, словосполученн я.</p>	<p><i>З допомогою вчителя</i> пояснює лексичне значення відомих слів, у тому числі багатозначних, вводить їх у словосполучення;</p>	<p><i>Після допомоги вчителя</i> <i>пояснює</i> лексичне значення відомих слів, у тому числі багатозначних, вводить їх у словосполучення;</p>	<p><i>Частково пояснює</i> лексичне значення відомих слів, у тому числі багатозначних, вводить їх у словосполучення;</p>	<p><i>Самостійно пояснює</i> лексичне значення відомих слів, у тому числі багатозначних, вводить їх у</p>
<p>Конкретне і абстрактне значення іменників.</p>	<p><i>Пояснює після допомоги вчителя</i> конкретне значення іменників як назв предметів (стіл, дім, людина); <i>пояснює</i> абстрактне значення іменників як назви об'єктів, за винятком назв предметів (сон, тиша, ясність, знання, доброта, дружба, мир); іменники з абстрактним і конкретним значенням і <i>пояснює</i> свій вибір;</p>	<p><i>пояснює</i> конкретне значення іменників як назв предметів (стіл, дім, людина); <i>пояснює</i> абстрактне значення іменників як назви об'єктів, за винятком назв предметів (сон, тиша, ясність, знання, доброта, дружба, мир); іменники з абстрактним і конкретним значенням і <i>пояснює</i> свій вибір; у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою;</p>	<p><i>пояснює</i> конкретне значення іменників як назв предметів (стіл, дім, людина); <i>пояснює</i> абстрактне значення іменників як назви об'єктів, за винятком назв предметів (сон, тиша, ясність, знання, доброта, дружба, мир); іменники з абстрактним і конкретним значенням і <i>пояснює</i> свій вибір;</p>	<p><i>пояснює</i> конкретне значення іменників як назв предметів (стіл, дім, людина); <i>пояснює</i> абстрактне значення іменників як назви об'єктів, за винятком назв предметів (сон, тиша, ясність, знання, доброта, дружба, мир); словосполучення; <i>розпізнає</i> іменники з абстрактним і конкретним значенням і <i>пояснює</i> свій вибір;</p>
<p>Нові і застарілі слова. Іншомовні</p>	<p><i>пояснює</i>, що застарілі слова вийшли з ужитку в сучасній мові; нові слова - нещодавно з'явилися у мові разом із певними винаходами людства; іншомовні слова - запозичені з інших мов і <i>наводить</i> приклади 2-3 слів; <i>визначає</i> в реченнях, текстах нові і застарілі слова української мови, іншомовні слова і пояснює їх роль у тексті;</p>	<p><i>пояснює</i>, що застарілі слова вийшли з ужитку в сучасній мові; нові слова - нещодавно з'явилися у мові разом із певними винаходами людства; іншомовні слова - запозичені з інших мов і <i>наводить</i> приклади 2-3 слів; <i>визначає</i> в реченнях, текстах нові і застарілі слова української мови, іншомовні слова і пояснює їх роль у тексті;</p>	<p><i>пояснює</i>, що застарілі слова вийшли з ужитку в сучасній мові; нові слова - нещодавно з'явилися у мові разом із певними винаходами людства; іншомовні слова - запозичені з інших мов і <i>наводить</i> приклади 2-3 слів; <i>визначає</i> в реченнях, текстах нові і застарілі слова української мови, іншомовні слова і пояснює</p>	<p>вийшли з ужитку в сучасній мові; нові слова - нещодавно з'явилися у мові разом із певними винаходами людства; іншомовні слова - запозичені з інших мов і <i>наводить</i> приклади 2-3 слів; <i>визначає</i> в реченнях, текстах нові і застарілі слова української мови, іншомовні слова і пояснює їх роль у тексті;</p> <p><i>пояснює</i> однозначне слово як слово, що має одне лексичне</p>

<p>Слова.</p> <p>Однозначні і багатозначні слова.</p> <p>Синоніми.</p>	<p><i>пояснює</i> однозначне слово як слово, що має одне лексичне значення і <i>наводить</i> приклади; <i>пояснює</i> багатозначне слово як слово, що має кілька лексичних значень і <i>наводить</i> приклади; <i>розпізнає</i> однозначні і багатозначні слова, вводить їх у словосполучення і <i>пояснює</i> їх значення; <i>пояснює</i> лексичне значення поданих багатозначних слів; <i>використовує</i> у мовленні багатозначні слова; <i>пояснює</i>, що синонім - це подібне за значенням слово; антонім - протилежне за значенням слово і <i>наводить</i> приклади; <i>добирає</i> до поданого слова антонім, 2-3 синоніми (серед яких іменники, прикметники, дієслова, прислівники), у тому числі користуючись словниками синонімів, антонімів для учнів початкової школи; <i>знаходить</i> у реченні/тексті синоніми, антоніми, багатозначні слова (у тому числі в переносному значенні) і <i>пояснює</i> їх роль у</p>	<p><i>пояснює</i> однозначне слово як слово, що має одне лексичне значення і <i>наводить</i> приклади; <i>пояснює</i> багатозначне слово як слово, що має кілька лексичних значень і <i>наводить</i> приклади; <i>розпізнає</i> однозначні і багатозначні слова, вводить їх у словосполучення і <i>пояснює</i> їх значення; <i>пояснює</i> лексичне значення поданих багатозначних слів; <i>використовує</i> у мовленні багатозначні слова; <i>пояснює</i>, що синонім - це подібне за значенням слово; антонім - протилежне за значенням слово і <i>наводить</i> приклади; <i>добирає</i> до поданого слова антонім, 2-3 синоніми (серед яких іменники, прикметники, дієслова, прислівники), у тому числі користуючись словниками синонімів, антонімів для учнів початкової школи; <i>знаходить</i> у реченні/тексті синоніми, антоніми, багатозначні слова (у тому числі в переносному значенні) і <i>пояснює</i> їх роль у</p>	<p>їх роль у тексті; <i>пояснює</i> однозначне слово як слово, що має одне лексичне значення і <i>наводить</i> приклади;</p> <p><i>пояснює</i> багатозначне слово як слово, що має кілька лексичних значень і <i>наводить</i> приклади;</p> <p><i>розпізнає</i> однозначні і багатозначні слова, вводить їх у словосполучення і <i>пояснює</i> їх значення; <i>пояснює</i> лексичне значення поданих багатозначних слів; <i>використовує</i> у мовленні багатозначні слова; <i>пояснює</i>, що синонім - це подібне за значенням слово; антонім - протилежне за значенням слово і <i>наводить частково</i> приклади; <i>добирає</i> до поданого слова антонім, 2-3 синоніми (серед яких іменники, прикметники, дієслова, прислівники), у тому числі користуючись словниками синонімів, антонімів для</p>	<p>значення і <i>наводить</i> приклади; <i>пояснює</i> багатозначне слово як слово, що має кілька лексичних значень і <i>наводить</i> приклади; <i>розпізнає</i> однозначні і багатозначні слова, вводить їх у словосполучення і <i>пояснює</i> їх значення; <i>пояснює</i> лексичне значення поданих багатозначних слів; <i>використовує</i> у мовленні багатозначні слова; <i>пояснює</i>, що синонім - це подібне за значенням слово; антонім - протилежне за значенням слово і <i>наводить</i> приклади; <i>добирає</i> до поданого слова антонім, 2-3 синоніми (серед яких іменники, прикметники, дієслова, прислівники), у тому числі користуючись словниками синонімів, антонімів для учнів початкової школи; <i>знаходить</i> у реченні/тексті синоніми, антоніми, багатозначні слова (у тому числі в переносному значенні) і <i>пояснює</i> їх роль у тексті;</p>
---	--	--	---	---

<p>Антоніми.</p> <p>Пряме і переносне значення слова.</p>	<p>тексті; <i>використовує</i> у мовленні синоніми, антоніми; <i>пояснює</i>, що пряме значення слова - це звичайна назва об'єкта, дії, ознаки; переносне значення слова - образна назва, об'єкта, дії, ознаки, що має іншу звичайну назву, і <i>наводить</i> приклади слів у прямому і переносному значенні; <i>пояснює</i> переносне значення слів/словосполучень; <i>утворює</i> словосполучення з поданим словом у прямому і переносному лексичному значенні після допомоги вчителя.</p>	<p>тексті; <i>використовує</i> у мовленні синоніми, антоніми; <i>пояснює</i>, що пряме значення слова - це звичайна назва об'єкта, дії, ознаки; переносне значення слова - образна назва, об'єкта, дії, ознаки, що має іншу звичайну назву, і <i>наводить</i> приклади слів у прямому і переносному значенні; <i>пояснює</i> переносне значення слів/словосполучень; <i>утворює</i> словосполучення з поданим словом у прямому і переносному лексичному, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою.</p>	<p>учнів початкової школи; <i>знаходить</i> у реченні/тексті синоніми, антоніми, багатозначні слова (у тому числі в переносному значенні) і <i>пояснює</i> їх роль у тексті; <i>використовує</i> у мовленні синоніми, антоніми; <i>пояснює</i>, що пряме значення слова - це звичайна назва об'єкта, дії, ознаки; переносне значення слова - образна назва, об'єкта, дії, ознаки, що має іншу звичайну назву, і <i>наводить</i> приклади слів у прямому і переносному значенні; слів/словосполучень.</p>	<p><i>використовує</i> у мовленні синоніми, антоніми; <i>пояснює</i>, що пряме значення слова - це звичайна назва об'єкта, дії, ознаки; переносне значення слова - образна назва, об'єкта, дії, ознаки, що має іншу звичайну назву, і <i>наводить</i> приклади слів у прямому і переносному значенні; <i>пояснює</i> переносне значення слів/словосполучень; <i>утворює</i> словосполучення з поданим словом у прямому і переносному лексичному значенні.</p>
---	---	---	--	--

Концентр «Речення»

<p>Побудова, інтонування і запис речень</p>	<p><i>Пояснює</i>, що реченням є слово або група зв'язаних за змістом слів, що виражає закінчену думку і наводить приклади з допомогою вчителя;</p>	<p>З допомогою вчителя <i>пояснює</i>, що реченням є слово або група зв'язаних за змістом слів, що виражає закінчену думку і наводить приклади;</p>	<p>Частково <i>пояснює</i>, що реченням є слово або група зв'язаних за змістом слів, що виражає закінчену думку і наводить приклади;</p>	<p><i>Пояснює</i>, що реченням є слово або група зв'язаних за змістом слів, що виражає закінчену думку і <i>наводить</i> приклади;</p>
--	---	---	--	--

	<p><i>пояснює</i> зміст сприйнятого на слух/прочитаного речення з допомогою вчителя; виникають певні труднощі у визнанні межі сприйнятих на слух/прочитаних речень; з допомогою вчителя <i>добирає</i> до словосполучення слово так, щоб скласти речення; не завжди може доповнити речення 3-4 словами; припускається помилок у побудові речень (7-10 слів) за поданою умовою (з певним словом, словосполученням, за поданим початком, за малюнком, світлиною, репродукцією, прослуханням музичним твором, на задану тему, з певною інтонацією чи метою висловлювання, за змістом почутого, прочитаного, побаченого, за певною життєвою ситуацією, зі звертанням).</p>	<p><i>пояснює</i> зміст сприйнятого на слух/прочитаного речення; <i>визначає</i> межі сприйнятих на слух/прочитаних речень; <i>добирає</i> до словосполучення слово так, щоб скласти речення, доповнює речення 3-4 словами, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відчуває труднощі в побудові речення (7-10 слів) за поданою умовою (з певним словом, словосполученням, за поданим початком, за малюнком, світлиною, репродукцією, прослуханням музичним твором, на задану тему, з певною інтонацією чи метою висловлювання, за змістом почутого, прочитаного, побаченого, за певною життєвою ситуацією, зі звертанням).</p>	<p>частково <i>пояснює</i> зміст сприйнятого на слух/прочитаного речення; <i>визначає</i> межі сприйнятих на слух/прочитаних речень; <i>добирає</i> до словосполучення слово так, щоб скласти речення; доповнює речення 3-4 словами; <i>будує</i> речення (7-10 слів) за поданою умовою (з певним словом, словосполученням, за поданим початком, за малюнком, світлиною, репродукцією, прослуханням музичним твором, на задану тему, з певною інтонацією чи метою висловлювання, за змістом почутого, прочитаного, побаченого, за певною життєвою ситуацією, зі звертанням) у співпраці з учителем.</p>	<p><i>пояснює</i> зміст сприйнятого на слух/прочитаного речення; <i>визначає</i> межі сприйнятих на слух/прочитаних речень; <i>добирає</i> до словосполучення слово так, щоб скласти речення; <i>доповнює</i> речення 3-4 словами; <i>будує</i> речення (7-10 слів) за поданою умовою (з певним словом, словосполученням, за поданим початком, за малюнком, світлиною, репродукцією, прослуханням музичним твором, на задану тему, з певною інтонацією чи метою висловлювання, за змістом почутого, прочитаного, побаченого, за певною життєвою ситуацією, зі звертанням).</p>
--	--	---	---	--

<p>Зв'язок слів в реченні</p>	<p><i>Встановлює зв'язок слів у реченні (в простому реченні) за допомогою питань з допомогою вчителя; узгоджує слова в реченні за умови детального кількарязового пояснення вчителя; припускається помилок у виділенні словосполучень в групі підмета і групі присудка. ставить уточнювальні запитання за сприйнятими усно/письмово реченнями; формулює відповіді за поданими умовами: коротку/розгорнуту відповідь з розгорнутої/короткої за допомогою вчителя. визначає поширені і непоширені речення і пояснює свій вибір; розрізняє непоширене речення (головні члени речення) і словосполучення (головне і залежне слово) і пояснює свій вибір; поширює непоширені речення; визначає тип речення за метою висловлювання і інтонацією та пояснює свій вибір;</i></p>	<p><i>Встановлює зв'язок слів у реченні (в простому реченні) за допомогою питань; узгоджує слова в реченнях за допомогою прийменників, закінчень слів; виділяє словосполучення в групі підмета і групі присудка з допомогою вчителя. ставить уточнювальні запитання за сприйнятими усно/письмово реченнями; формулює відповіді за поданими умовами: коротку/розгорнуту відповідь з розгорнутої/короткої; визначає поширені і непоширені речення і пояснює свій вибір; розрізняє непоширене речення (головні члени речення) і словосполучення (головне і залежне слово) і пояснює свій вибір; поширює непоширені речення; визначає тип речення за метою висловлювання і інтонацією та пояснює свій вибір; буде, інтонує і записує різні за метою висловлювання (розповідні, питальні, спонукальні) та інтонацією</i></p>	<p>Встановлює зв'язок слів у реченні (в простому реченні) за допомогою питань; узгоджує слова в реченнях за допомогою прийменників, закінчень слів; виділяє словосполучення в групі підмета і групі присудка у співпраці з учителем. ставить уточнювальні запитання за сприйнятими усно/письмово реченнями; формулює відповіді за поданими умовами: коротку/розгорнуту відповідь з розгорнутої/короткої; визначає поширені і непоширені речення і пояснює свій вибір; розрізняє непоширене речення (головні члени речення) і словосполучення (головне і залежне слово) і пояснює свій вибір; поширює непоширені речення; визначає тип речення за метою висловлювання і інтонацією та пояснює свій вибір;</p>	<p><i>Встановлює зв'язок слів у реченні (в простому реченні) за допомогою питань; узгоджує слова в реченнях за допомогою прийменників, закінчень слів; виділяє словосполучення в групі підмета і групі присудка. ставить уточнювальні запитання за сприйнятими усно/письмово реченнями; формулює відповіді за поданими умовами: коротку/розгорнуту відповідь з розгорнутої/короткої; визначає поширені і непоширені речення і пояснює свій вибір; розрізняє непоширене речення (головні члени речення) і словосполучення (головне і залежне слово) і пояснює свій вибір; поширює непоширені речення; визначає тип речення за метою висловлювання і інтонацією та пояснює свій вибір; буде, інтонує і записує різні за метою висловлювання (розповідні, питальні, спонукальні) та інтонацією</i></p>
<p>Формулювання запитань і відповідей.</p>				
<p>Тип речень за наявністю другорядних членів: поширені, непоширені.</p>				

<p>Типи речень за метою висловлювання і інтонацією.</p>	<p><i>будує, інтонує і записує</i> різні за метою висловлювання (розповідні, питальні, спонукальні) та інтонацією (окличні і неокличні) речення; речення із звертанням;</p>	<p>(окличні і неокличні) речення; речення із звертанням;</p>	<p><i>будує, інтонує і записує</i> різні за метою висловлювання (розповідні, питальні, спонукальні) та інтонацією (окличні і неокличні) речення; речення із звертанням;</p>	<p>(окличні і неокличні) речення; речення із звертанням;</p>
--	---	--	---	--

Концентр «Текст»

<p>Тип, стиль будова та структура тексту</p>	<p><i>Визначає</i> типи текстів (розповідь, опис, міркування, есе) під керівництвом вчителя; <i>виявляє</i> певні труднощі у розумінні (у процесі виконання завдань) есе як невеликий за обсягом твір із довільною побудовою, у якому автор висловлює <i>визначає</i> серед двох текстів текст певного стилю (художній і науковий, художній і діловий, художній і розмовний, науковий і діловий, розмовний і діловий) в <i>визначає</i> частини тексту (зачин, основна частина, кінцівка), кількість речень, абзаців в кожній частині;</p>	<p><i>Визначає</i> типи текстів (розповідь, опис, міркування, есе) з допомогою вчителя; <i>виявляє</i> певні труднощі у <i>розумінні</i> (у процесі виконання завдань) есе як невеликий за обсягом твір із довільною побудовою, у якому автор висловлює <i>визначає</i> серед двох текстів текст певного стилю (художній і науковий, художній і діловий, художній і розмовний, науковий і діловий, розмовний і діловий); <i>визначає</i> частини тексту (зачин, основна частина, кінцівка), кількість речень, абзаців в кожній частині; <i>визначає</i> кількість абзаців в</p>	<p><i>Визначає</i> типи текстів (розповідь, опис, міркування, есе) у співпраці з вчителем; частково <i>виявляє</i> розуміння (у процесі виконання завдань) есе як невеликий за обсягом твір із довільною побудовою, у якому автор висловлює <i>визначає</i> серед двох текстів текст певного стилю (художній і науковий, художній і діловий, художній і розмовний, науковий і діловий, розмовний і діловий); <i>визначає</i> частини тексту (зачин, основна частина, кінцівка), кількість речень, абзаців в</p>	<p><i>Визначає</i> типи текстів (розповідь, опис, міркування, есе); <i>виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) есе як невеликий за обсягом твір із довільною побудовою, у якому автор висловлює <i>визначає</i> серед двох текстів текст певного стилю (художній і науковий, художній і діловий, художній і розмовний, науковий і діловий, розмовний і діловий); <i>визначає</i> частини тексту (зачин, основна частина, кінцівка), кількість речень, абзаців в кожній частині; <i>визначає</i> кількість абзаців в тексті; <i>визначає</i> частину</p>
---	--	---	---	---

**Робота з
текстом**

визначає кількість абзаців в тексті; визначає частину тексту, якій належить певне речення, абзац і речення, абзац певної частини тексту; визначає в тексті частину-опис (природи, персонажів), частину-розповідь, частину-міркування, частину з діалогом/по лілограм персонажів; визначає в діалозі/полілозі слова автора і мову персонажів; власні думки й враження; припускається помилок під час розповіді про текст за поданою/власно створеною блок-картою; відчуває певні труднощі при застосуванні знань про текст для виконання, складання пізнавальних і практично зорієнтованих завдань.

Припускається помилок у складанні плану до тексту (з розповідних, питальних речень; із заголовків до частин тексту); частково виявляє розуміння (у процесі виконання завдань) змісту прослуханого/прочитаного, у тому числі мовчки, тексту

тексті; визначає частину тексту, якій належить певне речення, абзац і речення, абзац певної частини тексту після пояснення вчителя; визначає в тексті частину-опис (природи, персонажів), частину-розповідь, частину-міркування, частину з діалогом/по лілограм персонажів; визначає в діалозі/полілозі слова автора і мову персонажів; власні думки й враження; розповідає про текст за поданою/власно створеною блок-картою; застосовує знання про текст для виконання, складання пізнавальних і практично зорієнтованих завдань з допомогою вчителя.

Складає план тексту (з розповідних, питальних речень; із заголовків до частин тексту), у разі труднощів звертається до вчителя. виявляє розуміння (у процесі виконання завдань) змісту прослуханого/прочитаного, у тому числі мовчки, тексту складеного з речень до 10-12 слів кожне);

кожній частині; визначає кількість абзаців в тексті; визначає частину тексту, якій належить певне речення, абзац і речення, абзац певної частини тексту; визначає в тексті частину-опис частину-розповідь, частину-міркування, частину з діалогом/полілограм персонажів; визначає в діалозі/полілозі слова автора і мову персонажів; власні думки й враження; розповідає про текст за поданою/власно створеною блок-картою; застосовує знання про текст для виконання, складання пізнавальних і практично зорієнтованих завдань із незначною допомогою вчителя.

Складає план тексту (з розповідних, питальних речень; із заголовків до частин тексту); виявляє розуміння (у процесі виконання завдань) змісту прослуханого/прочитаного, у тому числі мовчки, тексту складеного з речень до 10-12 слів кожне);

тексту, якій належить певне речення, абзац і речення, абзац певної частини тексту; визначає в тексті частину-опис (природи, персонажів), частину-розповідь, частину-міркування, частину з діалогом/по лілограм персонажів; визначає в діалозі/полілозі слова автора і мову персонажів; власні думки й враження; розповідає про текст за поданою/власно створеною блок-картою; застосовує знання про текст для виконання, складання пізнавальних і практично зорієнтованих завдань.

Складає план тексту (з розповідних, питальних речень; із заголовків до частин тексту); виявляє розуміння (у процесі виконання завдань) змісту прослуханого/прочитаного, у тому числі мовчки, тексту (складеного з речень до 10-12 слів кожне); висловлює припущення щодо змісту тексту, можливого розвитку подій за його назвою/початком/ілюстрацією і порівнює свої припущення після

	<p>складеного з речень до 10-12 слів кожне); <i>висловлює</i> припущення щодо змісту тексту, можливого розвитку подій за його назвою/початком і порівнює свої припущення після прочитування/прослуховування тексту після пояснення вчителя; <i>визначає</i> тему і мету/основну думку (ідею) сприйнятого на слух/прочитаного тексту; <i>добирає</i> заголовок/назву до (прослуханого/прочитаного) тексту та його частин відповідно до мети або основної думки/ідеї тексту; <i>визначає</i> ключові слова/словосполучення тексту, у разі <i>визначає</i> в тексті образні слова/словосполучення, синоніми, протиставлення, порівняння, надання неістотам рис істот, застарілі, нові слова і <i>пояснює</i> їх застосування автором; відчуває труднощі з самостійним визначенням помилок, навіть після допомоги вчителя; <i>частково визначає</i> в тексті незнайомі слова, словосполучення і <i>пояснює</i> їх лексичне значення за</p>	<p><i>висловлює</i> незначні припущення щодо змісту тексту, можливого розвитку подій за його назвою і порівнює свої припущення після прочитування/прослуховування тексту; <i>визначає</i> тему і мету/основну думку (ідею) сприйнятого на слух/прочитаного тексту; <i>добирає</i> заголовок/назву до (прослуханого/прочитаного) тексту та його частин відповідно до мети або основної думки/ідеї тексту; <i>визначає</i> ключові слова/словосполучення тексту; <i>визначає</i> в тексті образні слова/словосполучення, синоніми, протиставлення, порівняння, надання неістотам рис істот, застарілі, нові слова і <i>пояснює</i> їх застосування автором; <i>визначає</i> в тексті незнайомі слова, словосполучення і <i>пояснює</i> їх лексичне значення за тлумачним словником <i>встановлює</i> відповідність змісту прочитаного тексту</p>	<p><i>висловлює</i> припущення щодо змісту тексту, можливого розвитку подій за його назвою/початком/ілюстрацією і порівнює свої припущення після прочитування/прослуховування тексту; <i>визначає</i> тему і мету/основну думку (ідею) сприйнятого на слух/прочитаного тексту; <i>добирає</i> заголовок/назву до (прослуханого/прочитаного) тексту та його частин відповідно до мети або основної думки/ідеї тексту; <i>визначає</i> ключові слова/словосполучення тексту; <i>визначає</i> в тексті образні слова/словосполучення, синоніми, протиставлення, порівняння, надання неістотам рис істот, застарілі, нові слова і <i>пояснює</i> їх застосування автором; <i>визначає</i> в тексті незнайомі слова, словосполучення і <i>пояснює</i> їх лексичне значення за тлумачним словником; <i>частково встановлює</i></p>	<p>прочитування/прослуховування тексту; <i>визначає</i> тему і мету/основну думку (ідею) сприйнятого на слух/прочитаного тексту; <i>добирає</i> заголовок/назву до (прослуханого/прочитаного) тексту та його частин відповідно до мети або основної думки/ідеї тексту; <i>визначає</i> ключові слова/словосполучення тексту; <i>визначає</i> в тексті образні слова/словосполучення, синоніми, протиставлення, порівняння, надання неістотам рис істот, застарілі, нові слова і <i>пояснює</i> їх застосування автором; <i>визначає</i> в тексті незнайомі слова, словосполучення і <i>пояснює</i> їх лексичне значення за тлумачним словником; <i>встановлює</i> відповідність змісту прочитаного тексту ілюстраціям, плану, ключовим словам; <i>визначає</i> в тексті речення, якому відповідає світлина, малюнок; речення-відповідь на запитання; речення певного типу тощо;</p>
--	---	--	--	--

	<p>тлумачним словником; <i>встановлює</i> відповідність змісту прочитаного тексту ілюстраціям, плану, ключовим словам після пояснення вчителем; <i>визначає</i> в тексті речення, якому відповідає світлина, малюнок; речення-відповідь на запитання; речення певного типу; ситуативно робить висновки з допомогою вчителя; <i>відповідає</i> на запитання до прослуханого тексту щодо розуміння фактичного змісту (хто?, що?, які?, де?, коли? як?), відтворення послідовності подій, встановлення смислових, причиново-наслідкових зв'язків, визначення теми, основної думки тексту з допомогою вчителя.</p>	<p>ілюстраціям, плану, ключовим словам після допомоги вчителя; <i>визначає</i> в тексті речення, якому відповідає світлина, малюнок; речення-відповідь на запитання; речення певного типу, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відчуває труднощі у відповідях на запитання до прослуханого тексту щодо розуміння фактичного змісту (хто?, що?, які?, де?, коли? як?), відтворення послідовності подій, встановлення смислових, причиново-наслідкових зв'язків, визначення теми, основної думки тексту.</p>	<p>відповідність змісту прочитаного тексту ілюстраціям, плану, ключовим словам; <i>визначає</i> в тексті речення, якому відповідає світлина, малюнок; речення-відповідь на запитання; речення певного типу тощо; <i>відповідає</i> на запитання до прослуханого тексту щодо розуміння фактичного змісту (хто?, що?, які?, де?, коли? як?), відтворення послідовності подій, встановлення смислових, причиново-наслідкових зв'язків, визначення теми, основної думки тексту з допомогою вчителя.</p>	<p><i>відповідає</i> на запитання до прослуханого тексту щодо розуміння фактичного змісту (хто?, що?, які?, де?, коли? як?), відтворення послідовності подій, встановлення смислових, причиново-наслідкових зв'язків, визначення теми, основної думки тексту.</p>
<p>Усні/письмові Висловлювання монолог (твір)</p>	<p><i>Вибирає</i> інформацію з почутого/прочитаного з певною метою, використовує її для створення власних висловлень/письмових текстів; <i>висловлює</i> власну думку, про свої враження, почуття щодо змісту почутого/прочитаного аналізує тексти (у тому числі власні й однокласників) у</p>	<p><i>Вибирає</i> інформацію з почутого/прочитаного з певною метою, використовує її для створення власних висловлень/письмових текстів після пояснення вчителя; частково <i>висловлює</i> власну думку, про свої враження,</p>	<p>Частково <i>вибирає</i> інформацію з почутого/прочитаного з певною метою, використовує її для створення власних висловлень/письмових текстів; <i>висловлює</i> власну думку, про свої враження, почуття</p>	<p><i>Вибирає</i> інформацію з почутого/прочитаного з певною метою, <i>використовує</i> її для створення власних висловлень/письмових текстів; <i>висловлює</i> власну думку, про свої враження, почуття щодо змісту почутого/прочитаного</p>

Медіатекст

	<p>парі/групі з метою визначення виключно позитивних характеристик текстів після пояснення вчителя. <i>редагує</i> текст (узгоджує слова в реченні, усуває слова-повтори, замінює більш точними словами невдало використані слова, виправляє помилки на вивчені правила, встановлює послідовність речень у тексті/частин тексту) з допомогою вчителя. Виникають певні труднощі при складанні твору, змінюючи персонажів, обставини, послідовність подій, кінцівку, зачин. <i>складає</i> усно/письмово інструкцію (7-9 речень) до гри, диспуту, руху за маршрутом, приготування блюда, дотримання правил правопису (пам'ятки) тощо; <i>пояснює</i> медіатекст як усну або письмову інформацію, підготовлену з певною метою та оприлюднену через засоби масової інформації тощо і <i>наводить</i> приклади; <i>розрізняє</i> форми усних і письмових повідомлень в медіатекстах;</p>	<p>почуття щодо змісту почутого/прочитаного аналізує тексти (у тому числі власні й однокласників) у парі/групі з метою визначення виключно позитивних характеристик текстів; відчуває труднощі у редагуванні тексту (узгоджує слова в реченні, усуває слова-повтори, замінює більш точними словами невдало використані слова, виправляє помилки на вивчені правила, встановлює послідовність речень у тексті/частин тексту); <i>складає</i> варіант твору, змінюючи персонажів, обставини, послідовність подій, кінцівку, зачин з допомогою вчителя. <i>складає</i> усно/письмово інструкцію (7-9 речень) до гри, диспуту, руху за маршрутом, приготування блюда, дотримання правил правопису (пам'ятки) тощо; <i>пояснює</i> медіатекст як усну або письмову інформацію, підготовлену з певною метою та оприлюднену через засоби масової</p>	<p>щодо змісту почутого/прочитаного аналізує тексти (у тому числі власні й однокласників) у парі/групі з метою визначення виключно позитивних характеристик текстів; <i>редагує</i> текст (узгоджує слова в реченні, усуває слова-повтори, замінює більш точними словами невдало використані слова, виправляє помилки на вивчені правила, встановлює послідовність речень у тексті/частин тексту); <i>складає</i> варіант твору, змінюючи персонажів, обставини, послідовність подій, кінцівку, зачин з незначною допомогою вчителя. <i>складає</i> усно/письмово інструкцію (7-9 речень) до гри, диспуту, руху за маршрутом, приготування блюда, дотримання правил правопису (пам'ятки) тощо; <i>пояснює</i> медіатекст як усну або письмову інформацію, підготовлену з певною метою та оприлюднену</p>	<p><i>аналізує</i> тексти (у тому числі власні й однокласників) у парі/групі з метою визначення виключно позитивних характеристик текстів; <i>редагує</i> текст (узгоджує слова в реченні, усуває слова-повтори, замінює більш точними словами невдало використані слова, виправляє помилки на вивчені правила, встановлює послідовність речень у тексті/частин тексту); <i>складає</i> варіант твору, змінюючи персонажів, обставини, послідовність подій, кінцівку, зачин. <i>дотримується</i> етичних норм спілкування, правил етикету: використання ввічливих слів, дотримання послідовності викладу думки, логічного її завершення, чіткості виразності вимови, інтонування, використання міміки і жестів відповідно до змісту; <i>складає</i> усно/письмово інструкцію (7-9 речень) до гри, диспуту, руху за маршрутом, приготування</p>
--	--	---	--	--

	<i>визначає</i> типи повідомлень в медіатекстах (анкета, характеристика, біографія, стаття, замітка) після пояснення вчителя.	інформації тощо і <i>наводить</i> приклади; <i>розрізняє</i> форми усних і письмових повідомлень в медіатекстах; <i>визначає</i> типи повідомлень в медіатекстах (анкета, характеристика, біографія, стаття, замітка) з допомогою вчителя.	через засоби масової інформації тощо і <i>наводить</i> приклади; <i>розрізняє</i> форми усних і письмових повідомлень в медіатекстах; <i>визначає</i> типи повідомлень в медіатекстах (анкета, характеристика, біографія, стаття, замітка) , при потребі звертається за допомогою.	блюда, дотримання правил правопису (пам'ятки) тощо; <i>пояснює</i> медіатекст як усну або письмову інформацію, підготовлену з певною метою та оприлюднену через засоби масової інформації тощо і <i>наводить</i> приклади; <i>розрізняє</i> форми усних і письмових повідомлень в медіатекстах; <i>визначає</i> типи повідомлень в медіатекстах (анкета, характеристика, біографія, стаття, замітка)
--	---	--	--	---

Концентр «Дитяча література»

Жанри літератури Байка. П'єса. Комікс.	<i>пояснює</i> байку як невеликий за обсягом частіше віршовий літературний твір повчального змісту, у якому в прихованій формі зображуються людські вчинки, характери, недоліки; п'єсу як літературний твір, призначений для вистави; комікс як літературний твір з ілюстрацією кожної події, де текст подається або у вигляді реплік персонажів, або короткими реченнями під кожним малюнком після пояснення вчителя; <i>припускається помилка у визначенні жанрових</i>	<i>пояснює</i> байку як невеликий за обсягом частіше віршовий літературний твір повчального змісту, у якому в прихованій формі зображуються людські вчинки, характери, недоліки п'єсу як літературний твір, призначений для вистави; комікс як літературний твір з ілюстрацією кожної події, де текст подається або у вигляді реплік персонажів, або короткими реченнями під кожним малюнком з допомогою вчителя. <i>визначає</i> жанрові особливості творів	<i>пояснює</i> байку як невеликий за обсягом частіше віршовий літературний твір повчального змісту, у якому в прихованій формі зображуються людські вчинки, характери, недоліки; п'єсу як літературний твір, призначений для вистави; комікс як літературний твір з ілюстрацією кожної події, де текст подається або у вигляді реплік персонажів, або короткими реченнями під кожним малюнком;	<i>пояснює</i> байку як невеликий за обсягом частіше віршовий літературний твір повчального змісту, у якому в прихованій формі зображуються людські вчинки, характери, недоліки; п'єсу як літературний твір, призначений для вистави; комікс як літературний твір з ілюстрацією кожної події, де текст подається або у вигляді реплік персонажів, або короткими реченнями під кожним малюнком; <i>визначає</i> жанрові особливості творів (прислів'я і приказки, казка,
---	--	---	--	--

	<p>особливостей творів (прислів'я і приказки, казка, легенда, вірш, лічилка, загадка, скоромовка, оповідання, пісенька, байка, п'єса, комікс; <i>вирізняє</i> серед сприйнятих на слух/прочитаних творів прислів'я і приказки, казку, легенду, вірш, лічилку, загадку, скоромовку, оповідання, пісеньку, байку, п'єсу після пояснення вчителя.</p>	<p>(прислів'я і приказки, казка, легенда, вірш, лічилка, загадка, скоромовка, оповідання, пісенька, байка, п'єса, комікс після пояснення вчителя. <i>вирізняє</i> серед сприйнятих на слух/прочитаних творів прислів'я і приказки, казку, легенду, вірш, лічилку, загадку, скоромовку, оповідання, пісеньку, байку, п'єсу, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою.</p>	<p><i>частково визначає</i> жанрові особливості творів (прислів'я і приказки, казка, легенда, вірш, лічилка, загадка, скоромовка, оповідання, пісенька, байка, п'єса, комікс з незначною допомогою вчителя; <i>самостійно вирізняє</i> серед сприйнятих на слух/прочитаних творів прислів'я і приказки, казку, легенду, вірш, лічилку, загадку, скоромовку, оповідання, пісеньку, байку, п'єсу.</p>	<p>легенда, вірш, лічилка, загадка, скоромовка, оповідання, пісенька, байка, п'єса, комікс; <i>вирізняє</i> серед сприйнятих на слух/прочитаних творів прислів'я і приказки, казку, легенду, вірш, лічилку, загадку, скоромовку, оповідання, пісеньку, байку, п'єсу.</p>
<p>Дитяча книжка. Книжка-твір і книжка-збірка</p>	<p><i>Визначає і називає</i> елементи книжки: титульний аркуш, анотація, відомості про автора, передмова, форзац, зміст після пояснення вчителя; <i>визначає</i> серед книжок книжки-твори і книжки-збірки та <i>пояснює</i> свій вибір з допомогою вчителя; навіть з допомогою вчителя припускається помилок, коли <i>називає</i> книжку-твір: спочатку прізвище письменника, потім назву/заголовок; книжку-збірку: спочатку назву/заголовок потім</p>	<p><i>Визначає і називає</i> елементи книжки: титульний аркуш, анотація, відомості про автора, передмова, форзац, зміст з допомогою вчителя. <i>визначає</i> серед книжок книжки-твори і книжки-збірки та <i>пояснює</i> свій вибір; <i>називає</i> книжку-твір: спочатку прізвище письменника, потім назву/заголовок після пояснення вчителя; <i>називає</i> книжку-збірку: спочатку назву/заголовок потім прізвище письменника/укладача збірки; теми у змісті (за їх</p>	<p><i>Частково визначає і називає</i> елементи книжки: титульний аркуш, анотація, відомості про автора, передмова, форзац, зміст; <i>визначає</i> серед книжок книжки-твори і книжки-збірки та <i>пояснює</i> свій вибір; <i>самостійно називає</i> книжку-твір: спочатку прізвище письменника, потім назву/заголовок; <i>називає</i> книжку-збірку: спочатку назву/заголовок потім прізвище письменника/укладача збірки; теми у змісті (за їх</p>	<p><i>Визначає і називає</i> елементи книжки: титульний аркуш, анотація, відомості про автора, передмова, форзац, зміст; <i>визначає</i> серед книжок книжки-твори і книжки-збірки та <i>пояснює</i> свій вибір; <i>називає</i> книжку-твір: спочатку прізвище письменника, потім назву/заголовок; <i>називає</i> книжку-збірку: спочатку назву/заголовок потім прізвище письменника/укладача збірки; теми у змісті (за їх наявності), назви творів та їх автора/авторів за змістом;</p>

	<p>прізвище письменника; теми у змісті (за їх наявності), назви творів та їх автора/авторів за змістом.</p> <p><i>виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) відгуку на літературний твір/книжку як висловлювання, що містить особисту думку, власні враження про твір після пояснення вчителя; відчуває труднощі, коли <i>готує</i> відгук на літературний твір/книжку.</p>	<p>наявності), назви творів та їх автора/авторів за змістом, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою.</p> <p><i>виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) відгуку на літературний твір/книжку як висловлювання, що містить особисту думку, власні враження про твір з допомогою вчителя; <i>готує</i> відгук на літературний твір/книжку після пояснення вчителя.</p>	<p>наявності), назви творів та їх автора/авторів за змістом з незначною допомогою вчителя; частково <i>виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) відгуку на літературний твір/книжку як висловлювання, що містить особисту думку, власні враження про твір; самостійно <i>готує</i> відгук на літературний твір/книжку з незначною допомогою вчителя.</p>	<p><i>виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) відгуку на літературний твір/книжку як висловлювання, що містить особисту думку, власні враження про твір; <i>готує</i> відгук на літературний твір/книжку.</p>
<p>Бібліотеки і вибір книжок</p>	<p><i>Пояснює</i>, як користуватись словниками, довідниками, енциклопедіями з допомогою вчителя. <i>користується</i> словниками, довідниками, енциклопедіями, хрестоматіями для учнів початкової школи; <i>висловлює</i> своє враження від прочитаної книжки, періодичного видання; <i>пояснює</i> як користуватись бібліотекою, у тому числі електронною; <i>добирає</i> дитячі книжки у бібліотеці за темою, автором, жанром;</p>	<p>Пояснює, як користуватись словниками, довідниками, енциклопедіями; <i>користується</i> словниками, довідниками, енциклопедіями, хрестоматіями для учнів початкової школи; <i>висловлює</i> своє враження від прочитаної книжки, періодичного видання; <i>пояснює</i> як користуватись бібліотекою, у тому числі електронною; <i>добирає</i> дитячі книжки у бібліотеці за темою, автором, жанром; <i>пояснює</i></p>	<p>Частково <i>пояснює</i>, як користуватись словниками, довідниками, енциклопедіями; <i>користується</i> словниками, довідниками, енциклопедіями, хрестоматіями для учнів початкової школи; <i>висловлює</i> своє враження від прочитаної книжки, періодичного видання; <i>пояснює</i> як користуватись бібліотекою, у тому числі електронною; <i>добирає</i> дитячі книжки у бібліотеці за темою, автором, жанром;</p>	<p><i>Пояснює</i>, як користуватись словниками, довідниками, енциклопедіями; <i>користується</i> словниками, довідниками, енциклопедіями, хрестоматіями для учнів початкової школи; <i>висловлює</i> своє враження від прочитаної книжки, періодичного видання; <i>пояснює</i> як користуватись бібліотекою, у тому числі електронною; <i>добирає</i> дитячі книжки у бібліотеці за темою, автором, жанром; <i>пояснює</i> абонемент як</p>

	<i>пояснює</i> абонемент як картку, що заповнюють на кожного читача бібліотеки, з відомостями про видані йому, та здані ним книжки; <i>пояснює</i> формуляр як картку з короткою інформацією про книжку і відмітку про користування нею читачами після пояснення вчителя.	абонемент як картку, що заповнюють на кожного читача бібліотеки, з відомостями про видані йому, та здані ним книжки; <i>пояснює</i> формуляр як картку з короткою інформацією про книжку і відмітку про користування нею читачами з допомогою вчителя.	самостійно <i>пояснює</i> абонемент як картку, що заповнюють на кожного читача бібліотеки, з відомостями про видані йому, та здані ним книжки; <i>пояснює</i> формуляр як картку з короткою інформацією про книжку і відмітку про користування нею читачами.	картку, що заповнюють на кожного читача бібліотеки, з відомостями про видані йому, та здані ним книжки; <i>пояснює</i> формуляр як картку з короткою інформацією про книжку і відмітку про користування нею читачами.
--	---	--	--	---

Концентр «Логіка»

Модель слова: звукові, складові, будови слова. Модель речення	<i>Встановлює</i> відповідність між моделями та реченнями/словами і навпаки після допомоги вчителя; відчуває труднощі, коли <i>будує</i> звукові моделі слів (до 7-8 звуків); <i>будує</i> складові моделі слів (до 5-6 складів); <i>будує</i> моделі будови слова (закінчення, основа, в основі - корінь, суфікс, префікс); <i>будує</i> модель речення (до 7-8 слів).	<i>Встановлює</i> відповідність між моделями та реченнями/словами і навпаки з допомогою вчителя. <i>будує</i> звукові моделі слів (до 7-8 звуків); <i>будує</i> складові моделі слів (до 5-6 складів); <i>будує</i> моделі будови слова (закінчення, основа, в основі - корінь, суфікс, префікс); <i>будує</i> модель речення (до 7-8 слів) після пояснення вчителя.	Частково <i>встановлює</i> відповідність між моделями та реченнями/словами і навпаки; <i>будує</i> звукові моделі слів (до 7-8 звуків); <i>будує</i> складові моделі слів (до 5-6 складів); <i>будує</i> моделі будови слова (закінчення, основа, в основі - корінь, суфікс, префікс); <i>будує</i> модель речення (до 7-8 слів) з незначною допомогою вчителя.	<i>Встановлює</i> відповідність між моделями та реченнями/словами і навпаки; <i>будує</i> звукові моделі слів (до 7-8 звуків); <i>будує</i> складові моделі слів (до 5-6 складів); <i>будує</i> моделі будови слова (закінчення, основа, в основі - корінь, суфікс, префікс); <i>будує</i> модель речення (до 7-8 слів).
Анаграма слова (деформоване)	<i>Відновлює</i> слово за його анаграмою (6-8 букв) після пояснення вчителя; <i>складає</i> слово з букв/звуків іншого слова, у тому числі	<i>Відновлює</i> слово за його анаграмою (6-8 букв) з допомогою вчителя. <i>складає</i> слово з букв/звуків іншого слова, у тому числі	Частково <i>відновлює</i> слово за його анаграмою (6-8 букв); <i>складає</i> слово з букв/звуків іншого слова, у тому числі	<i>Відновлює</i> слово за його анаграмою (6-8 букв); <i>складає</i> слово з букв/звуків іншого слова, у тому числі так, щоб використані у

<p>слово)</p>	<p>так, щоб використані у складених словах букви/звуки не повторювались/повторювались; <i>замінює/додає/вилучає</i> у слові букву/звук так, щоб послідовно одержувати 2-3 інші слова з допомогою вчителя.</p>	<p>так, щоб використані у складених словах букви/звуки не повторювались/повторювались; <i>замінює/додає/вилучає</i> у слові букву/звук так, щоб послідовно одержувати 2-3 інші слова, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою.</p>	<p>так, щоб використані у складених словах букви/звуки не повторювались/повторювались; <i>замінює/додає/вилучає</i> у слові букву/звук так, щоб послідовно одержувати 2-3 інші слова з незначною допомогою вчителя.</p>	<p>складених словах букви/звуки не повторювались/повторювались; <i>замінює/додає/вилучає</i> у слові букву/звук так, щоб послідовно одержувати 2-3 інші слова.</p>
<p>Деформоване речення (з порушеною послідовністю слів).</p>	<p><i>Виникають труднощі у відновленні деформованого речення (до 7-10 слів); угруповує</i> букви, слова речення за певною ознакою і пояснює свій вибір; <i>вилучає</i> з групи букв, слів, речень «зайві» за певною ознакою і пояснює свій вибір; <i>будує</i> 1-2 речення, що виражає ту саму думку але іншими словами; <i>перебудовує</i> речення з прямою мовою у розповідне після пояснення вчителя.</p>	<p><i>Відновлює</i> деформоване речення (до 7-10 слів) з допомогою вчителя; <i>угруповує</i> букви, слова речення за певною ознакою і пояснює свій вибір; <i>вилучає</i> з групи букв, слів, речень «зайві» за певною ознакою і пояснює свій вибір; <i>будує</i> 1-2 речення, що виражає ту саму думку але іншими словами; <i>перебудовує</i> речення з прямою мовою у розповідне, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою.</p>	<p><i>Частково відновлює</i> деформоване речення (до 7-10 слів); <i>угруповує</i> букви, слова речення за певною ознакою і пояснює свій вибір; <i>вилучає</i> з групи букв, слів, речень «зайві» за певною ознакою і пояснює свій вибір; <i>будує</i> 1-2 речення, що виражає ту саму думку але іншими словами; <i>перебудовує</i> речення з прямою мовою у розповідне з незначною допомогою вчителя.</p>	<p><i>Відновлює</i> деформоване речення (до 7-10 слів); <i>угруповує</i> букви, слова речення за певною ознакою і пояснює свій вибір; <i>вилучає</i> з групи букв, слів, речень «зайві» за певною ознакою і пояснює свій вибір; <i>будує</i> 1-2 речення, що виражає ту саму думку але іншими словами; <i>перебудовує</i> речення з прямою мовою у розповідне.</p>

<p>Твердження і судження. Умовивід.</p>	<p><i>Визначає</i> істинні і хибні судження; формулює судження за поданою умовою - істинні і хибні; з певними словами; переформулює істинні судження в хибні і хибні судження в істинні після пояснення вчителя; <i>вирізняє</i> твердження, які є судженнями; пояснює умовивід як судження, що містить висновок, сформульований з одного або кількох інших суджень; <i>формулює</i> умовиводи (якщо, то); має труднощі з використання шаблону, навіть за умови детального пояснення учителя;</p>	<p><i>Визначає</i> істинні і хибні судження; формулює судження за поданою умовою - істинні і хибні; з певними словами; переформулює істинні судження в хибні і хибні судження в істинні; <i>вирізняє</i> твердження, які є судженнями; пояснює умовивід як судження, що містить висновок, сформульований з одного або кількох інших суджень; <i>формулює</i> умовиводи (якщо, то) з незначною допомогою вчителя.</p>	<p>Частково <i>визначає</i> істинні і хибні судження; формулює судження за поданою умовою - істинні і хибні; з певними словами; переформулює істинні судження в хибні і хибні судження в істинні; <i>вирізняє</i> твердження, які є судженнями; <i>пояснює</i> умовивід як судження, що містить висновок, сформульований з одного або кількох інших суджень; <i>формулює</i> умовиводи (якщо, то).</p>	<p><i>Визначає</i> істинні і хибні судження; формулює судження за поданою умовою - істинні і хибні; з певними словами; переформулює істинні судження в хибні і хибні судження в істинні; <i>вирізняє</i> твердження, які є судженнями; пояснює умовивід як судження, що містить висновок, сформульований з одного або кількох інших суджень; <i>формулює</i> умовиводи (якщо, то).</p>
<p>Диспут</p>	<p>Виявляє розуміння (у процесі виконання завдань) факту як дійсної, не вигаданої події, явища, того що сталося після пояснення вчителя.</p>	<p>Виявляє розуміння (у процесі виконання завдань) факту як дійсної, не вигаданої події, явища, того що сталося з допомогою вчителя.</p>	<p>Частково виявляє розуміння (у процесі виконання завдань) факту як дійсної, не вигаданої події, явища, того що сталося.</p>	<p>Виявляє розуміння (у процесі виконання завдань) факту як дійсної, не вигаданої події, явища, того що сталося.</p>

МАТЕМАТИЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

Зміст розвитку здобувача освіти засобами математики	Рівні			
	початковий	середній	достатній	високий
Концентр «Геометричні фігури»				
Розміщення, рух і напрямок	<p><i>Виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) того, що точки по прямій можуть рухатись назустріч; у протилежних напрямках; в одному напрямку; що під час руху назустріч відстань між точками зменшується; під час руху у протилежних напрямках відстань між точками збільшується після пояснення вчителів; <i>переміщує</i> точки по прямій на задану відстань від певної точки під час їх руху назустріч, у протилежних напрямках, в одному напрямку; <i>позначає</i> точки на числовій прямій (вертикальній, горизонтальній) на заданій відстані від певної точки і <i>коментує</i> результат; <i>позначає</i> точки на числовій прямій за поданими координатами з допомогою вчителя; <i>коментує</i> переміщення та</p>	<p><i>Виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) того, що точки по прямій можуть рухатись назустріч; у протилежних напрямках; в одному напрямку; що під час руху назустріч відстань між точками зменшується; під час руху у протилежних напрямках відстань між точками збільшується <i>переміщує</i> точки по прямій на задану відстань від певної точки під час їх руху назустріч, у протилежних напрямках, в одному напрямку за допомогою вчителя; <i>позначає</i> точки на числовій прямій (вертикальній, горизонтальній) на заданій відстані від певної точки і <i>коментує</i> результат; <i>позначає</i> точки на числовій прямій за поданими координатами; <i>коментує</i> переміщення та розміщення точки на</p>	<p><i>Частково виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) того, що точки по прямій можуть рухатись назустріч; у протилежних напрямках; в одному напрямку; що під час руху назустріч відстань між точками зменшується; під час руху у протилежних напрямках відстань між точками збільшується <i>переміщує</i> точки по прямій на задану відстань від певної точки під час їх руху назустріч, у протилежних напрямках, в одному напрямку; <i>позначає</i> точки на числовій прямій (вертикальній, горизонтальній) на заданій відстані від певної точки і <i>коментує</i> результат, звертається за незначною допомогою вчителя. <i>позначає</i> точки на числовій прямій за поданими</p>	<p><i>Виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) того, що точки по прямій можуть рухатись назустріч; у протилежних напрямках; в одному напрямку; що під час руху назустріч відстань між точками зменшується; під час руху у протилежних напрямках відстань між точками збільшується <i>переміщує</i> точки по прямій на задану відстань від певної точки під час їх руху назустріч, у протилежних напрямках, в одному напрямку; <i>позначає</i> точки на числовій прямій (вертикальній, горизонтальній) на заданій відстані від певної точки і <i>коментує</i> результат; <i>позначає</i> точки на числовій прямій за поданими координатами; <i>коментує</i> переміщення та розміщення точки на числовій прямій.</p>

	розміщення точки на числовій прямій після пояснення вчителя.	числовій прямій, у разі виникнення труднощів, звертається до вчителя.	координатами; <i>коментує</i> переміщення та розміщення точки на числовій прямій з незначною допомогою вчителя.	
Геометричні фігури та їх властивості	<i>Пояснює</i> (у процесі виконання завдань), що через одну точку можна провести безліч прямих, а через дві точки - одну пояснює (у процесі виконання завдань), що прямі можуть перетинатися і можуть не перетинатися; <i>досліджує</i> кути, між прямими, що перетинаються, і доходить висновку про те, що при перетині двох прямих утворюється чотири кути; що ці кути можуть бути або усі прямими або два рівних гострих і два рівних тупих; виявляє розуміння (у процесі виконання завдань), що прямі, які не перетинаються і лежать на одній площині, називають паралельними з допомогою вчителя.	<i>Пояснює</i> (у процесі виконання завдань), що через одну точку можна провести безліч прямих, а через дві точки - одну пояснює (у процесі виконання завдань), що прямі можуть перетинатися і можуть не перетинатися; <i>досліджує</i> кути, між прямими, що перетинаються, і доходить висновку про те, що при перетині двох прямих утворюється чотири кути; що ці кути можуть бути або усі прямими або два рівних гострих і два рівних тупих; виявляє розуміння (у процесі виконання завдань), що прямі, які не перетинаються і лежать на одній площині, називають паралельними, у разі виникнення труднощів, звертається до вчителя.	<i>Пояснює</i> частково (у процесі виконання завдань), що через одну точку можна провести безліч прямих, а через дві точки - одну пояснює (у процесі виконання завдань), що прямі можуть перетинатися і можуть не перетинатися; <i>досліджує</i> кути, між прямими, що перетинаються, і доходить висновку про те, що при перетині двох прямих утворюється чотири кути; що ці кути можуть бути або усі прямими або два рівних гострих і два рівних тупих; виявляє розуміння (у процесі виконання завдань), що прямі, які не перетинаються і лежать на одній площині, називають паралельними з незначною допомогою вчителю	<i>Пояснює</i> (у процесі виконання завдань), що через одну точку можна провести безліч прямих, а через дві точки - одну пояснює (у процесі виконання завдань), що прямі можуть перетинатися і можуть не перетинатися; <i>досліджує</i> кути, між прямими, що перетинаються, і доходить висновку про те, що при перетині двох прямих утворюється чотири кути; що ці кути можуть бути або усі прямими або два рівних гострих і два рівних тупих; виявляє розуміння (у процесі виконання завдань), що прямі, які не перетинаються і лежать на одній площині, називають паралельними.

<p>2-D фігури</p>	<p><i>Пояснює, що 2-D фігури є частиною площини і мають протяжність у двох вимірах; що 2-D фігури можуть бути лінійними і площинними після пояснення вчителя. Виникають певні труднощі, коли вирізняє серед 2-D фігур геометричні фігури; серед геометричних фігур круг і коло, многокутники; класифікує многокутники за їх властивостями (кількістю вершин, сторін, кутів) і пояснює їх вибір.</i></p>	<p><i>Пояснює з допомогою вчителя, що 2-D фігури є частиною площини і мають протяжність у двох вимірах; що 2-D фігури можуть бути лінійними і площинними; вирізняє серед 2-D фігур геометричні фігури; серед геометричних фігур круг і коло, многокутники; класифікує многокутники за їх властивостями (кількістю вершин, сторін, кутів) і пояснює їх вибір після пояснення вчителя.</i></p>	<p><i>Пояснює, що 2-D фігури є частиною площини і мають протяжність у двох вимірах; що 2-D фігури можуть бути лінійними і площинними; вирізняє серед 2-D фігур геометричні фігури; серед геометричних фігур круг і коло, многокутники; класифікує многокутники за їх властивостями (кількістю вершин, сторін, кутів) і пояснює їх вибір з незначною допомогою вчителя.</i></p>	<p><i>Пояснює, що 2-D фігури є частиною площини і мають протяжність у двох вимірах; що 2-D фігури можуть бути лінійними і площинними; вирізняє серед 2-D фігур геометричні фігури; серед геометричних фігур круг і коло, многокутники; класифікує многокутники за їх властивостями (кількістю вершин, сторін, кутів) і пояснює їх вибір;</i></p>
<p>3-D фігури: многогранники (піраміда, куб). Вершина, ребро, грань як властивості многогранника.</p>	<p><i>Виявляє розуміння (у процесі виконання завдань) многогранника як 3-D фігури, поверхня якої складається з многокутників, і наводить приклади многогранників (піраміда, куб) з допомогою вчителя. виявляє розуміння (у процесі виконання завдань) грані як многокутника, який є частиною поверхні многогранника; ребро як спільну лінію двох сумісних граней; вершину як точку перетину трьох ребер многогранника після пояснення вчителя; виникають певні труднощі у</i></p>	<p><i>Виявляє частково розуміння (у процесі виконання завдань) многогранника як 3-D фігури, поверхня якої складається з многокутників, і наводить приклади многогранників (піраміда, куб); виявляє розуміння (у процесі виконання завдань) грані як многокутника, який є частиною поверхні многогранника; ребро як спільну лінію двох сумісних граней; вершину як точку перетину трьох ребер многогранника; визначає кількість граней, ребер, вершин</i></p>	<p><i>Виявляє частково розуміння (у процесі виконання завдань) многогранника як 3-D фігури, поверхня якої складається з многокутників, і наводить приклади многогранників (піраміда, куб); виявляє розуміння (у процесі виконання завдань) грані як многокутника, який є частиною поверхні многогранника; ребро як спільну лінію двох сумісних граней; вершину як точку перетину трьох ребер многогранника; визначає кількість граней,</i></p>	<p><i>Виявляє розуміння (у процесі виконання завдань) многогранника як 3-D фігури, поверхня якої складається з многокутників, і наводить приклади многогранників (піраміда, куб); виявляє розуміння (у процесі виконання завдань) грані як многокутника, який є частиною поверхні многогранника; ребро як спільну лінію двох сумісних граней; вершину як точку перетину трьох ребер многогранника; визначає кількість граней, ребер, вершин</i></p>

	визначені кількості граней, ребер, вершин многогранника шляхом практичних дій.	многогранника шляхом практичних дій з допомогою вчителя.	ребер, вершин многогранника шляхом практичних дій з незначною допомогою вчителя.	многогранника шляхом практичних дій.
Куб. Ознаки куба. Рівні куби. Розгортка куба	<i>Пояснює, що куб є многогранником, і на підтвердження думки називає ознаки куба: 12 ребер, 8 вершин, 6 граней, що є квадратами з допомогою вчителя. розпізнає серед многогранників куб і пояснює свій вибір; визначає рівні куби шляхом вимірювання довжини ребра і коментує результат після пояснення вчителя.</i>	<i>Пояснює, що куб є многогранником, і на підтвердження думки називає ознаки куба: 12 ребер, 8 вершин, 6 граней, що є квадратами; розпізнає серед многогранників куб і пояснює свій вибір; визначає рівні куби шляхом вимірювання довжини ребра і коментує результат, у разі виникнення труднощів звертається до вчителя.</i>	<i>Частково пояснює, що куб є многогранником, і на підтвердження думки називає ознаки куба: 12 ребер, 8 вершин, 6 граней, що є квадратами; розпізнає серед многогранників куб і пояснює свій вибір; визначає рівні куби шляхом вимірювання довжини ребра і коментує результат.</i>	<i>Пояснює, що куб є многогранником, і на підтвердження думки називає ознаки куба: 12 ребер, 8 вершин, 6 граней, що є квадратами; розпізнає серед многогранників куб і пояснює свій вибір; визначає рівні куби шляхом вимірювання довжини ребра і коментує результат.</i>

<p>Куля і сфера. Конус. Циліндр і конус</p>	<p><i>Пояснює</i> (у процесі виконання завдань), що куля (сфера) - це 3-D фігура, що є слідом повного оберту круга (кола) навколо своєї осі ; <i>виявляє певні труднощі розуміння</i> (у процесі виконання завдань) циліндра як 3-D фігури, що є слідом повного оберту прямокутника навколо однієї зі своїх сторін <i>розрізняє</i> кулю і сферу; кулю, конус, циліндр як геометричні тіла; конус, циліндр як поверхні геометричного тіла і <i>пояснює</i> свій вибір ; <i>визначає</i> 3-D фігуру, яку можна утворити шляхом обертання певної 2-D фігури</p>	<p><i>Пояснює</i> (у процесі виконання завдань), що куля (сфера) - це 3-D фігура, що є слідом повного оберту круга (кола) навколо своєї осі ; <i>виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) циліндра як 3-D фігури, що є слідом повного оберту прямокутника навколо однієї зі своїх сторін <i>розрізняє</i> кулю і сферу; кулю, конус, циліндр як геометричні тіла; конус, циліндр як поверхні геометричного тіла і <i>пояснює</i> свій вибір ; <i>визначає</i> 3-D фігуру, яку можна утворити шляхом обертання певної 2-D фігури</p>	<p><i>Пояснює</i> частково (у процесі виконання завдань), що куля (сфера) - це 3-D фігура, що є слідом повного оберту круга (кола) навколо своєї осі ; <i>виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) циліндра як 3-D фігури, що є слідом повного оберту прямокутника навколо однієї зі своїх сторін <i>розрізняє</i> кулю і сферу; кулю, конус, циліндр як геометричні тіла; конус, циліндр як поверхні геометричного тіла і <i>пояснює</i> свій вибір ; <i>визначає</i> 3-D фігуру, яку</p>	<p><i>Пояснює</i> (у процесі виконання завдань), що куля (сфера) - це 3-D фігура, що є слідом повного оберту круга (кола) навколо своєї осі ; <i>виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) циліндра як 3-D фігури, що є слідом повного оберту прямокутника навколо однієї зі своїх сторін <i>розрізняє</i> кулю і сферу; кулю, конус, циліндр як геометричні тіла; конус, циліндр як поверхні геометричного тіла і <i>пояснює</i> свій вибір ; <i>визначає</i> 3-D фігуру, яку можна утворити шляхом обертання певної 2-D фігури і <i>пояснює</i> свій вибір;</p>
--	---	--	---	---

<p>Прямокутний паралелепіпед і куб. Дослідження ознак прямокутного паралелепіпеда і куба</p>	<p>і <i>пояснює свій</i> вибір після пояснення вчителя.</p> <p><i>досліджує</i> ознаки прямокутного паралелепіпеда і куба і <i>доходить висновку</i> про те, що будь-який куб є прямокутним паралелепіпедом, але не кожен прямокутний паралелепіпед є кубом;</p>	<p>і <i>пояснює свій</i> вибір з допомогою вчителя.</p> <p><i>досліджує</i> ознаки прямокутного паралелепіпеда і куба і <i>доходить висновку</i> про те, що будь-який куб є прямокутним паралелепіпедом, але не кожен прямокутний паралелепіпед є кубом;</p>	<p>можна утворити шляхом обертання певної 2-D фігури і <i>пояснює свій</i> вибір;</p> <p><i>досліджує</i> ознаки прямокутного паралелепіпеда і куба і <i>доходить висновку</i> про те, що будь-який куб є прямокутним паралелепіпедом, але не кожен прямокутний паралелепіпед є кубом;</p>	<p><i>досліджує</i> ознаки прямокутного паралелепіпеда і куба і <i>доходить висновку</i> про те, що будь-який куб є прямокутним паралелепіпедом, але не кожен прямокутний паралелепіпед є кубом;</p>
<p>Концентр «Числа. Дії з числами»</p>				
<p>Усна та письмова нумерація чисел 101-1000. Сотня. Лічба сотнями. Лічба до 1000</p>	<p><i>Виявляє</i> розуміння (у процесі виконання завдань) сотні як лічильної одиниці; <i>лічить</i> сотнями в межах 1000 у прямому і зворотному порядках, від заданого числа, до заданого числа після пояснення вчителя.</p>	<p><i>Виявляє</i> розуміння (у процесі виконання завдань) сотні як лічильної одиниці; <i>лічить</i> сотнями в межах 1000 у прямому і зворотному порядках, від заданого числа, до заданого числа з допомогою вчителя.</p>	<p><i>Виявляє частково</i> розуміння (у процесі виконання завдань) сотні як лічильної одиниці; <i>лічить</i> самостійно сотнями в межах 1000 у прямому і зворотному порядках, від заданого числа, до заданого числа.</p>	<p><i>Виявляє</i> розуміння (у процесі виконання завдань) сотні як лічильної одиниці; <i>лічить</i> сотнями в межах 1000 у прямому і зворотному порядках, від заданого числа, до заданого числа.</p>
<p>Трицифрові числа та чотирицифрове число 1000</p>	<p><i>Пояснює</i> (у процесі виконання завдань), що числа поділяють на групи за кількістю цифр у їх записі; залежно від цього їх називають двоцифровими, трицифровими, чотирицифровими;</p>	<p><i>Пояснює</i> (у процесі виконання завдань), що числа поділяють на групи за кількістю цифр у їх записі; залежно від цього їх називають двоцифровими, трицифровими, чотирицифровими;</p>	<p><i>Пояснює</i> (у процесі виконання завдань), що числа поділяють на групи за кількістю цифр у їх записі; залежно від цього їх називають двоцифровими, трицифровими,</p>	<p><i>Пояснює</i> (у процесі виконання завдань), що числа поділяють на групи за кількістю цифр у їх записі; залежно від цього їх називають двоцифровими, трицифровими, чотирицифровими;</p>

	<p><i>розрізняє</i> числа за кількістю цифр у ньому; випливають певні труднощі, коли <i>називає</i> числа від будь-якого числа до вказаного в межах 1000 в прямому і зворотному порядку <i>визначає</i> попереднє і наступне число до будь-якого числа в межах 1000; число за даними попереднім і наступним числами; <i>позначає</i> числа на числовій прямій за поданою умовою з допомогою вчителя.</p>	<p><i>розрізняє</i> числа за кількістю цифр у ньому; <i>називає</i> числа від будь-якого числа до вказаного в межах 1000 в прямому і зворотному порядку <i>визначає</i> попереднє і наступне число до будь-якого числа в межах 1000; число за даними попереднім і наступним числами; <i>позначає</i> числа на числовій прямій за поданою умовою з допомогою вчителя.</p>	<p>чотирицифровими; <i>розрізняє</i> числа за кількістю цифр у ньому; <i>називає</i> самостійно числа від будь-якого числа до вказаного в межах 1000 в прямому і зворотному порядку <i>визначає</i> попереднє і наступне число до будь-якого числа в межах 1000; число за даними попереднім і наступним числами; <i>позначає</i> числа на числовій прямій за поданою умовою з допомогою вчителя.</p>	<p><i>розрізняє</i> числа за кількістю цифр у ньому; <i>називає</i> числа від будь-якого числа до вказаного в межах 1000 в прямому і зворотному порядку <i>визначає</i> попереднє і наступне число до будь-якого числа в межах 1000; число за даними попереднім і наступним числами; <i>позначає</i> числа на числовій прямій за поданою умовою;</p>
<p>Круглі числа в межах 1000</p>	<p><i>Пояснює</i>, що кругле число - це число, у записі якого в розряді одиниць класу одиниць 0 (10, 110, 200, 230 тощо) після пояснення вчителів; <i>Вирізняє</i> серед круглих чисел розрядні числа, серед круглих розрядних чисел розрядні одиниці; <i>застосовує</i> знання про утворення назв трицифрових чисел для розкладання числа на розрядні доданки та складання числа з розрядних доданків з допомогою вчителя.</p>	<p><i>Пояснює</i>, що кругле число - це число, у записі якого в розряді одиниць класу одиниць 0 (10, 110, 200, 230 тощо); <i>Вирізняє</i> серед круглих чисел розрядні числа, серед круглих розрядних чисел розрядні одиниці; <i>застосовує</i> знання про утворення назв трицифрових чисел для розкладання числа на розрядні доданки та складання числа з розрядних доданків з допомогою вчителя.</p>	<p><i>Самостійно пояснює</i>, що кругле число - це число, у записі якого в розряді одиниць класу одиниць 0 (10, 110, 200, 230 тощо); <i>Вирізняє</i> частково серед круглих чисел розрядні числа, серед круглих розрядних чисел розрядні одиниці; <i>застосовує</i> знання про утворення назв трицифрових чисел для розкладання числа на розрядні доданки та складання числа з розрядних доданків з</p>	<p><i>Пояснює</i>, що кругле число - це число, у записі якого в розряді одиниць класу одиниць 0 (10, 110, 200, 230 тощо); <i>Вирізняє</i> серед круглих чисел розрядні числа, серед круглих розрядних чисел розрядні одиниці; <i>застосовує</i> знання про утворення назв трицифрових чисел для розкладання числа на розрядні доданки та складання числа з розрядних доданків.</p>

			незначною допомогою вчителя.	
Дроби	<i>Відчуває труднощі у процесі виконання завдань, що число на позначення рівної частини /рівних частин цілого називають дробом; читає/записує дріб і коментує, що під рискою записують знаменник - число, яке показує, на скільки рівних частин поділили ціле; над рискою записують чисельник - число, яке показує, скільки рівних частин узяли після пояснення вчителя.</i>	<i>Пояснює (у процесі виконання завдань), що число на позначення рівної частини /рівних частин цілого називають дробом; читає/записує дріб і коментує, що під рискою записують знаменник - число, яке показує, на скільки рівних частин поділили ціле; над рискою записують чисельник - число, яке показує, скільки рівних частин узяли з допомогою вчителя.</i>	<i>Частково пояснює (у процесі виконання завдань), що число на позначення рівної частини /рівних частин цілого називають дробом; читає/записує дріб і коментує, що під рискою записують знаменник - число, яке показує, на скільки рівних частин поділили ціле; над рискою записують чисельник - число, яке показує, скільки рівних частин узяли.</i>	<i>Пояснює (у процесі виконання завдань), що число на позначення рівної частини /рівних частин цілого називають дробом; читає/записує дріб і коментує, що під рискою записують знаменник - число, яке показує, на скільки рівних частин поділили ціле; над рискою записують чисельник - число, яке показує, скільки рівних частин узяли.</i>
Іменовані числа Прості і складені іменовані числа	<i>Пояснює (у процесі виконання завдань), що простим іменованим числом називають число, виражене в одних одиницях вимірювання; пояснює (у процесі виконання завдань), що складеним іменованим числом називають число, виражене у двох одиницях вимірювання однієї величини після пояснення вчителя. Виникають труднощі, коли читає та записує прості і складені іменовані числа;</i>	<i>Пояснює (у процесі виконання завдань), що простим іменованим числом називають число, виражене в одних одиницях вимірювання; пояснює (у процесі виконання завдань), що складеним іменованим числом називають число, виражене у двох одиницях вимірювання однієї величини з допомогою вчителя. читає і записує прості і складені іменовані числа; перетворює складене</i>	<i>Пояснює частково (у процесі виконання завдань), що простим іменованим числом називають число, виражене в одних одиницях вимірювання; пояснює (у процесі виконання завдань), що складеним іменованим числом називають число, виражене у двох одиницях вимірювання однієї величини; самостійно читає і записує прості і складені іменовані числа;</i>	<i>Пояснює (у процесі виконання завдань), що простим іменованим числом називають число, виражене в одних одиницях вимірювання; пояснює (у процесі виконання завдань), що складеним іменованим числом називають число, виражене у двох одиницях вимірювання однієї величини; читає і записує прості і складені іменовані числа; перетворює складене іменоване число в просте і</i>

<p>Числові відношення Порівняння багатозначних чисел в межах мільйона, мільярда</p>	<p><i>Перетворює</i> складене іменоване число в просте і просте іменоване число в складене після пояснення вчителя.</p> <p><i>порівнює</i> з допомогою вчителя багатозначні числа різними способами <i>виконує</i> кратне і різницеве порівняння чисел в межах мільйона <i>встановлює</i> послідовність чисел в межах мільйона у порядку зростання і в порядку спадання <i>застосовує</i> для порівняння чисел знання про порядок слідування чисел у натуральному ряді та класовий і розрядний склад числа; знання про кратне і різницеве порівняння чисел в межах 1 000 <i>застосовує</i> знання про складання рівностей/нерівностей з даних чисел за малюнком, якого не вистачає у</p>	<p>іменоване число в просте і просте іменоване число в складене з допомогою вчителя.</p> <p><i>застосовує</i> для перетворення іменованих чисел однієї величини знання про співвідношення між одиницями вимірювання однієї величини.</p> <p><i>порівнює</i> багатозначні числа різними способами <i>виконує</i> кратне і різницеве порівняння чисел в межах мільйона <i>встановлює</i> послідовність чисел в межах мільйона у порядку зростання і в порядку спадання <i>застосовує</i> для порівняння чисел знання про порядок слідування чисел у натуральному ряді та класовий і розрядний склад числа; знання про кратне і різницеве порівняння чисел в межах 1 000 <i>застосовує</i> знання про складання рівностей/нерівностей з даних чисел за малюнком, якого не вистачає у</p>	<p><i>перетворює</i> складене іменоване число в просте і просте іменоване число в складене;</p> <p><i>застосовує</i> для перетворення іменованих чисел однієї величини знання про співвідношення між одиницями вимірювання однієї величини.</p> <p><i>частково порівнює</i> багатозначні числа різними способами <i>виконує</i> кратне і різницеве порівняння чисел в межах мільйона <i>встановлює</i> послідовність чисел в межах мільйона у порядку зростання і в порядку спадання <i>застосовує</i> для порівняння чисел знання про порядок слідування чисел у натуральному ряді та класовий і розрядний склад числа; знання про кратне і різницеве порівняння чисел в межах 1 000 <i>застосовує</i> знання про складання рівностей/нерівностей з даних чисел за малюнком, якого не вистачає у</p>	<p>просте іменоване число в складене;</p> <p><i>застосовує</i> для перетворення іменованих чисел однієї величини знання про співвідношення між одиницями вимірювання однієї величини.</p> <p><i>самостійно порівнює</i> багатозначні числа різними способами <i>виконує</i> кратне і різницеве порівняння чисел в межах мільйона <i>встановлює</i> послідовність чисел в межах мільйона у порядку зростання і в порядку спадання <i>застосовує</i> для порівняння чисел знання про порядок слідування чисел у натуральному ряді та класовий і розрядний склад числа; знання про кратне і різницеве порівняння чисел в межах 1 000 <i>застосовує</i> знання про складання рівностей/нерівностей з даних чисел за малюнком, якого не вистачає у</p>
--	--	---	---	---

	схемою; про добір числа, якого не вистачає у рівностях/нерівностях, серед чисел у межах 1000 для виконання подібних завдань у межах мільйона.	рівностях/нерівностях, серед чисел у межах 1000 для виконання подібних завдань у межах мільйона, при потребі звертається за допомогою вчителя.	якого не вистачає у рівностях/нерівностях, серед чисел у межах 1000 для виконання подібних завдань у межах мільйона.	рівностях/нерівностях, серед чисел у межах 1000 для виконання подібних завдань у межах мільйона.
--	---	--	--	--

Концентр «Величини»

Маса	<p><i>Пояснює</i> (у процесі виконання завдань), що одиницею вимірювання маси, меншою за 1 кг, є грам; <i>позначає</i> в іменованому числі грам скорочено (г); <i>читає</i> запис і <i>записує</i> показання вимірювання, визначення маси (3г; 2кг 10г; 3ц 15кг 40г) після пояснення вчителя; <i>називає</i> співвідношення з вивченими одиницямимаси (1кг=1000г); <i>пояснює</i> (у процесі виконання завдань), які одиниці вимірювання маси доцільно використовувати в конкретному випадку; <i>порівнює</i> маси предметів/сипучих речовин за показами електронних ваг і гирями механічних ваг (за зображенням); зустрічається з певними труднощами при <i>упорядковуванні</i> запису</p>	<p><i>Пояснює</i> (у процесі виконання завдань), що одиницею вимірювання маси, меншою за 1 кг, є грам; <i>позначає</i> в іменованому числі грам скорочено (г); <i>читає</i> запис і <i>записує</i> показання вимірювання, визначення маси (3г; 2кг 10г; 3ц 15кг 40г) з допомогою вчителя; <i>називає</i> співвідношення з вивченими одиницямимаси (1кг=1000г); <i>пояснює</i> (у процесі виконання завдань), які одиниці вимірювання маси доцільно використовувати в конкретному випадку; <i>порівнює</i> маси предметів/сипучих речовин за показами електронних ваг і гирями механічних ваг (за зображенням); <i>упорядковує</i> запис іменованих чисел з різною</p>	<p><i>Пояснює частково</i> (у процесі виконання завдань), що одиницею вимірювання маси, меншою за 1 кг, є грам; <i>позначає</i> в іменованому числі грам скорочено (г); <i>читає</i> запис і <i>записує</i> показання вимірювання, визначення маси (3г; 2кг 10г; 3ц 15кг 40г); <i>називає</i> співвідношення з вивченими одиницямимаси (1кг=1000г); <i>самостійно пояснює</i> (у процесі виконання завдань), які одиниці вимірювання маси доцільно використовувати в конкретному випадку; <i>порівнює</i> маси предметів/сипучих речовин за показами електронних ваг і гирями механічних ваг (за зображенням); <i>упорядковує</i> запис</p>	<p><i>Пояснює</i> (у процесі виконання завдань), що одиницею вимірювання маси, меншою за 1 кг, є грам; <i>позначає</i> в іменованому числі грам скорочено (г); <i>читає</i> запис і <i>записує</i> показання вимірювання, визначення маси (3г; 2кг 10г; 3ц 15кг 40г); <i>називає</i> співвідношення з вивченими одиницямимаси (1кг=1000г); <i>пояснює</i> (у процесі виконання завдань), які одиниці вимірювання маси доцільно використовувати в конкретному випадку; <i>порівнює</i> маси предметів/сипучих речовин за показами електронних ваг і гирями механічних ваг (за зображенням); <i>упорядковує</i> запис іменованих чисел з різною комбінацією одиниць</p>
-------------	---	---	---	---

	іменованих чисел з різною комбінацією одиниць вимірювання маси за поданою умовою; <i>комбінує</i> гирі для врівноваження терезів за заданою умовою з допомогою вчителя.	комбінацією одиниць вимірювання маси за поданою умовою; <i>комбінує</i> гирі для врівноваження терезів за заданою умовою, у разі виникнення труднощів, звертається до вчителя.	іменованих чисел з різною комбінацією одиниць вимірювання маси за поданою умовою; <i>комбінує</i> гирі для врівноваження терезів за заданою умовою з незначною допомогою вчителя.	вимірювання маси за поданою умовою; <i>комбінує</i> гирі для врівноваження терезів за заданою умовою.
Місткість	<i>Пояснює</i> (у процесі виконання завдань), що одиницею вимірювання місткості, меншою за 1 л, є мілілітр; <i>позначає</i> в іменованому числі мілілітр скорочено; <i>читає</i> запис <i>і</i> <i>записує</i> результати вимірювання/обчислення місткості в літрах і мілілітрах; <i>називає</i> співвідношення між одиницями вимірювання місткості (1л=1000мл); <i>пояснює</i> , які одиниці вимірювання величини доцільно використовувати в конкретному випадку з допомогою вчителя.	<i>Пояснює</i> (у процесі виконання завдань), що одиницею вимірювання місткості, меншою за 1 л, є мілілітр; <i>позначає</i> в іменованому числі мілілітр скорочено; <i>читає</i> запис <i>і</i> <i>записує</i> результати вимірювання/обчислення місткості в літрах і мілілітрах; <i>називає</i> співвідношення між одиницями вимірювання місткості (1л=1000мл); <i>пояснює</i> , які одиниці вимірювання величини доцільно використовувати в конкретному випадку, у разі виникнення труднощів, звертається до вчителя.	<i>Частково пояснює</i> (у процесі виконання завдань), що одиницею вимірювання місткості, меншою за 1 л, є мілілітр; <i>позначає</i> в іменованому числі мілілітр скорочено; <i>читає</i> запис <i>і</i> <i>записує</i> результати вимірювання/обчислення місткості в літрах і мілілітрах; <i>самостійно називає</i> співвідношення між одиницями вимірювання місткості (1л=1000мл); <i>пояснює</i> , які одиниці вимірювання величини доцільно використовувати в конкретному випадку.	<i>Пояснює</i> (у процесі виконання завдань), що одиницею вимірювання місткості, меншою за 1 л, є мілілітр; <i>позначає</i> в іменованому числі мілілітр скорочено; <i>читає</i> запис <i>і</i> <i>записує</i> результати вимірювання/обчислення місткості в літрах і мілілітрах; <i>називає</i> співвідношення між одиницями вимірювання місткості (1л=1000мл); <i>пояснює</i> , які одиниці вимірювання величини доцільно використовувати в конкретному випадку.
Довжина	<i>Пояснює</i> (у процесі виконання завдань), що одиницею вимірювання довжини, більшою за 1 м, є кілометр;	<i>Пояснює</i> (у процесі виконання завдань), що одиницею вимірювання довжини, більшою за 1 м, є кілометр;	<i>Пояснює</i> частково (у процесі виконання завдань), що одиницею вимірювання довжини, більшою за 1 м, є кілометр;	<i>Пояснює</i> (у процесі виконання завдань), що одиницею вимірювання довжини, більшою за 1 м, є кілометр;

	позначає в іменованому числі кілометр скорочено (км); читає запис і записує результати вимірювання/обчислення довжини із використанням двох одиниць вимірювання після пояснення вчителя.	позначає в іменованому числі кілометр скорочено (км); читає запис і записує результати вимірювання/обчислення довжини із використанням двох одиниць вимірювання з допомогою вчителя.	позначає в іменованому числі кілометр скорочено (км); самостійно читає запис і записує результати вимірювання/обчислення довжини із використанням двох одиниць вимірювання	позначає в іменованому числі кілометр скорочено (км); <i>читає запис і записує</i> результати вимірювання/обчислення довжини із використанням двох одиниць вимірювання.
Масштаб. Побудова плану об'єкта	<i>Виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) масштабу як числа, яке показує, у скільки разів зменшили або збільшили розміри об'єктів на плані/карті; <i>виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань), що для побудови плану вимірюють довжину об'єкта і ділять цю величину на друге число в записі масштабу; <i>застосовує</i> знання про масштаб і план об'єкта для виконання, складання пізнавальних і практично зорієнтованих завдань після пояснення вчителя.	<i>Виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) масштабу як числа, яке показує, у скільки разів зменшили або збільшили розміри об'єктів на плані/карті; <i>виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань), що для побудови плану вимірюють довжину об'єкта і ділять цю величину на друге число в записі масштабу; <i>застосовує</i> знання про масштаб і план об'єкта для виконання, складання пізнавальних і практично зорієнтованих завдань з допомогою вчителя.	<i>Виявляє частково розуміння</i> (у процесі виконання завдань) масштабу як числа, яке показує, у скільки разів зменшили або збільшили розміри об'єктів на плані/карті; <i>виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань), що для побудови плану вимірюють довжину об'єкта і ділять цю величину на друге число в записі масштабу; <i>застосовує</i> знання про масштаб і план об'єкта для виконання, складання пізнавальних і практично зорієнтованих завдань з незначною допомогою вчителя.	<i>Виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) масштабу як числа, яке показує, у скільки разів зменшили або збільшили розміри об'єктів на плані/карті; <i>виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань), що для побудови плану вимірюють довжину об'єкта і ділять цю величину на друге число в записі масштабу; <i>застосовує</i> знання про масштаб і план об'єкта для виконання, складання пізнавальних і практично зорієнтованих завдань.
Час	<i>Допускає помилки при поясненні</i> (у процесі виконання завдань), що	<i>Пояснює</i> (у процесі виконання завдань), що одиницями вимірювання	<i>Частково пояснює</i> (у процесі виконання завдань), що одиницями	<i>Пояснює</i> (у процесі виконання завдань), що одиницями вимірювання

	<p>одинацями вимірювання часу від найменшої до найбільшої є секунда, хвилина, година, доба, тиждень, декада, місяць, квартал, рік, століття; <i>пояснює</i> (у процесі виконання завдань), що найменша поділка на циферблаті позначає секунду; секундна стрілка робить повний оборот за одну хвилину; хвилинна стрілка - за одну годину; на електронному годиннику показання хвилин і секунд подаються після двокрапки; <i>застосовує</i> лічбу п'ятірками для визначення часу і тривалості подій у хвилинах/секундах за годинником.</p>	<p>часу від найменшої до найбільшої є секунда, хвилина, година, доба, тиждень, декада, місяць, квартал, рік, століття; <i>пояснює</i> (у процесі виконання завдань), що найменша поділка на циферблаті позначає секунду; секундна стрілка робить повний оборот за одну хвилину; хвилинна стрілка - за одну годину; на електронному годиннику показання хвилин і секунд подаються після двокрапки; <i>застосовує</i> лічбу п'ятірками для визначення часу і тривалості подій у хвилинах/секундах за годинником з допомогою вчителя.</p>	<p>вимірювання часу від найменшої до найбільшої є секунда, хвилина, година, доба, тиждень, декада, місяць, квартал, рік, століття; <i>самостійно пояснює</i> (у процесі виконання завдань), що найменша поділка на циферблаті позначає секунду; секундна стрілка робить повний оборот за одну хвилину; хвилинна стрілка - за одну годину; на електронному годиннику показання хвилин і секунд подаються після двокрапки; <i>застосовує</i> лічбу п'ятірками для визначення часу і тривалості подій у хвилинах/секундах за годинником.</p>	<p>часу від найменшої до найбільшої є секунда, хвилина, година, доба, тиждень, декада, місяць, квартал, рік, століття; <i>пояснює</i> (у процесі виконання завдань), що найменша поділка на циферблаті позначає секунду; секундна стрілка робить повний оборот за одну хвилину; хвилинна стрілка - за одну годину; на електронному годиннику показання хвилин і секунд подаються після двокрапки; <i>застосовує</i> лічбу п'ятірками для визначення часу і тривалості подій у хвилинах/секундах за годинником.</p>
Вартість і ціна	<p><i>Пояснює з допомогою вчителя</i> (у процесі виконання завдань), що вартість - це величина, що вказує на грошову цінність товарів; товар - це об'єкт (у тому числі продукт праці), що призначений для продажу; ціна - це вартість однієї одиниці товару; <i>позначає</i> вартість буквою С;</p>	<p><i>Пояснює</i> (у процесі виконання завдань), що вартість - це величина, що вказує на грошову цінність товарів; товар - це об'єкт (у тому числі продукт праці), що призначений для продажу; ціна - це вартість однієї одиниці товару; <i>позначає</i> вартість буквою С; ціну - буквою р; кількість</p>	<p><i>Частково пояснює</i> (у процесі виконання завдань), що вартість - це величина, що вказує на грошову цінність товарів; товар - це об'єкт (у тому числі продукт праці), що призначений для продажу; ціна - це вартість однієї одиниці товару; <i>позначає</i> вартість буквою</p>	<p><i>Пояснює</i> (у процесі виконання завдань), що вартість - це величина, що вказує на грошову цінність товарів; товар - це об'єкт (у тому числі продукт праці), що призначений для продажу; ціна - це вартість однієї одиниці товару; <i>позначає</i> вартість буквою С; ціну - буквою р; кількість</p>

<p>Об'єм Об'єм куба Об'єм прямокутного паралелепіеда</p>	<p>ціну - буквою p; кількість товару - буквою n; <i>установлює</i> взаємозв'язок між трьома величинами: вартістю, ціною, кількістю товару; <i>співвідносить</i> його із взаємозв'язком між діями множення і ділення; <i>пояснює</i> формули для знаходження вартості, ціни і кількості товару та <i>застосовує</i> їх для розв'язування задач після пояснення вчителя. <i>Виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) об'єму як величини, що позначає кількісну характеристику простору в одиничних кубах, що вміщує <i>виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) одиничного куба як куба, ребрами якого є одиничний відрізок; як одиниці вимірювання об'єму 3-D фігур <i>називає</i> одиниці вимірювання об'єму (кубічний сантиметр, кубічний дециметр, кубічний метр/кубометр), використовує їх коротке позначення в записах ($см^3$, $дм^3$, $м^3$);</p>	<p>товару - буквою n; <i>установлює</i> взаємозв'язок між трьома величинами: вартістю, ціною, кількістю товару; <i>співвідносить</i> його із взаємозв'язком між діями множення і ділення; <i>пояснює</i> формули для знаходження вартості, ціни і кількості товару та <i>застосовує</i> їх для розв'язування задач з допомогою вчителя. <i>Виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) об'єму як величини, що позначає кількісну характеристику простору в одиничних кубах, що вміщує <i>виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) одиничного куба як куба, ребрами якого є одиничний відрізок; як одиниці вимірювання об'єму 3-D фігур <i>називає</i> одиниці вимірювання об'єму (кубічний сантиметр, кубічний дециметр, кубічний метр/кубометр), використовує їх коротке позначення в записах ($см^3$,</p>	<p>$С$; ціну - буквою p; кількість товару - буквою n; <i>установлює</i> взаємозв'язок між трьома величинами: вартістю, ціною, кількістю товару; <i>співвідносить</i> його із взаємозв'язком між діями множення і ділення; <i>пояснює</i> формули для знаходження вартості, ціни і кількості товару та <i>застосовує</i> їх для розв'язування задач. <i>Виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) об'єму як величини, що позначає кількісну характеристику простору в одиничних кубах, що вміщує <i>виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) одиничного куба як куба, ребрами якого є одиничний відрізок; як одиниці вимірювання об'єму 3-D фігур <i>називає</i> одиниці вимірювання об'єму (кубічний сантиметр, кубічний дециметр, кубічний метр/кубометр), використовує їх коротке</p>	<p>товару - буквою n; <i>установлює</i> взаємозв'язок між трьома величинами: вартістю, ціною, кількістю товару; <i>співвідносить</i> його із взаємозв'язком між діями множення і ділення; <i>пояснює</i> формули для знаходження вартості, ціни і кількості товару та <i>застосовує</i> їх для розв'язування задач. <i>Самостійно виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) об'єму як величини, що позначає кількісну характеристику простору в одиничних кубах, що вміщує <i>виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) одиничного куба як куба, ребрами якого є одиничний відрізок; як одиниці вимірювання об'єму 3-D фігур <i>називає</i> одиниці вимірювання об'єму (кубічний сантиметр, кубічний дециметр, кубічний метр/кубометр), використовує їх коротке позначення в записах ($см^3$,</p>
---	--	---	--	--

	<i>позначає об'єм буквою V; порівнює предмети за об'ємом «на око»; способом вміщення одиничних кубів; вимірюванням і обчисленням після пояснення вчителя.</i>	<i>дм³, м³); позначає об'єм буквою V; порівнює предмети за об'ємом «на око»; способом вміщення одиничних кубів; вимірюванням і обчисленням з допомогою вчителя.</i>	<i>позначення в записах (см³, дм³, м³); позначає об'єм буквою V; порівнює предмети за об'ємом «на око»; способом вміщення одиничних кубів; вимірюванням і обчисленням;</i>	<i>дм³, м³); позначає об'єм буквою V; порівнює предмети за об'ємом «на око»; способом вміщення одиничних кубів; вимірюванням і обчисленням;</i>
Концентр «Математичні вирази. Рівності. Нерівності»				
Числові вирази на 3-5 арифметичних дій (на додавання, віднімання, множення, ділення) без дужок і з дужками		<i>Читає і записує числові вирази на 3-5 арифметичних дій без дужок і з дужками; встановлює порядок виконання дій у числових виразах на 3-5 арифметичних дій без дужок і з дужками, у разі труднощів, звертається до вчителя; знаходить числове значення виразів до 5 дій з допомогою вчителя з допомогою вчителя.</i>	<i>Самостійно читає і записує числові вирази на 3-5 арифметичних дій без дужок і з дужками; встановлює порядок виконання дій у числових виразах на 3-5 арифметичних дій без дужок і з дужками; знаходить числове значення виразів до 5 дій.</i>	<i>Читає і записує числові вирази на 3-5 арифметичних дій без дужок і з дужками; встановлює порядок виконання дій у числових виразах на 3-5 арифметичних дій без дужок і з дужками; знаходить числове значення виразів до 5 дій.</i>
Вирази зі змінною на кілька дій	<i>Читає і записує вирази зі змінною на кілька дій в межах 1000; замінює букву числом і знаходить числове значення виразу зі змінною на кілька дій в межах 1000 після допомоги вчителя.</i>	<i>Читає і записує вирази зі змінною на кілька дій в межах 1000; замінює букву числом і знаходить числове значення виразу зі змінною на кілька дій в межах 1000 з допомогою вчителя.</i>	<i>Самостійно читає і записує вирази зі змінною на кілька дій в межах 1000; замінює букву числом і знаходить числове значення виразу зі змінною на кілька дій в межах 1000.</i>	<i>Читає і записує вирази зі змінною на кілька дій в межах 1000; замінює букву числом і знаходить числове значення виразу зі змінною на кілька дій в межах 1000.</i>

Рівняння на знаходження невідомих компонентів дії множення і ділення (просте)	<i>Знаходить</i> розв'язок рівняння добром/встановленням взаємозв'язку між компонентами арифметичних дій; <i>складає і розв'язує</i> рівняння за поданою умовою; <i>виконує</i> перевірку розв'язку рівняння після пояснення вчителя.	<i>Знаходить</i> розв'язок рівняння добром/встановленням взаємозв'язку між компонентами арифметичних дій; <i>складає і розв'язує</i> рівняння за поданою умовою; <i>виконує</i> перевірку розв'язку рівняння, у разі виникнення труднощів звертається до вчителя.	<i>Знаходить</i> частково розв'язок рівняння добром/встановленням взаємозв'язку між компонентами арифметичних дій; <i>складає і розв'язує</i> рівняння за поданою умовою; <i>самостійно виконує</i> перевірку розв'язку рівняння.	<i>Знаходить</i> розв'язок рівняння добром/встановленням взаємозв'язку між компонентами арифметичних дій; <i>складає і розв'язує</i> рівняння за поданою умовою; <i>виконує</i> перевірку розв'язку рівняння.
Подвійна нерівність (35+6<43<6-8)	<i>Частково читає</i> подвійну нерівність; <i>порівнює</i> число та числові значення двох виразів і <i>записує</i> подвійну нерівність; <i>визначає</i> місце даних числових виразів у подвійній нерівності; <i>добирає</i> один з компонентів у виразах, числове значення яких порівнюється у подвійній нерівності і <i>коментує</i> результат після пояснення вчителя.	<i>Частково читає</i> подвійну нерівність; <i>порівнює</i> число та числові значення двох виразів і <i>записує</i> подвійну нерівність; <i>визначає</i> місце даних числових виразів у подвійній нерівності; <i>добирає</i> один з компонентів у виразах, числове значення яких порівнюється у подвійній нерівності і <i>коментує</i> результат з допомогою вчителя.	<i>Частково читає</i> подвійну нерівність; <i>порівнює</i> число та числові значення двох виразів і <i>записує</i> подвійну нерівність; <i>визначає</i> місце даних числових виразів у подвійній нерівності; <i>добирає</i> один з компонентів у виразах, числове значення яких порівнюється у подвійній нерівності і <i>коментує</i> результат;	<i>Самостійно читає</i> подвійну нерівність; <i>порівнює</i> число та числові значення двох виразів і <i>записує</i> подвійну нерівність; <i>визначає</i> місце даних числових виразів у подвійній нерівності; <i>добирає</i> один з компонентів у виразах, числове значення яких порівнюється у подвійній нерівності і <i>коментує</i> результат;
Числові нерівності	<i>Читає з допомогою вчителя</i> числові нерівності і рівності ($6 < 13 - 5 - 7 - 5$; $6 - 5 + 18 < 9 - 5 + 18$); <i>порівнює</i> число та значення числового виразу на дві-три дії і <i>коментує</i> результат; <i>порівнює</i> два числові вирази без обчислень з урахуванням законів і властивостей	<i>Читає після пояснення вчителя</i> числові нерівності і рівності ($6 < 13 - 5 - 7 - 5$; $6 - 5 + 18 < 9 - 5 + 18$); <i>порівнює</i> число та значення числового виразу на дві-три дії і <i>коментує</i> результат; <i>порівнює</i> два числові вирази без обчислень з урахуванням	<i>Читає</i> числові нерівності і рівності ($6 < 13 - 5 - 7 - 5$; $6 - 5 + 18 < 9 - 5 + 18$); <i>порівнює</i> число та значення числового виразу на дві-три дії і <i>коментує</i> результат; <i>порівнює</i> два числові вирази без обчислень з урахуванням законів і	<i>Самостійно читає з допомогою вчителя</i> числові нерівності і рівності ($6 < 13 - 5 - 7 - 5$; $6 - 5 + 18 < 9 - 5 + 18$); <i>порівнює</i> число та значення числового виразу на дві-три дії і <i>коментує</i> результат; <i>порівнює</i> два числові вирази без обчислень з урахуванням

	арифметичних дій та залежності між їх компонентами; <i>порівнює</i> два числові вирази після обчислення їх значень; <i>складає і записує</i> числові нерівності і рівності за результатом порівняння числа і виразу, двох числових виразів;	законів і властивостей арифметичних дій та залежності між їх компонентами; <i>порівнює</i> два числові вирази після обчислення їх значень; <i>складає і записує</i> числові нерівності і рівності за результатом порівняння числа і виразу, двох числових виразів;	властивостей арифметичних дій та залежності між їх компонентами; <i>порівнює</i> два числові вирази після обчислення їх значень; <i>складає і записує</i> числові нерівності і рівності за результатом порівняння числа і виразу, двох числових виразів;	законів і властивостей арифметичних дій та залежності між їх компонентами; <i>порівнює</i> два числові вирази після обчислення їх значень; <i>складає і записує</i> числові нерівності і рівності за результатом порівняння числа і виразу, двох числових виразів;
--	---	--	--	--

Концентр «Сюжетні задачі»

Прості задачі Обернена задача. Група обернених задач	<i>Визначає</i> серед поданих задач задачі, обернені до даної/групу обернених задач; <i>має значні труднощі при складанні до простої задачі дві обернені і розв'язуванні їх.</i>	<i>Визначає</i> серед поданих задач задачі, обернені до даної/групу обернених задач; <i>складає</i> до простої задачі дві обернені і <i>розв'язує</i> їх з допомогою вчителя.	<i>Частково визначає</i> серед поданих задач задачі, обернені до даної/групу обернених задач; <i>складає</i> до простої задачі дві обернені і <i>розв'язує</i> їх з незначною допомогою вчителя.	<i>Визначає</i> серед поданих задач задачі, обернені до даної/групу обернених задач; <i>складає</i> до простої задачі дві обернені і <i>розв'язує</i> їх.
Складені задачі	<i>Розв'язує</i> задачі на знаходження суми двох добутоків, часток та обернені до них з допомогою вчителя; <i>розв'язує</i> задачі на різницеве чи кратне порівняння двох добутоків, часток та обернені до них; <i>розв'язує</i> задачі на знаходження четвертого пропорційного зведенням до одиниці; <i>розв'язує</i> задачі на	<i>Розв'язує</i> задачі на знаходження суми двох добутоків, часток та обернені до них <i>розв'язує</i> задачі на різницеве чи кратне порівняння двох добутоків, часток та обернені до них; <i>розв'язує</i> задачі на знаходження четвертого пропорційного зведенням до одиниці; <i>розв'язує</i> задачі на	<i>Частково розв'язує</i> задачі на знаходження суми двох добутоків, часток та обернені до них <i>розв'язує</i> задачі на різницеве чи кратне порівняння двох добутоків, часток та обернені до них; <i>розв'язує</i> задачі на знаходження четвертого пропорційного зведенням до одиниці; <i>розв'язує</i> задачі на	<i>Розв'язує</i> задачі на знаходження суми двох добутоків, часток та обернені до них <i>розв'язує</i> задачі на різницеве чи кратне порівняння двох добутоків, часток та обернені до них; <i>розв'язує</i> задачі на знаходження четвертого пропорційного зведенням до одиниці; <i>розв'язує</i> задачі на

	знаходження трьох чисел за їх сумою та сумами двох доданків	знаходження трьох чисел за їх сумою та сумами двох доданків	знаходження трьох чисел за їх сумою та сумами двох доданків	знаходження трьох чисел за їх сумою та сумами двох доданків
Задачі з дробами	розв'язує прості задачі на знаходження дроби від числа і числа за значенням його дроби; <i>розв'язує</i> складені задачі, розв'язання яких містить дію знаходження дроби від числа і числа за значенням його дроби з допомогою вчителя.	розв'язує прості задачі на знаходження дроби від числа і числа за значенням його дроби; <i>розв'язує</i> складені задачі, розв'язання яких містить дію знаходження дроби від числа і числа за значенням його дроби, у разі виникнення труднощів звертається до вчителя.	розв'язує прості задачі на знаходження дроби від числа і числа за значенням його дроби; <i>розв'язує</i> складені задачі, розв'язання яких містить дію знаходження дроби від числа і числа за значенням його дроби.	розв'язує прості задачі на знаходження дроби від числа і числа за значенням його дроби; <i>розв'язує</i> складені задачі, розв'язання яких містить дію знаходження дроби від числа і числа за значенням його дроби
Задачі із змінними	<i>Виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань), що розв'язком задачі може бути вираз із змінною/змінними; <i>складає</i> вираз зі змінною за змістом задачі з буквеними даними і <i>пояснює</i> свій вибір після пояснення вчителя.	<i>Виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань), що розв'язком задачі може бути вираз із змінною/змінними; <i>складає</i> вираз зі змінною за змістом задачі з буквеними даними і <i>пояснює</i> свій вибір, у разі виникнення труднощів звертається до вчителя.	<i>Частково виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань), що розв'язком задачі може бути вираз із змінною/змінними; <i>складає</i> вираз зі змінною за змістом задачі з буквеними даними і <i>пояснює</i> свій вибір.	<i>Виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань), що розв'язком задачі може бути вираз із змінною/змінними; <i>складає</i> вираз зі змінною за змістом задачі з буквеними даними і <i>пояснює</i> свій вибір.
Прогнозування очікуваного результату розв'язування задачі	<i>прогнозує</i> очікуваний результат встановленням відповідності змісту задачі й числових даних об'єктивній дійсності; шляхом прикидки результатів обчислень виразів, якими можна розв'язати задачу; визначенням найменування очікуваного результату і можливостей його	<i>прогнозує</i> очікуваний результат встановленням відповідності змісту задачі й числових даних об'єктивній дійсності; шляхом прикидки результатів обчислень виразів, якими можна розв'язати задачу; визначенням найменування очікуваного результату і можливостей його	<i>прогнозує</i> очікуваний результат встановленням відповідності змісту задачі й числових даних об'єктивній дійсності; шляхом прикидки результатів обчислень виразів, якими можна розв'язати задачу; визначенням найменування очікуваного результату і	<i>прогнозує</i> очікуваний результат встановленням відповідності змісту задачі й числових даних об'єктивній дійсності; шляхом прикидки результатів обчислень виразів, якими можна розв'язати задачу; визначенням найменування очікуваного результату і можливостей його

	отримання обраною для розв'язування дією; <i>обґрунтовує</i> вибір та <i>спростовує</i> чи <i>підтверджує</i> його після пояснення вчителя.	отримання обраною для розв'язування дією; <i>обґрунтовує</i> вибір та <i>спростовує</i> чи <i>підтверджує</i> його;	можливостей його отримання обраною для розв'язування дією; <i>обґрунтовує</i> вибір та <i>спростовує</i> чи <i>підтверджує</i> його;	отримання обраною для розв'язування дією; <i>обґрунтовує</i> вибір та <i>спростовує</i> чи <i>підтверджує</i> його;
Концентр «Логіка»				
Множини та операції з ними	<i>Виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) множини як групи об'єднаних за певною ознакою об'єктів, яку розглядають як одне ціле; <i>виявляє певні труднощі</i> у процесі виконання завдань елементів множини як об'єктів, з яких складається множина; <i>представляє</i> множину графічно, переліком елементів, загальною назвою; <i>визначає</i> кількість елементів множини і <i>позначає</i> її числом.	<i>Виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) множини як групи об'єднаних за певною ознакою об'єктів, яку розглядають як одне ціле; <i>виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) елементів множини як об'єктів, з яких складається множина; <i>представляє</i> множину графічно, переліком елементів, загальною назвою; <i>визначає</i> кількість елементів множини і <i>позначає</i> її числом з допомогою вчителя.	<i>Частково виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) множини як групи об'єднаних за певною ознакою об'єктів, яку розглядають як одне ціле; <i>виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) елементів множини як об'єктів, з яких складається множина; <i>представляє</i> множину графічно, переліком елементів, загальною назвою; <i>визначає</i> кількість елементів множини і <i>позначає</i> її числом.	<i>Виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) множини як групи об'єднаних за певною ознакою об'єктів, яку розглядають як одне ціле; <i>виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) елементів множини як об'єктів, з яких складається множина; <i>представляє</i> множину графічно, переліком елементів, загальною назвою; <i>визначає</i> кількість елементів множини і <i>позначає</i> її числом.
Робота з даними	<i>Виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) множини як групи об'єднаних за певною ознакою об'єктів, яку розглядають як одне ціле; <i>виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) елементів множини як	<i>Виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) множини як групи об'єднаних за певною ознакою об'єктів, яку розглядають як одне ціле; <i>виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) елементів множини як	<i>Частково виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) множини як групи об'єднаних за певною ознакою об'єктів, яку розглядають як одне ціле; <i>виявляє розуміння</i> (у процесі виконання	<i>Зчитує</i> дані/розв'язок задач, компоненти і результати арифметичних дій з таблиць, моделей, діаграм, графіків; <i>порівнює, узагальнює</i> числові дані, подані в таблицях, діаграмах, г <i>обирає</i> числові/графічні дані, необхідні й достатні для

	<p>об'єктів, з яких складається множина; <i>представляє</i> множину графічно, переліком елементів, загальною назвою; <i>визначає</i> кількість елементів множини і <i>позначає</i> її числом після пояснення вчителя.</p>	<p>об'єктів, з яких складається множина; <i>представляє</i> множину графічно, переліком елементів, загальною назвою; <i>визначає</i> кількість елементів множини і <i>позначає</i> її числом з допомогою вчителя.</p>	<p>завдань) елементів множини як об'єктів, з яких складається множина; <i>представляє</i> множину графічно, переліком елементів, загальною назвою; <i>визначає</i> кількість елементів множини і <i>позначає</i> її числом.</p>	<p>виконання практико орієнтованого завдання; <i>упорядковує</i> числові дані за певною ознакою рафіках, моделях задач.</p>
<p>Логічні задачі</p>	<p><i>Розв'язує</i> задачі на припущення послідовним розмірковуванням; <i>розв'язує</i> задачі на вилучення складанням таблиці; <i>розв'язує</i> задачі на відношення за віком складанням моделей та відповідних числових виразів; <i>розв'язує</i> задачі, які розв'язуються з кінця, складанням моделі та визначенням і виконанням протилежних до вказаних в умові дій; <i>розташовує</i> об'єкти за поданою умовою; <i>розв'язує</i> задачі, що потребують перебору різних варіантів відповідей на запитання після поясненн вчителя.</p>	<p><i>Розв'язує</i> задачі на припущення послідовним розмірковуванням; <i>розв'язує</i> задачі на вилучення складанням таблиці; <i>розв'язує</i> задачі на відношення за віком складанням моделей та відповідних числових виразів; <i>розв'язує</i> задачі, які розв'язуються з кінця, складанням моделі та визначенням і виконанням протилежних до вказаних в умові дій; <i>розташовує</i> об'єкти за поданою умовою; <i>розв'язує</i> задачі, що потребують перебору різних варіантів відповідей на запитання, у разі виникнення труднощів звертається до вчителя.</p>	<p><i>Частково розв'язує</i> задачі на припущення послідовним розмірковуванням; <i>розв'язує</i> задачі на вилучення складанням таблиці; <i>розв'язує</i> задачі на відношення за віком складанням моделей та відповідних числових виразів; <i>розв'язує</i> задачі, які розв'язуються з кінця, складанням моделі та визначенням і виконанням протилежних до вказаних в умові дій; <i>розташовує</i> об'єкти за поданою умовою; <i>розв'язує</i> задачі, що потребують перебору різних варіантів відповідей на запитання.</p>	<p><i>Розв'язує</i> задачі на припущення послідовним розмірковуванням; <i>розв'язує</i> задачі на вилучення складанням таблиці; <i>розв'язує</i> задачі на відношення за віком складанням моделей та відповідних числових виразів; <i>розв'язує</i> задачі, які розв'язуються з кінця, складанням моделі та визначенням і виконанням протилежних до вказаних в умові дій; <i>розташовує</i> об'єкти за поданою умовою; <i>розв'язує</i> задачі, що потребують перебору різних варіантів відповідей на запитання.</p>

<p>Комбінаторні задачі</p>	<p><i>Розв'язує задачі, що потребують перебору різних варіантів відповідей на запитання; застосовує знання множини, закономірності, способи розв'язування логічних задач для виконання, складання пізнавальних і практико орієнтованих завдань; прогнозує результат виконання завдань, пов'язаних множинами, установленням закономірностей, завдань на розв'язування логічних задач і зіставляє отриманий результат з прогнозованим; перевіряє виконання завдань і виправляє помилки з допомогою вчителя.</i></p>	<p><i>Розв'язує задачі, що потребують перебору різних варіантів відповідей на запитання; застосовує знання множини, закономірності, способи розв'язування логічних задач для виконання, складання пізнавальних і практико орієнтованих завдань; прогнозує результат виконання завдань, пов'язаних множинами, установленням закономірностей, завдань на розв'язування логічних задач і зіставляє отриманий результат з прогнозованим; перевіряє виконання завдань і виправляє помилки.</i></p>	<p><i>Розв'язує задачі, що потребують перебору різних варіантів відповідей на запитання; застосовує знання множини, закономірності, способи розв'язування логічних задач для виконання, складання пізнавальних і практико орієнтованих завдань; прогнозує результат виконання завдань, пов'язаних множинами, установленням закономірностей, завдань на розв'язування логічних задач; перевіряє виконання завдань і виправляє помилки.</i></p>	<p><i>Розв'язує задачі, що потребують перебору різних варіантів відповідей на запитання; застосовує знання множини, закономірності, способи розв'язування логічних задач для виконання, складання пізнавальних і практико орієнтованих завдань; прогнозує результат виконання завдань, пов'язаних множинами, установленням закономірностей, завдань на розв'язування логічних задач і зіставляє отриманий результат з прогнозованим; перевіряє виконання завдань і виправляє помилки.</i></p>

ВСЕСВІТ

**ПРИРОДНИЧА, СОЦІАЛЬНА І ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА, ГРОМАДЯНСЬКА ТА
ОСВІТНІ ГАЛУЗІ**

ІСТОРИЧНА

Зміст розвитку здобувача освіти засобами предмета всесвіт	Рівні			
	початковий	середній	достатній	високий
Концентр «Засоби пізнання довколишнього світу»				
Об'єкти: тіла, речовини, матеріали, предмети довкіллі. Властивості речовин, тіл	<p><i>Визначає</i> тіла, речовини: природні, штучні; серед штучних тіл визначає предмети; серед природних тіл - тіла неживої і живої природи і <i>пояснює</i> свій вибір;</p> <p><i>іноді визначає</i> серед речовин, тіл матеріали і <i>пояснює</i> свій вибір;</p> <p><i>називає</i> властивості речовин/тіл: колір, блиск, прозорість, смак, запах, стан, розчинність, об'єм, форма, здатність зберігати форму; <i>визначає</i> речовину, тіло за описом властивостей і <i>пояснює</i> свій вибір;</p> <p><i>визначає</i> спільні і відмінні властивості речовин, тіл і <i>пояснює</i> свій вибір;</p> <p><i>досліджує</i> розчинність тіл і речовин у рідинах (воді, молоці, олії); плавлення</p>	<p><i>Визначає</i> тіла, речовини: природні, штучні; серед штучних тіл визначає предмети; серед природних тіл - тіла неживої і живої природи і <i>пояснює</i> свій вибір;</p> <p><i>визначає</i> серед речовин, тіл матеріали і <i>пояснює</i> свій вибір;</p> <p><i>називає</i> властивості речовин/тіл: колір, блиск, прозорість, смак, запах, стан, розчинність, об'єм, форма, здатність зберігати форму; <i>визначає</i> речовину, тіло за описом властивостей і <i>пояснює</i> свій вибір;</p> <p><i>визначає</i> спільні і відмінні властивості речовин, тіл і <i>пояснює</i> свій вибір;</p> <p><i>досліджує</i> розчинність тіл і речовин у рідинах (воді, молоці, олії); плавлення</p>	<p><i>Частково визначає</i> тіла, речовини: природні, штучні; серед штучних тіл визначає предмети; серед природних тіл - тіла неживої і живої природи і <i>пояснює</i> свій вибір;</p> <p><i>визначає</i> серед речовин, тіл матеріали і <i>пояснює</i> свій вибір;</p> <p><i>називає</i> властивості речовин/тіл: колір, блиск, прозорість, смак, запах, стан, розчинність, об'єм, форма, здатність зберігати форму;</p> <p><i>визначає</i> речовину, тіло за описом властивостей і <i>пояснює</i> свій вибір;</p> <p><i>визначає</i> спільні і відмінні властивості речовин, тіл і <i>пояснює</i> свій вибір;</p> <p><i>досліджує</i> розчинність тіл і речовин у рідинах (воді,</p>	<p><i>Визначає</i> тіла, речовини: природні, штучні; серед штучних тіл визначає предмети; серед природних тіл - тіла неживої і живої природи і <i>пояснює</i> свій вибір;</p> <p><i>визначає</i> серед речовин, тіл матеріали і <i>пояснює</i> свій вибір;</p> <p><i>називає</i> властивості речовин/тіл: колір, блиск, прозорість, смак, запах, стан, розчинність, об'єм, форма, здатність зберігати форму; <i>визначає</i> речовину, тіло за описом властивостей і <i>пояснює</i> свій вибір;</p> <p><i>визначає</i> спільні і відмінні властивості речовин, тіл і <i>пояснює</i> свій вибір;</p> <p><i>досліджує</i> розчинність тіл і речовин у рідинах (воді, молоці, олії); плавлення</p>

	твердих тіл і речовин (шоколад, масло, лід, сніг) з допомогою вчителя.	твердих тіл і речовин (шоколад, масло, лід, сніг), , у разі виникнення труднощів звертається до вчителя.	молоці, олії); плавлення твердих тіл і речовин (шоколад, масло, лід, сніг)	твердих тіл і речовин (шоколад, масло, лід, сніг)
Дії для пізнання довколишнього світу	Намагається застосовувати короткочасні (доба, тиждень), середньої тривалості (тиждень, місяць) та довготривалі (протягом року) спостереження (за змінами у житті рослин, тварин, людини, положенням Сонця, погодними явищами тощо) за пропонуваними вчителем пізнавальними і практично зорієнтованими завданнями, робить висновки, порівнюючи свої спостереження з інформацією в навчальних посібниках, дитячих енциклопедіях, довідниках, з народними прикметами, прислів'ями, приказками та загадками; складає план дослідження і дотримується його з допомогою вчителя після пояснення вчителя.	Застосовує короткочасні (доба, тиждень), середньої тривалості (тиждень, місяць) та довготривалі (протягом року) спостереження (за змінами у житті рослин, тварин, людини, положенням Сонця, погодними явищами тощо) за пропонуваними вчителем пізнавальними і практично зорієнтованими завданнями, робить висновки, порівнюючи свої спостереження з інформацією в навчальних посібниках, дитячих енциклопедіях, довідниках, з народними прикметами, прислів'ями, приказками та загадками; складає план дослідження і дотримується його з допомогою вчителя	Застосовує короткочасні (доба, тиждень), середньої тривалості (тиждень, місяць) та довготривалі (протягом року) спостереження (за змінами у житті рослин, тварин, людини, положенням Сонця, погодними явищами тощо) за пропонуваними вчителем пізнавальними і практично зорієнтованими завданнями, робить висновки, порівнюючи свої спостереження з інформацією в навчальних посібниках, дитячих енциклопедіях, з народними прикметами, прислів'ями, та загадками; складає план дослідження і дотримується його із незначною допомогою вчителя.	Застосовує короткочасні (доба, тиждень), середньої тривалості (тиждень, місяць) та довготривалі (протягом року) спостереження (за змінами у житті рослин, тварин, людини, положенням Сонця, погодними явищами тощо) за пропонуваними вчителем пізнавальними і практично зорієнтованими завданнями, робить висновки, порівнюючи свої спостереження з інформацією в навчальних посібниках, дитячих енциклопедіях, довідниках, з народними прикметами, прислів'ями, приказками та загадками; складає план дослідження і дотримується його.
Обладнання для пізнання довколишнього світу Лупа	Іноді виконує практичні роботи за пропонуваними вчителем пізнавальними і практично зорієнтованими завданнями індивідуально, у парі, частково пояснює	Виконує передбачені програмою практичні роботи за пропонуваними вчителем пізнавальними і практично зорієнтованими завданнями індивідуально, у	Частково виконує передбачені програмою практичні роботи за пропонуваними вчителем пізнавальними і практично зорієнтованими	Виконує передбачені програмою практичні роботи за пропонуваними вчителем пізнавальними і практично зорієнтованими завданнями індивідуально, у парі, трійці

<p>Гномон. Флюгер. Термометр. Мікроскоп. Моделі: глобус, телурій. Компас. Будова компаса</p>	<p>важливість дотримання правил поведінки в природі під час екскурсії і <i>дотримується</i> їх; <i>іноді пояснює</i> важливість дотримання правил техніки безпеки під час досліджень, практичних робіт.</p>	<p>парі, трійці пояснює важливість дотримання правил поведінки в природі під час екскурсії і <i>дотримується</i> їх; <i>пояснює</i> важливість дотримання правил техніки безпеки під час досліджень, практичних робіт і <i>дотримується</i> їх з допомогою вчителя.</p>	<p>завданнями індивідуально, у парі, трійці пояснює важливість дотримання правил поведінки в природі під час екскурсії і <i>дотримується</i> їх; <i>пояснює</i> важливість дотримання правил техніки безпеки під час досліджень, практичних робіт і <i>дотримується</i> їх.</p>	<p>пояснює важливість дотримання правил поведінки в природі під час екскурсії і <i>дотримується</i> їх; <i>пояснює</i> важливість дотримання правил техніки безпеки під час досліджень, практичних робіт і <i>дотримується</i> їх.</p>
<p>Джерела вивчення довкілля</p>	<p><i>Іноді застосовує</i> для досліджень, практичних робіт лупу, гномон, флюгер, термометр, мікроскоп, глобус, телурій; <i>іноді застосовує</i> для досліджень, практичних робіт компас як прилад для визначення сторін горизонту; <i>іноді користується</i> для пізнання довколишнього світу підручниками, атласами, гербарієм, муляжами, колекціями корисних копалин, ґрунтів, гірських порід, насіння, наборами світлин, відеоматеріалами, інформацією з науково-популярних телевізійних і радіопрограм, періодичними та науково-популярними виданнями, енциклопедіями, довідниками, сайтами</p>	<p><i>застосовує</i> для досліджень, практичних робіт лупу, гномон, флюгер, термометр, мікроскоп, глобус, телурій; <i>доцільно застосовує</i> для досліджень, практичних робіт компас як прилад для визначення сторін горизонту; <i>користується</i> для пізнання довколишнього світу підручниками, атласами, гербарієм, муляжами, колекціями корисних копалин, ґрунтів, гірських порід, насіння, наборами світлин, відеоматеріалами, інформацією з науково-популярних телевізійних і радіопрограм, періодичними та науково-популярними виданнями, енциклопедіями, довідниками, сайтами Інтернету для дітей</p>	<p><i>Застосовує</i> для досліджень, практичних робіт лупу, гномон, флюгер, термометр, мікроскоп, глобус, телурій; <i>доцільно застосовує</i> для досліджень, практичних робіт компас як прилад для визначення сторін горизонту; <i>користується</i> для пізнання довколишнього світу підручниками, атласами, гербарієм, муляжами, колекціями корисних копалин, ґрунтів, гірських порід, насіння, наборами світлин, відеоматеріалами, інформацією з науково-популярних телевізійних і радіопрограм, періодичними та науково-популярними виданнями, енциклопедіями,</p>	<p><i>Доцільно застосовує</i> для досліджень, практичних робіт лупу, гномон, флюгер, термометр, мікроскоп, глобус, телурій; <i>доцільно застосовує</i> для досліджень, практичних робіт компас як прилад для визначення сторін горизонту; <i>користується</i> для пізнання довколишнього світу підручниками, атласами, гербарієм, муляжами, колекціями корисних копалин, ґрунтів, гірських порід, насіння, наборами світлин, відеоматеріалами, інформацією з науково-популярних телевізійних і радіопрограм, періодичними та науково-популярними виданнями, енциклопедіями, довідниками, сайтами</p>

	Інтернету для дітей молодшого шкільного віку, Червоною книгою України після пояснення вчителя.	молодшого шкільного віку, Червоною книгою України з допомогою вчителя.	довідниками, сайтами Інтернету для дітей молодшого шкільного віку, Червоною книгою України з незначною допомогою вчителя.	Інтернету для дітей молодшого шкільного віку, Червоною книгою України.
Опрацювання здобутої інформації про довколишній світ.	Фіксує різними способами здобуту інформацію, результати досліджень, практичних робіт, екскурсій у моделях (блок-карта, таблиця, схема, малюнок, фотографія, діаграма, графік, ментальна карта); аналізує, порівнює, класифікує одержані з різних джерел дані, узагальнює їх і презентує результати роботи; узагальнює і фіксує результати спостережень та презентує їх у вигляді, повідомлень з ілюстрацією тексту	Фіксує різними способами здобуту інформацію, результати досліджень, практичних робіт, екскурсій у моделях (блок-карта, таблиця, схема, малюнок, фотографія, діаграма, графік, ментальна карта); аналізує, порівнює, класифікує одержані з різних джерел дані, узагальнює їх і презентує результати роботи; узагальнює і фіксує результати спостережень та презентує їх у вигляді, повідомлень з ілюстрацією тексту пояснення вчителя.	Частково фіксує різними способами здобуту інформацію, результати досліджень, практичних робіт, екскурсій у моделях (блок-карта, таблиця, схема, малюнок, фотографія, діаграма, графік, ментальна карта); аналізує, порівнює, класифікує одержані з різних джерел дані, узагальнює їх і презентує результати роботи; узагальнює і фіксує результати спостережень та презентує їх у вигляді, повідомлень з ілюстрацією тексту.	Самостійно фіксує різними способами здобуту інформацію, результати досліджень, практичних робіт, екскурсій у моделях (блок-карта, таблиця, схема, малюнок, фотографія, діаграма, графік, ментальна карта); аналізує, порівнює, класифікує одержані з різних джерел дані, узагальнює їх і презентує результати роботи; узагальнює і фіксує результати спостережень та презентує їх у вигляді, повідомлень з ілюстрацією тексту.
Концентр «Нежива природа»				
Сонце	<i>Досліджує</i> нагрівання, освітлення поверхні/глобуса джерелом тепла і світла залежно від кута падіння його променів і <i>доходить висновку</i> про різне нагрівання і освітлення	<i>Досліджує</i> нагрівання, освітлення поверхні/глобуса джерелом тепла і світла залежно від кута падіння його променів і <i>доходить висновку</i> про різне нагрівання і освітлення	<i>Частково досліджує</i> нагрівання, освітлення поверхні/глобуса джерелом тепла і світла залежно від кута падіння його променів і <i>доходить висновку</i> про різне нагрівання і	<i>Досліджує</i> нагрівання, освітлення поверхні/глобуса джерелом тепла і світла залежно від кута падіння його променів і <i>доходить висновку</i> про різне нагрівання і освітлення

	<p>Сонцем крайніх північної і південної точок на території України за положенням земної кулі на орбіті відносно Сонця в різні пори року й відповідні відмінності у кліматі з допомогою вчителя.</p> <p><i>описує</i> зміни у природі України, пов'язані зі зміною полудневої висоти положення Сонця на небосхилі протягом року (восени, взимку, навесні, влітку) після пояснення вчителя.</p>	<p>Сонцем крайніх північної і південної точок на території України за положенням земної кулі на орбіті відносно Сонця в різні пори року й відповідні відмінності у кліматі;</p> <p><i>описує</i> зміни у природі України, пов'язані зі зміною полудневої висоти положення Сонця на небосхилі протягом року (восени, взимку, навесні, влітку) у разі виникнення труднощів звертається до вчителя.</p>	<p>освітлення Сонцем крайніх північної і південної точок на території України за положенням земної кулі на орбіті відносно Сонця в різні пори року й відповідні відмінності у кліматі;</p> <p><i>описує</i> зміни у природі України, пов'язані зі зміною полудневої висоти положення Сонця на небосхилі протягом року (восени, взимку, навесні, влітку) з незначною допомогою вчителя.</p>	<p>Сонцем крайніх північної і південної точок на території України за положенням земної кулі на орбіті відносно Сонця в різні пори року й відповідні відмінності у кліматі;</p> <p><i>описує</i> зміни у природі України, пов'язані зі зміною полудневої висоти положення Сонця на небосхилі протягом року (восени, взимку, навесні, влітку).</p>
Земля	<p>Іноді виявляє та розуміє власні помилки при визначенні розташування земної кулі на орбіті у певну пору року (для України); <i>визначає</i> пору року в Україні за певним положенням земної кулі на орбіті відносно Сонця;</p> <p><i>іноді називає</i> основні та проміжні сторони горизонту: схід, захід, південь, північ, північний схід, південний схід, південний захід, північний захід;</p> <p><i>розпізнає</i> форми земної поверхні суходолу (гори, рівнини і на рівнині - яр, балку, пагорб) і водної</p>	<p><i>Визначає</i> розташування земної кулі на орбіті у певну пору року (для України); <i>визначає</i> пору року в Україні за певним положенням земної кулі на орбіті відносно Сонця;</p> <p><i>називає</i> основні та проміжні сторони горизонту: схід, захід, південь, північ, північний схід, південний схід, південний захід, північний захід і <i>пояснює</i> їх утворення;</p> <p><i>розпізнає</i> форми земної поверхні суходолу (гори, рівнини і на рівнині - яр, балку, пагорб) і <i>пояснює</i> свій вибір і водної поверхні</p>	<p><i>Визначає частково</i> розташування земної кулі на орбіті у певну пору року (для України); <i>визначає</i> пору року в Україні за певним положенням земної кулі на орбіті відносно Сонця;</p> <p><i>називає</i> основні та проміжні сторони горизонту: схід, захід, південь, північ, північний схід, південний схід, південний захід, північний захід і <i>пояснює</i> їх утворення;</p> <p><i>розпізнає</i> форми земної поверхні суходолу (гори, рівнини і на рівнині - яр,</p>	<p><i>Визначає</i> розташування земної кулі на орбіті у певну пору року (для України); <i>визначає</i> пору року в Україні за певним положенням земної кулі на орбіті відносно Сонця;</p> <p><i>називає</i> основні та проміжні сторони горизонту: схід, захід, південь, північ, північний схід, південний схід, південний захід, північний захід і <i>пояснює</i> їх утворення;</p> <p><i>розпізнає</i> форми земної поверхні суходолу (гори, рівнини і на рівнині - яр, балку, пагорб) і <i>пояснює</i> свій вибір і водної поверхні</p>

	поверхні (джерело, струмок, болото, озеро, річка, море з допомогою вчителя.	(джерело, струмок, болото, озеро, річка, море	балку, пагорб) і <i>пояснює</i> свій вибір і водної поверхні (джерело, струмок, болото, озеро, річка, море з незначною допомогою вчителя.	(джерело, струмок, болото, озеро, річка, море.
Повітря	Відтворює готову інформацію про склад повітря (азот, кисень, вуглекислий газ та інші гази, водяна пара, дим, пил, сажа); <i>називає</i> властивості повітря (без запаху, прозоре, займає повністю доступні порожнечі, пружне; при нагріванні розширюється та піднімається вгору, а при охолодженні стискається та опускається додолу; погано проводить тепло, звук, запах; розчиняється у воді; легше за воду; нагрівається від земної поверхні); <i>наводить</i> приклади з допомогою вчителя.	Здійснює з допомогою вчителя пошук інформації <i>про</i> склад повітря (азот, кисень, вуглекислий газ та інші гази, водяна пара, дим, пил, сажа); <i>називає</i> властивості повітря (без запаху, прозоре, займає повністю доступні порожнечі, пружне; при нагріванні розширюється та піднімається вгору, а при охолодженні стискається та опускається додолу; погано проводить тепло, звук, запах; розчиняється у воді; легше за воду; нагрівається від земної поверхні) і <i>наводить</i> приклади з допомогою вчителя.	<i>Називає</i> склад повітря (азот, кисень, вуглекислий газ та інші гази, водяна пара, дим, пил, сажа); <i>називає</i> властивості повітря (без запаху, прозоре, займає повністю доступні порожнечі, пружне; при нагріванні розширюється та піднімається вгору, а при охолодженні стискається та опускається додолу; погано проводить тепло, звук, запах; розчиняється у воді; легше за воду; нагрівається від земної поверхні) і частково <i>наводить</i> приклади.	<i>Називає</i> склад повітря (азот, кисень, вуглекислий газ та інші гази, водяна пара, дим, пил, сажа); <i>називає</i> властивості повітря (без запаху, прозоре, займає повністю доступні порожнечі, пружне; при нагріванні розширюється та піднімається вгору, а при охолодженні стискається та опускається додолу; погано проводить тепло, звук, запах; розчиняється у воді; легше за воду; нагрівається від земної поверхні) і <i>наводить</i> приклади.
Вода у природі	Розуміє інформацію, представлену в різних формах: у вигляді малюнка, схеми, графіка; з допомогою вчителя <i>називає</i> властивості води (безбарвна, прозора, приймає форму посудини, текуча, може	Здійснює з допомогою вчителя пошук інформації про властивості води (безбарвна, прозора, приймає форму посудини, текуча, може перебувати у трьох станах, переходити з одного стану в інший, у	<i>Частково називає</i> властивості води (безбарвна, прозора, приймає форму посудини, текуча, може перебувати у трьох станах, переходити з одного стану в інший, у твердому стані легша, ніж	<i>Називає</i> властивості води (безбарвна, прозора, приймає форму посудини, текуча, може перебувати у трьох станах, переходити з одного стану в інший, у твердому стані легша, ніж у рідкому; є розчинником) і <i>наводить</i>

	<p>перебувати у трьох станах, переходити з одного стану в інший, у твердому стані легша, ніж у рідкому; є розчинником); пояснює значення води для живої природи, вплив води на природу; пояснює використання води людиною (для руху засобів пересування, механізмів, отримання електроенергії, підтримання чистоти тіла, одягу, осель, приготування їжі, обігрів, лікування) після пояснення вчителя</p>	<p>твердому стані легша, ніж у рідкому; є розчинником); <i>наводить</i> приклади з допомогою вчителя; пояснює значення води для живої природи, вплив води на природу; пояснює використання води людиною (для руху засобів пересування, механізмів, отримання електроенергії, підтримання чистоти тіла, одягу, осель, приготування їжі, обігрів, лікування), у разі виникнення труднощів, звертається до вчителя.</p>	<p>у рідкому; є розчинником) і частково <i>наводить</i> приклади; пояснює значення води для живої природи, вплив води на природу; пояснює використання води людиною (для руху засобів пересування, механізмів, отримання електроенергії, підтримання чистоти тіла, одягу, осель, приготування їжі, обігрів, лікування) з незначною допомогою вчителя.</p>	<p>приклади; пояснює значення води для живої природи, вплив води на природу; пояснює використання води людиною (для руху засобів пересування, механізмів, отримання електроенергії, підтримання чистоти тіла, одягу, осель, приготування їжі, обігрів, загартовування, лікування).</p>
<p>Гірські породи та корисні копалини</p>	<p><i>Іноді виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) гірських порід як природних тіл неживої природи, що знаходяться на поверхні або в надрах землі; З допомогою вчителя <i>наводить приклади</i> корисних копалин, що зустрічаються в природі у твердому стані (пісок, глина, мармур, граніт, крейда, кам'яне вугілля, кам'яна сіль) рідкому (нафта) та газоподібному (природний газ);</p>	<p><i>Виявляє незначне розуміння</i> (у процесі виконання завдань) гірських порід як природних тіл неживої природи, що знаходяться на поверхні або в надрах землі; З допомогою вчителя <i>наводить приклади</i> корисних копалин, що зустрічаються в природі у твердому стані (пісок, глина, мармур, граніт, крейда, кам'яне вугілля, кам'яна сіль) рідкому (нафта) та газоподібному (природний газ).</p>	<p><i>Частково виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) гірських порід як природних тіл неживої природи, що знаходяться на поверхні або в надрах землі; <i>наводить приклади</i> корисних копалин, що зустрічаються в природі у твердому стані (пісок, глина, мармур, граніт, крейда, кам'яне вугілля, кам'яна сіль) рідкому (нафта) та газоподібному (природний газ); називає будівельні, горючі, рудні корисні копалини.</p>	<p><i>Виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) гірських порід як природних тіл неживої природи, що знаходяться на поверхні або в надрах землі; <i>наводить приклади</i> корисних копалин, що зустрічаються в природі у твердому стані (пісок, глина, мармур, граніт, крейда, кам'яне вугілля, кам'яна сіль) рідкому (нафта) та газоподібному (природний газ); називає будівельні, горючі, рудні корисні копалини.</p>

<p>Погода</p>	<p>Іноді встановлює залежність між зміною пір року і погодою і з допомогою вчителя <i>наводить</i> приклади (зміна температури, видів опадів, стану неба, сила вітру; узагальнює і порівнює результати спостережень за погодою за місяць, певну пору року; <i>іноді застосовує</i> знання про погоду, сезонні погодні явища, клімат для розв'язання навчальних і життєвих ситуацій; для виконання, складання пізнавальних практично зорієнтованих завдань.</p>	<p>З допомогою вчителя <i>встановлює залежність</i> між зміною пір року і погодою і <i>наводить</i> приклади (зміна температури, видів опадів, стану неба, сила вітру; узагальнює і порівнює результати спостережень за погодою за місяць, певну пору року; <i>застосовує</i> знання про погоду, сезонні погодні явища, клімат для розв'язання навчальних і життєвих ситуацій; для виконання, складання пізнавальних практично зорієнтованих завдань.</p>	<p><i>Встановлює частково залежність</i> між зміною пір року і погодою і <i>самостійно наводить</i> приклади (зміна температури, видів опадів, стану неба, сила вітру; узагальнює і порівнює результати спостережень за погодою за місяць, певну пору року; <i>застосовує</i> знання про погоду, сезонні погодні явища, клімат для розв'язання навчальних і життєвих ситуацій; для виконання, складання пізнавальних практично зорієнтованих завдань з незначною допомогою вчителя.</p>	<p><i>Встановлює залежність</i> між зміною пір року і погодою і <i>наводить</i> приклади (зміна температури, видів опадів, стану неба, сила вітру; узагальнює і порівнює результати спостережень за погодою за місяць, певну пору року; <i>застосовує</i> знання про погоду, сезонні погодні явища, клімат для розв'язання навчальних і життєвих ситуацій; для виконання, складання пізнавальних практично зорієнтованих завдань.</p>
<p>Материк/ Континенти і океани.</p>	<p><i>З допомогою вчителя пояснює</i>, що материк/континент - це велика ділянка суходолу, що з усіх або майже з усіх боків омивається водою; <i>пояснює</i>, що острів - невелика ділянка суші, оточена з усіх боків водою; <i>пояснює</i>, що острів - невелика частина материка або великого острова, що вдається у водойму;</p>	<p><i>Після пояснення вчителя пояснює</i>, що материк/континент - це велика ділянка суходолу, що з усіх або майже з усіх боків омивається водою; <i>пояснює</i>, що острів - невелика ділянка суші, оточена з усіх боків водою; <i>пояснює</i>, що острів - невелика частина материка або великого острова, що вдається у водойму;</p>	<p><i>Частково пояснює</i>, що материк/континент - це велика ділянка суходолу, що з усіх або майже з усіх боків омивається водою; <i>пояснює</i>, що острів - невелика ділянка суші, оточена з усіх боків водою; <i>пояснює</i>, що острів - невелика частина материка або великого острова, що вдається у водойму;</p>	<p><i>Пояснює</i>, що материк/континент - це велика ділянка суходолу, що з усіх або майже з усіх боків омивається водою; <i>пояснює</i>, що острів - невелика ділянка суші, оточена з усіх боків водою; <i>пояснює</i>, що острів - невелика частина материка або великого острова, що вдається у водойму;</p>

Концентр «Жива природа»

<p>Організми</p>	<p><i>Виявляє з деяким утрудненням ситуації розуміння (у процесі виконання завдань) органу як частини тіла об'єкта живої природи, який має однаковий склад і виконує певні призначення (живлення, дихання, розмноження тощо) та наводить приклади з допомогою вчителя; називає органи рослин, тварин, людини після пояснення вчителя.</i></p>	<p>З допомогою вчителя <i>виявляє</i> розуміння (у процесі виконання завдань) органу як частини тіла об'єкта живої природи, який має однаковий склад і виконує певні призначення (живлення, дихання, розмноження тощо) і <i>наводить</i> приклади; <i>називає</i> органи рослин, тварин, людини; <i>застосовує</i> іноді знання про організми для розв'язання навчальних і життєвих ситуацій; для виконання, складання пізнавальних і практично зорієнтованих завдань.</p>	<p><i>Виявляє частково</i> розуміння (у процесі виконання завдань) органу як частини тіла об'єкта живої природи, який має однаковий склад і виконує певні призначення (живлення, дихання, розмноження тощо) і <i>наводить</i> приклади; <i>називає</i> органи рослин, тварин, людини; <i>частково застосовує</i> знання про організми для розв'язання навчальних і життєвих ситуацій; для виконання, складання пізнавальних і практично зорієнтованих завдань.</p>	<p><i>Виявляє</i> розуміння (у процесі виконання завдань) органу як частини тіла об'єкта живої природи, який має однаковий склад і виконує певні призначення (живлення, дихання, розмноження тощо) і <i>наводить</i> приклади; <i>називає</i> органи рослин, тварин, людини; <i>застосовує</i> знання про організми для розв'язання навчальних і життєвих ситуацій; для виконання, складання пізнавальних і практично зорієнтованих завдань.</p>
<p>Гриби - живі організми</p>	<p><i>Іноді виявляє</i> розуміння (у процесі виконання завдань), що гриби - організми, які виявляють ознаки і тварин, і рослин; <i>називає</i> ознаки грибів як організмів (за способом живлення), притаманні рослинам (всмоктують поживні речовини, виробляють вітаміни) і тваринам (споживають готові речовини); з допомогою вчителя <i>пояснює</i> відмінність грибів</p>	<p><i>Виявляє</i> з допомогою вчителя розуміння (у процесі виконання завдань), що гриби - організми, які виявляють ознаки і тварин, і рослин; <i>називає</i> ознаки грибів як організмів (за способом живлення), притаманні рослинам (всмоктують поживні речовини, виробляють вітаміни) і тваринам (споживають готові речовини); <i>пояснює</i> відмінність грибів</p>	<p><i>Частково виявляє</i> розуміння (у процесі виконання завдань), що гриби - організми, які виявляють ознаки і тварин, і рослин; <i>називає</i> ознаки грибів як організмів (за способом живлення), притаманні рослинам (всмоктують поживні речовини, виробляють вітаміни) і тваринам (споживають готові речовини); <i>пояснює</i> відмінність грибів</p>	<p><i>Виявляє</i> розуміння (у процесі виконання завдань), що гриби - організми, які виявляють ознаки і тварин, і рослин; <i>називає</i> ознаки грибів як організмів (за способом живлення), притаманні рослинам (всмоктують поживні речовини, виробляють вітаміни) і тваринам (споживають готові речовини); <i>пояснює</i> відмінність грибів як живих організмів від</p>

	як живих організмів від об'єктів неживої природи, рукотворних об'єктів довкілля.	як живих організмів від об'єктів неживої природи, рукотворних об'єктів довкілля, у разі виникнення труднощів, звертається до вчителя.	як живих організмів від об'єктів неживої природи, рукотворних об'єктів довкілля з незначною допомогою вчителя.	об'єктів неживої природи, рукотворних об'єктів довкілля.
Рослини – організми	<i>Іноді виявляє</i> розуміння (у процесі виконання завдань), що рослини - організми; <i>пояснює</i> з допомогою вчителя, що рослини живляться речовинами, які самі утворюють з об'єктів неживої природи (з повітря - вуглекислий газ, з ґрунту - воду, інші речовини); <i>має незначні труднощі щодо назви є</i> органів живлення (корінь, стебла), дихання (усі органи: листя, пагони, стебла, корінь), розмноження (насіння, листки, пагони, корінь), опори (корінь), руху (стебло, листя, квіти) рослин; <i>пояснює</i> значення рослин для тварин, людини (харчування, одяг, ліки, матеріали, краса, захист ґрунту від вивітрювання, висушування); <i>виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань), що у під час живлення рослини збагачують повітря киснем;	<i>З допомогою вчителя виявляє</i> розуміння (у процесі виконання завдань), що рослини - організми; <i>пояснює</i> , що рослини живляться речовинами, які самі утворюють з об'єктів неживої природи (з повітря - вуглекислий газ, з ґрунту - воду, інші речовини); <i>називає</i> з допомогою вчителя органи живлення (корінь, стебла), дихання (усі органи: листя, пагони, стебла, корінь), розмноження (насіння, листки, пагони, корінь), опори (корінь), руху (стебло, листя, квіти) рослин; <i>пояснює</i> значення рослин для тварин, людини (харчування, одяг, ліки, матеріали, краса, захист ґрунту від вивітрювання, висушування); <i>виявляє розуміння</i> (у процесі	<i>Частково виявляє</i> розуміння (у процесі виконання завдань), що рослини - організми; <i>пояснює</i> , що рослини живляться речовинами, які самі утворюють з об'єктів неживої природи (з повітря - вуглекислий газ, з ґрунту - воду, інші речовини); <i>називає</i> органи живлення (корінь, стебла), дихання (усі органи: листя, пагони, стебла, корінь), розмноження (насіння, листки, пагони, корінь), опори (корінь), руху (стебло, листя, квіти) рослин; <i>пояснює</i> значення рослин для тварин, людини (харчування, одяг, ліки, матеріали, краса, захист ґрунту від вивітрювання, висушування); <i>виявляє розуміння</i> (у	<i>Виявляє</i> розуміння (у процесі виконання завдань), що рослини - організми; <i>пояснює</i> , що рослини живляться речовинами, які самі утворюють з об'єктів неживої природи (з повітря - вуглекислий газ, з ґрунту - воду, інші речовини); <i>називає</i> органи живлення (корінь, стебла), дихання (усі органи: листя, пагони, стебла, корінь), розмноження (насіння, листки, пагони, корінь), опори (корінь), руху (стебло, листя, квіти) рослин; <i>пояснює</i> значення рослин для тварин, людини (харчування, одяг, ліки, матеріали, краса, захист ґрунту від вивітрювання, висушування); <i>виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань), що у під час живлення рослини

	<i>називає та розпізнає у довкіллі, за світлинами, відеорядом рослини з Червоної книги України з допомогою вчителя.</i>	виконання завдань), що у під час живлення рослини збагачують повітря киснем; <i>називає і розпізнає у довкіллі, за світлинами, ілюстраціями, відеорядом рослини з Червоної книги України з незначною допомогою вчителя, у разі виникнення труднощів, звертається до вчителя.</i>	процесі виконання завдань), що у під час живлення рослини збагачують повітря киснем; <i>називає і розпізнає у довкіллі, за світлинами, ілюстраціями, відеорядом рослини з Червоної книги України з незначною допомогою вчителя.</i>	збагачують повітря киснем; <i>називає і розпізнає у довкіллі, за світлинами, ілюстраціями, відеорядом рослини з Червоної книги України.</i>
Тварини - організми	<i>Іноді виявляє розуміння (у процесі виконання завдань), що тварини - організми; пояснює з допомогою вчителя основну відмінність тварин від рослин (не створюють поживних для свого розвитку речовин з об'єктів неживої природи, а живляться рослинною і тваринною їжею); розрізняє тварин і рослини за світлинами; іноді використовує у мовленні слова і словосполучення: рослиноїдні тварина, твариноїдна тварина, хижа тварина, всеїдна тварина, ссавець, осілий птах, кочовий птах, перелітний птах, потомство.</i>	<i>Виявляє розуміння (у процесі виконання завдань), що тварини - організми; з допомогою вчителя пояснює основну відмінність тварин від рослин (не створюють поживних для свого розвитку речовин з об'єктів неживої природи, а живляться рослинною і тваринною їжею); розрізняє тварин і рослини; використовує у мовленні слова і словосполучення: рослиноїдні тварина, твариноїдна тварина, хижа тварина, всеїдна тварина, ссавець, осілий птах, кочовий птах, перелітний птах, потомство з допомогою вчителя.</i>	<i>Виявляє розуміння (у процесі виконання завдань), що тварини - організми; частково пояснює основну відмінність тварин від рослин (не створюють поживних для свого розвитку речовин з об'єктів неживої природи, а живляться рослинною і тваринною їжею); самостійно розрізняє тварин і рослини та пояснює свій вибір; частково використовує у мовленні слова і словосполучення: рослиноїдні тварина, твариноїдна тварина, хижа тварина, всеїдна тварина, ссавець, осілий птах, кочовий птах, перелітний птах, потомство.</i>	<i>Виявляє розуміння (у процесі виконання завдань), що тварини - організми; пояснює основну відмінність тварин від рослин (не створюють поживних для свого розвитку речовин з об'єктів неживої природи, а живляться рослинною і тваринною їжею); розрізняє тварин і рослини і пояснює свій вибір; доцільно використовує у мовленні слова і словосполучення: рослиноїдні тварина, твариноїдна тварина, хижа тварина, всеїдна тварина, ссавець, осілий птах, кочовий птах, перелітний птах, потомство.</i>

<p>Люди організми -</p>	<p><i>Іноді виявляє розуміння (у процесі виконання завдань), що люди - організми; пояснює відмінність людини від тварин, рослин (мислення, мова і праця); називає і розрізняє з допомогою вчителя системи органів людини (травна, дихальна, кровоносна, опорно-рухова, нервова) і пояснює їх функції в організмі людини; має значні труднощі при поясненні залежності між будовою, функціями органів та систем органів у тілі людини і наведенні прикладів.</i></p>	<p><i>Виявляє розуміння (у процесі виконання завдань), що люди - організми; пояснює відмінність людини від тварин, рослин (мислення, мова і праця); називає та розрізняє з допомогою вчителя системи органів людини (травна, дихальна, кровоносна, опорно-рухова, нервова) і пояснює їх функції в організмі людини; пояснює залежність між будовою, функціями органів та систем органів у тілі людини; іноді називає показники фізичного, соціального, психічного і духовного здоров'я людини.</i></p>	<p><i>Виявляє розуміння (у процесі виконання завдань), що люди - організми; частково пояснює відмінність людини від тварин, рослин (мислення, мова і праця); називає і розрізняє системи органів людини) і пояснює їх функції в організмі людини; пояснює залежність між будовою, функціями органів та систем органів у тілі людини і наводить приклади; називає показники фізичного, соціального, психічного і духовного здоров'я людини; виявляє розуміння (у процесі виконання завдань) реабілітації після хвороби як відновлення здоров'я і наводить приклади способів реабілітації з незначною допомогою вчителя.</i></p>	<p><i>Виявляє розуміння (у процесі виконання завдань), що люди - організми; пояснює відмінність людини від тварин, рослин (мислення, мова і праця); називає і розрізняє системи органів людини (травна, дихальна, кровоносна, опорно-рухова, нервова) і пояснює їх функції в організмі людини; пояснює залежність між будовою, функціями органів та систем органів у тілі людини і наводить приклади; називає показники фізичного, соціального, психічного і духовного здоров'я людини; виявляє розуміння (у процесі виконання завдань) реабілітації після хвороби як відновлення здоров'я і наводить приклади способів реабілітації.</i></p>
--------------------------------	---	--	--	---

<p>Людина на планеті Земля</p>	<p><i>Виявляє розуміння (у процесі виконання завдань) про подібність і відмінність людей різних рас; пояснює, що незалежно від раси, кожна людина неповторна і має рівні права; пояснює, чому важливо уникати правопорушень і конфліктів і як це робити; прогнозує наслідки порушень прав інших; пояснює, що булінгом/цькуванням називають знущання з когось, підбурювання інших проти когось, переслідування з метою принизити; пояснює, як захистити себе від булінгу після пояснення вчителя.</i></p>	<p><i>Виявляє розуміння (у процесі виконання завдань) про подібність і відмінність людей різних рас; пояснює, що незалежно від раси, кожна людина неповторна і має рівні права; пояснює, чому важливо уникати правопорушень і конфліктів і як це робити; прогнозує наслідки порушень прав інших; пояснює, що булінгом/цькуванням називають знущання з когось, підбурювання інших проти когось, переслідування з метою принизити; пояснює, як захистити себе від булінгу. У разі допомоги, звертається до вчителя.</i></p>	<p><i>Частково виявляє розуміння (у процесі виконання завдань) про подібність і відмінність людей різних рас; пояснює, що незалежно від раси, кожна людина неповторна і має рівні права; пояснює, чому важливо уникати правопорушень і конфліктів і як це робити; прогнозує наслідки порушень прав інших; пояснює, що булінгом/цькуванням називають знущання з когось, підбурювання інших проти когось, переслідування з метою принизити; пояснює, як захистити себе від булінгу.</i></p>	<p><i>Виявляє розуміння (у процесі виконання завдань) про подібність і відмінність людей різних рас; пояснює, що незалежно від раси, кожна людина неповторна і має рівні права; пояснює, чому важливо уникати правопорушень і конфліктів і як це робити; прогнозує наслідки порушень прав інших; пояснює, що булінгом/цькуванням називають знущання з когось, підбурювання інших проти когось, переслідування з метою принизити; пояснює, як захистити себе від булінгу.</i></p>
<p>Концентр «Рукотворні об'єкти довколишнього світу»</p>				
<p>Матеріали природні і створені людиною.</p>	<p><i>Іноді пояснює, що матеріали створені без втручання людини є природними, створені людиною - штучними; визначає властивості матеріалів за зовнішнім виглядом, на дотик;</i></p>	<p><i>Пояснює з допомогою вчителя що матеріали створені без втручання людини є природними, створені людиною - штучними; визначає властивості матеріалів за зовнішнім</i></p>	<p><i>Частково пояснює, що матеріали створені без втручання людини є природними, створені людиною - штучними; визначає властивості матеріалів за зовнішнім виглядом, на дотик;</i></p>	<p><i>Пояснює, що матеріали створені без втручання людини є природними, створені людиною - штучними; визначає властивості матеріалів за зовнішнім виглядом, на дотик;</i></p>

	<i>виявляє незначні розуміння, що штучні матеріали є шкідливими для довкілля; виконує посильні дії для вторинного використання речей і матеріалів; пояснює важливість вторинного використання речей і матеріалів; пояснює, що рукотворні тіла - тіла створені руками людини.</i>	<i>виглядом, на дотик; висловлює припущення щодо виготовлення певних речей, зважаючи на властивості матеріалу; виявляє розуміння, що штучні матеріали є шкідливими для довкілля; пояснює важливість вторинного використання речей і матеріалів; пояснює, що рукотворні тіла - тіла створені руками людини.</i>	<i>висловлює припущення щодо виготовлення певних речей, зважаючи на властивості матеріалу; виявляє розуміння, що штучні матеріали є шкідливими для довкілля; виконує посильні дії для вторинного використання речей і матеріалів; пояснює важливість вторинного використання речей і матеріалів; пояснює, що рукотворні тіла - тіла створені руками людини.</i>	<i>висловлює припущення щодо виготовлення певних речей, зважаючи на властивості матеріалу; виявляє розуміння, що штучні матеріали є шкідливими для довкілля; виконує посильні дії для вторинного використання речей і матеріалів; пояснює важливість вторинного використання матеріалів; пояснює, що рукотворні тіла - тіла створені руками людини.</i>
Рукотворні тіла.	<i>Разом із дорослим розповідає про способи догляду за речами удома; застосовує знання про природні матеріали і матеріали, створені людиною, для виконання, складання пізнавальних і практично зорієнтованих завдань; перевіряє виконання завдань на визначення природних матеріалів і матеріалів, виготовлених людиною, та виправляє помилки після пояснення вчителя.</i>	<i>Розповідає з допомогою вчителя про способи догляду за речами удома; Має незначні труднощі у застосуванні знань про природні матеріали і матеріали, створені людиною, для виконання, складання пізнавальних і практично зорієнтованих завдань; перевіряє виконання завдань на визначення природних матеріалів і матеріалів, виготовлених людиною, та виправляє помилки з допомогою вчителя.</i>	<i>Розповідає частково про способи догляду за речами удома; застосовує знання про природні матеріали і матеріали, створені людиною, для виконання, складання пізнавальних і практично зорієнтованих завдань; самостійно перевіряє виконання завдань на визначення природних матеріалів і матеріалів, виготовлених людиною, та виправляє помилки.</i>	<i>Розповідає про способи догляду за речами удома; застосовує знання про природні матеріали і матеріали, створені людиною, для виконання, складання пізнавальних і практично зорієнтованих завдань; перевіряє виконання завдань на визначення природних матеріалів і матеріалів, виготовлених людиною, та виправляє помилки.</i>
Концентр «Середовища існування»				
Природне	<i>Іноді пояснює виокремлення природних зон в Україні у</i>	<i>Пояснює з допомогою вчителя виокремлення</i>	<i>Частково пояснює виокремлення природних</i>	<i>Пояснює виокремлення природних зон в Україні у</i>

<p>середовище</p>	<p>зв'язку з її географічним розташуванням, формами поверхні; <i>називає</i> природні зони в Україні; <i>називає</i> природну зону України, в якій мешкає; <i>пояснює</i> певне розташування ґрунтів, рослинного й тваринного світу в кожній природній зоні України; <i>називає</i> рослини і тварин, які переважають у певній природній зоні України після пояснення вчителя.</p>	<p>природних зон в Україні у зв'язку з її географічним розташуванням, формами поверхні; <i>називає</i> природні зони в Україні; <i>називає</i> природну зону України, в якій мешкає; <i>пояснює</i> певне розташування ґрунтів, рослинного й тваринного світу в кожній природній зоні України; <i>називає</i> рослини і тварин, які переважають у певній природній зоні України.</p>	<p>зон в Україні у зв'язку з її географічним розташуванням, формами поверхні; <i>самостійно називає</i> природні зони в Україні; <i>називає</i> природну зону України, в якій мешкає; <i>пояснює</i> певне розташування ґрунтів, рослинного й тваринного світу в кожній природній зоні України; <i>називає</i> рослини і тварин, які переважають у певній природній зоні України з незначною допомогою вчителя.</p>	<p>зв'язку з її географічним розташуванням, формами поверхні; <i>називає</i> природні зони в Україні; <i>називає</i> природну зону України, в якій мешкає; <i>пояснює</i> певне розташування ґрунтів, рослинного й тваринного світу в кожній природній зоні України; <i>називає</i> рослини і тварин, які переважають у певній природній зоні України.</p>
<p>Штучне середовище</p>	<p><i>Виявляє розуміння з допомогою вчителя</i> (у процесі виконання завдань) заказника як території чи акваторії, на якій державою охороняються або окремі рослини/тварини, або всі об'єкти, але лише певний час; <i>називає з деяким утрудненням</i> 2-3 державні заповідники, заказники України;</p>	<p><i>Іноді виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) заказника як території чи акваторії, на якій державою охороняються або окремі рослини/тварини, або всі об'єкти, але лише певний час; <i>називає</i> 2-3 державні заповідники, заказники України з допомогою вчителя;</p>	<p><i>Виявляє частково розуміння</i> (у процесі виконання завдань) заказника як території чи акваторії, на якій державою охороняються або окремі рослини/тварини, або всі об'єкти, але лише певний час; <i>самостійно називає</i> 2-3 державні заповідники, заказники України; <i>пояснює</i> роль державних заповідників і заказників у справі охорони природи.</p>	<p><i>Виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) заказника як території чи акваторії, на якій державою охороняються або окремі рослини/тварини, або всі об'єкти, але лише певний час; <i>називає</i> 2-3 державні заповідники, заказники України; <i>пояснює</i> роль державних заповідників і заказників у справі охорони природи.</p>
<p>Середовище, сприятливе</p>	<p><i>Разом з дорослими описує</i> працю людей в різні пори</p>	<p><i>Описує</i> з допомогою вчителя працю людей в різні</p>	<p><i>Описує</i> працю людей в різні пори року на городах,</p>	<p><i>Описує</i> працю людей в різні пори року на городах, полях,</p>

ДЛЯ ЖИТТЯ ЛЮДИНИ	року на городах, полях, у садах, теплицях, пташниках, пасіках, фермах тощо; <i>пояснює</i> значення праці людей, пов'язану з вирощуванням рослин; <i>пояснює</i> значення праці людей на фабриках і заводах.	пори року на городах, полях, у садах, теплицях, пташниках, пасіках, фермах тощо; <i>пояснює</i> значення праці людей, пов'язану з вирощуванням рослин; <i>пояснює</i> значення праці людей на фабриках і заводах.	полях, у садах, теплицях, пташниках, пасіках, фермах тощо; <i>самостійно пояснює</i> значення праці людей, пов'язану з вирощуванням рослин; <i>пояснює</i> значення праці людей на фабриках і заводах.	у садах, теплицях, пташниках, пасіках, фермах тощо; <i>пояснює</i> значення праці людей, пов'язану з вирощуванням рослин; <i>пояснює</i> значення праці людей на фабриках і заводах.
В оточенні людей Громадяни України	<i>Разом з дорослими</i> <i>Ідентифікує</i> себе як громадянина України незалежно віднаціональності, місця проживання тощо; <i>висловлює</i> ціннісні судження про повагу до всіх громадян України незалежно від національності.	<i>Ідентифікує</i> себе як громадянина України незалежно віднаціональності, місця проживання тощо; <i>висловлює</i> ціннісні судження про повагу до всіх громадян України незалежно від національності; <i>виявляє розуміння</i> невідворотності відповідальності за скоєні правопорушення; з допомогою вчителя.	<i>Ідентифікує</i> себе як громадянина України незалежно віднаціональності, місця проживання тощо; <i>самостійно висловлює</i> ціннісні судження про повагу до всіх громадян України незалежно від національності; <i>виявляє розуміння</i> невідворотності відповідальності за скоєні правопорушення.	<i>Ідентифікує</i> себе як громадянина України незалежно віднаціональності, місця проживання тощо; <i>висловлює</i> ціннісні судження про повагу до всіх громадян України незалежно від національності; <i>виявляє розуміння</i> невідворотності відповідальності за скоєні правопорушення; <i>виявляє розумну ініціативу, терпимо</i> <i>ставиться</i> до точки зору інших, уважно слухає інших.

Концентр «Логіка»

Дослідження	<i>Має значні труднощі</i> у дослідженні ретельного обстеження об'єкта з метою його пізнання, у результаті чого доходять певних висновків; <i>іноді виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань)	<i>З допомогою вчителя намагається зрозуміти</i> (у процесі виконання завдань дослідження як ретельного обстеження об'єкта з метою його пізнання, у результаті чого доходять певних висновків;	<i>Виявляє часткове розуміння</i> (у процесі виконання завдань дослідження як ретельного обстеження об'єкта з метою його пізнання, у результаті чого доходять певних висновків;	<i>Виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань дослідження як ретельного обстеження об'єкта з метою його пізнання, у результаті чого доходять певних висновків; <i>виявляє розуміння</i> (у процесі
--------------------	--	--	---	---

	об'єктом дослідження є об'єкт ретельного обстеження з метою його пізнання, у результаті чого доходять певних висновків і з допомогою вчителя <i>наводить</i> приклади.	<i>виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) об'єктом дослідження є об'єкт ретельного обстеження з метою його пізнання, у результаті чого доходять певних висновків і <i>самостійно наводить</i> приклади.	<i>виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) об'єктом дослідження є об'єкт ретельного обстеження з метою його пізнання, у результаті чого доходять певних висновків і <i>самостійно наводить</i> приклади; <i>називає</i> етапи дослідження і <i>дотримується</i> їх у процесі дослідження з незначною допомогою вчителя.	виконання завдань) об'єктом дослідження є об'єкт ретельного обстеження з метою його пізнання, у результаті чого доходять певних висновків і <i>наводить</i> приклади; <i>називає</i> етапи дослідження і <i>дотримується</i> їх у процесі дослідження.
Розумові операції	<i>Зустрічається з певними труднощами</i> в узагальненні як відбір і об'єднання спільних ознак, властивостей, особливостей і формування загального висновку про об'єкт; <i>узагальнює</i> інформацію у вигляді таблиць, графіків, діаграм, блок-карт після пояснення вчителя.	<i>Виявляє розуміння</i> з допомогою вчителя (у процесі виконання завдань) узагальнення як відбір і об'єднання спільних ознак, властивостей, особливостей і формування загального висновку про об'єкт; <i>узагальнює</i> інформацію у вигляді таблиць, графіків, діаграм, блок-карт, у разі виникнення труднощів, звертається до вчителя.	<i>Виявляє частково розуміння</i> (у процесі виконання завдань) узагальнення як відбір і об'єднання спільних ознак, властивостей, особливостей і формування загального висновку про об'єкт; <i>узагальнює</i> інформацію у вигляді таблиць, графіків, діаграм, блок-карт.	<i>Виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) узагальнення як відбір і об'єднання спільних ознак, властивостей, особливостей і формування загального висновку про об'єкт; <i>узагальнює</i> інформацію у вигляді таблиць, графіків, діаграм, блок-карт.
Робота з даними	<i>Має значні труднощі при зчитуванні</i> даних про результати спостережень, опитувань, досліджень з таблиць, моделей, діаграм, графіків; <i>представляє</i> дані результатів спостережень, опитувань,	<i>Іноді зчитує</i> дані про результати спостережень, опитувань, досліджень з таблиць, моделей, діаграм, графіків; <i>представляє</i> дані результатів спостережень, опитувань, досліджень у таблиці,	<i>Частково зчитує</i> дані про результати спостережень, опитувань, досліджень з таблиць, моделей, діаграм, графіків; <i>представляє</i> дані результатів спостережень, опитувань, досліджень у	<i>Зчитує</i> дані про результати спостережень, опитувань, досліджень з таблиць, моделей, діаграм, графіків; <i>представляє</i> дані результатів спостережень, опитувань, досліджень у таблиці, моделі, діаграмі,

	досліджень у таблиці, моделі, діаграмі, графіку; <i>обирає</i> дані результатів спостережень, опитувань, досліджень, необхідні й достатні для виконання практико орієнтованого завдання після пояснення вчителя. <i>З допомогою вчителя порівнює, узагальнює</i> дані результатів спостережень, опитувань, досліджень, подані в таблицях, діаграмах, графіках, моделях задач.	моделі, діаграмі, графіку; <i>обирає</i> дані результатів спостережень, опитувань, досліджень, необхідні й достатні для виконання практико орієнтованого завдання; <i>порівнює, узагальнює</i> дані результатів спостережень, опитувань, досліджень, подані в таблицях, діаграмах, графіках, моделях задач з допомогою вчителя; <i>упорядковує</i> дані результатів спостережень, опитувань, досліджень за певною ознакою після пояснення вчителя.	таблиці, моделі, діаграмі, графіку; <i>обирає</i> дані результатів спостережень, опитувань, досліджень, необхідні й достатні для виконання практико орієнтованого завдання; <i>самостійно порівнює, узагальнює</i> дані результатів спостережень, опитувань, досліджень, подані в таблицях, діаграмах, графіках, моделях задач; <i>упорядковує</i> дані результатів спостережень, опитувань, досліджень за певною ознакою.	графіку; <i>обирає</i> дані результатів спостережень, опитувань, досліджень, необхідні й достатні для виконання практико орієнтованого завдання; <i>порівнює, узагальнює</i> дані результатів спостережень, опитувань, досліджень, подані в таблицях, діаграмах, графіках, моделях задач; <i>упорядковує</i> дані результатів спостережень, опитувань, досліджень за певною ознакою.
--	--	--	---	---

МИСТЕЦЬКА, ТЕХНОЛОГІЧНА, ІНФОРМАТИЧНА ОСВІТНІ ГАЛУЗІ

Зміст розвитку здобувача освіти засобами арт- технологій та інформатики (ПСТ)	Рівні			
	початковий	середній	достатній	високий

Концентр «Handmade-мистецтво»

Handmade-мистецтво-мистецтво створення образу засобами	<i>Пояснює з допомогою вчителя, handmade-мистецтво як художню діяльність з втілення художнього образу у виготовлених власноруч речах/предметах</i>	<i>Пояснює handmade-мистецтво як художню діяльність з втілення художнього образу у виготовлених власноруч речах/предметах домашнього вжитку,</i>	<i>Частково пояснює handmade-мистецтво як художню діяльність з втілення художнього образу у виготовлених власноруч речах/предметах домашнього вжитку,</i>	<i>Пояснює handmade-мистецтво як художню діяльність з втілення художнього образу у виготовлених власноруч речах/предметах домашнього вжитку,</i>
---	--	--	---	--

<p>ручної праці</p>	<p>домашнього вжитку, <i>аналізує</i> після пояснення вчителя інформацію про вироби handmade-мистецтва з різних джерел (навчальні посібники, світлини, каталоги, музеї, кінофільми, довідники, енциклопедії, мережа Інтернет); <i>висловлює</i> своє емоційне ставлення до виробів, створених руками майстрів handmade-мистецтва, однокласниками (мовленнєвими засобами та мімікою); <i>презентує</i> результати власної діяльності після пояснення вчителя.</p>	<p><i>аналізує</i> з допомогою вчителя інформацію про вироби handmade-мистецтва з різних джерел (навчальні посібники, світлини, каталоги, музеї, кінофільми, довідники, енциклопедії, мережа Інтернет); <i>висловлює</i> своє емоційне ставлення до виробів, створених руками майстрів handmade-мистецтва, однокласниками (мовленнєвими засобами та мімікою); <i>презентує</i> результати власної діяльності.</p>	<p><i>самостійно аналізує</i> інформацію про вироби handmade-мистецтва з різних джерел (навчальні посібники, світлини, каталоги, музеї, кінофільми, довідники, енциклопедії, мережа Інтернет); <i>висловлює</i> своє емоційне ставлення до виробів, створених руками майстрів handmade-мистецтва, однокласниками (мовленнєвими засобами та мімікою); <i>самостійно презентує</i> результати власної діяльності.</p>	<p><i>аналізує</i> інформацію про вироби handmade-мистецтва з різних джерел (навчальні посібники, світлини, каталоги, музеї, кінофільми, довідники, енциклопедії, мережа Інтернет); <i>висловлює</i> своє емоційне ставлення до виробів, створених руками майстрів handmade-мистецтва, однокласниками (мовленнєвими засобами та мімікою); <i>презентує</i> результати власної діяльності.</p>
----------------------------	--	---	---	---

<p>Хто і з чого створює витвори handmade-мистецтва</p>	<p><i>Іноді пояснює, що ремісник є майстром handmade-мистецтва, який власноруч виготовляє речі побутового призначення і наводить приклади; гончарного мистецтва, мистецтва витинанки, писанкарства, виготовлення ляльок-мотанок і наводить приклади з допомогою вчителя.</i></p>	<p><i>Пояснює, що ремісник є майстром handmade-мистецтва, який власноруч виготовляє речі побутового призначення і наводить приклади; пояснює, з допомогою вчителя у чому полягають особливості; гончарного мистецтва, мистецтва витинанки, писанкарства.</i></p>	<p><i>Пояснює, що ремісник є майстром handmade-мистецтва, який власноруч виготовляє речі побутового призначення і частково наводить приклади; пояснює, у чому полягають особливості; гончарного мистецтва, мистецтва витинанки, писанкарства, виготовлення ляльок-мотанок і частково наводить приклади; висловлює власну позицію щодо важливості збереження народних ремесел.</i></p>	<p><i>Пояснює, що ремісник є майстром handmade-мистецтва, який власноруч виготовляє речі побутового призначення і наводить приклади; пояснює, у чому полягають особливості; гончарного мистецтва, мистецтва витинанки, писанкарства, виготовлення ляльок-мотанок і наводить приклади; висловлює власну позицію щодо важливості збереження народних ремесел.</i></p>
<p>Матеріали та інструменти для виготовлення витворів handmade-мистецтва</p>	<p><i>Називає і розрізняє матеріали (види паперу, ниток, тканини, пластичного матеріалу (солоне тісто/пластилін, глина/ полімерна глина), вторинний та природний матеріал та інструменти (для роботи з кожним матеріалом) за їх приз обирає матеріал виготовлення витвору, зважаючи на його призначення з допомогою вчителя. визначає на дотик та візуально властивості ниток, тканини, паперу і картону</i></p>	<p><i>Називає і розрізняє з допомогою вчителя матеріали (види паперу, ниток, тканини, пластичного матеріалу (солоне тісто/пластилін, глина/ полімерна глина), вторинний та природний матеріал та інструменти (для роботи з кожним матеріалом) за їх приз обирає матеріал виготовлення витвору, зважаючи на його призначення; визначає на дотик та візуально властивості ниток,</i></p>	<p><i>Частково називає і розрізняє матеріали (види паперу, ниток, тканини, пластичного матеріалу (солоне тісто/пластилін, глина/ полімерна глина), вторинний та природний матеріал та інструменти (для роботи з кожним матеріалом) за їх приз обирає матеріал виготовлення витвору, зважаючи на його призначення; визначає на дотик та візуально властивості</i></p>	<p><i>Називає і розрізняє матеріали (види паперу, ниток, тканини, пластичного матеріалу (солоне тісто/пластилін, глина/ полімерна глина), вторинний та природний матеріал та інструменти (для роботи з кожним матеріалом) за їх приз обирає матеріал виготовлення витвору, зважаючи на його призначення; визначає на дотик та візуально властивості ниток,</i></p>

	<p>наченням після пояснення вчителя. <i>добирає</i> папір, картон, нитки, тканину природний матеріал, пластичний матеріал (солоне тісто/пластилін, глина/полімерна глина) за їх властивостями для виконання практичної роботи в різних техніках за зразком.</p>	<p>тканини, паперу і картону наченням; <i>добирає</i> папір, картон, нитки, тканину природний матеріал, пластичний матеріал (солоне тісто/пластилін, глина/полімерна глина) за їх властивостями для виконання практичної роботи в різних техніках за зразком та власним задумом.</p>	<p>ниток, тканини, паперу і картону наченням; <i>добирає</i> папір, картон, нитки, тканину природний матеріал, пластичний матеріал (солоне тісто/пластилін, глина/полімерна глина) за їх властивостями для виконання практичної роботи в різних техніках за зразком та власним задумом.</p>	<p>тканини, паперу і картону наченням; <i>добирає</i> папір, картон, нитки, тканину природний матеріал, пластичний матеріал (солоне тісто/пластилін, глина/полімерна глина) за їх властивостями для виконання практичної роботи в різних техніках за зразком та власним задумом.</p>
<p>Як майстер створює витвір handmade-мистецтва</p>	<p><i>Іноді виокремлює</i> певні етапи роботи і дотримується їх; <i>аналізує</i> результати роботи (недоліки в роботі) та виправляє/враховує у подальшій роботі; <i>аналізує</i> подібні вироби handmade- мистецтва та <i>продукує</i> нові ідеї їх удосконалення, декорування; <i>оздоблює і декорує</i> виріб за власним задумом; <i>виконує</i> розмітку деталей виробу за шаблоном, трафаретом, викройкою і на око та з допомогою креслярських інструментів на різних матеріалах (папір, картон, тканина);</p>	<p><i>Виокремлює</i> певні етапи роботи і дотримується їх; <i>аналізує</i> результати роботи (недоліки в роботі) та виправляє/враховує у подальшій роботі; <i>аналізує</i> подібні вироби handmade- мистецтва та <i>продукує</i> нові ідеї їх удосконалення, декорування; <i>іноді оздоблює і декорує</i> виріб за власним задумом; <i>виконує</i> розмітку деталей виробу за шаблоном, трафаретом, викройкою і на око та з допомогою креслярських інструментів на різних матеріалах (папір, картон, тканина); <i>створює</i> виріб handmade-мистецтва за схемою, графічним зображенням,</p>	<p><i>Виокремлює</i> частково певні етапи роботи і дотримується їх; <i>аналізує</i> результати роботи (недоліки в роботі) та виправляє/враховує у подальшій роботі; <i>аналізує</i> подібні вироби handmade- мистецтва та <i>продукує</i> нові ідеї їх удосконалення, декорування; <i>оздоблює і декорує</i> виріб за власним задумом; <i>самостійно виконує</i> розмітку деталей виробу за шаблоном, трафаретом, викройкою і на око та з допомогою креслярських інструментів на різних матеріалах (папір, картон, тканина);</p>	<p><i>Виокремлює</i> певні етапи роботи і дотримується їх; <i>аналізує</i> результати роботи (недоліки в роботі) та виправляє/враховує у подальшій роботі; <i>аналізує</i> подібні вироби handmade- мистецтва та <i>продукує</i> нові ідеї їх удосконалення, декорування; <i>оздоблює і декорує</i> виріб за власним задумом; <i>виконує</i> розмітку деталей виробу за шаблоном, трафаретом, викройкою і на око та з допомогою креслярських інструментів на різних матеріалах (папір, картон, тканина);</p>

	<i>створює</i> виріб handmade-мистецтва за схемою, графічним зображенням, інструкцією, описом, алгоритм після пояснення вчителя.	інструкцією, описом, алгоритм, у разі виникнення труднощів, звертається до вчителя.	<i>самостійно створює</i> виріб handmade-мистецтва за схемою, графічним зображенням, інструкцією, описом, алгоритм.	<i>створює</i> виріб handmade-мистецтва за схемою, графічним зображенням, інструкцією, описом, алгоритм.
Про що розповідає витвір handmade-мистецтва	З допомогою вчителя <i>використовує</i> формат композиції (горизонтальний, вертикальний), симетричні та асиметричні форми, рівновагу, спектр кольорів (теплі та холодні), відтінки; <i>визначає</i> особливості кольорової гами й композиції орнаментів на взірцях виробів handmade-мистецтва; <i>виконує</i> витинанку за зразком; <i>створює</i> художні образи об'єктів природи з різних матеріалів за зразком після пояснення вчителя.	<i>Іноді використовує</i> формат композиції (горизонтальний, вертикальний), симетричні та асиметричні форми, рівновагу, спектр кольорів (теплі та холодні), відтінки; <i>визначає</i> особливості кольорової гами й композиції орнаментів на взірцях виробів handmade-мистецтва; <i>виконує</i> витинанку за зразком і власним задумом; <i>створює</i> художні образи об'єктів природи з різних матеріалів за зразком і власним задумом, у разі виникнення труднощів, звертається до вчителя.	<i>Частково розрізняє і використовує</i> формат композиції (горизонтальний, вертикальний), симетричні та асиметричні форми, рівновагу, спектр кольорів (теплі та холодні), відтінки; <i>визначає</i> особливості кольорової гами й композиції орнаментів на взірцях виробів handmade-мистецтва; <i>самостійно виконує</i> витинанку за зразком і власним задумом; <i>створює</i> художні образи об'єктів природи з різних матеріалів за зразком і власним задумом.	<i>Розрізняє і використовує</i> формат композиції (горизонтальний, вертикальний), симетричні та асиметричні форми, рівновагу, спектр кольорів (теплі та холодні), відтінки; <i>визначає</i> особливості кольорової гами й композиції орнаментів на взірцях виробів handmade-мистецтва; <i>виконує</i> витинанку за зразком і власним задумом; <i>створює</i> художні образи об'єктів природи з різних матеріалів за зразком і власним задумом.
Як майстердає життя використаним матеріалам	<i>Пропонує</i> ідеї створення витворів handmade-мистецтва з вторинного матеріалу; з допомогою вчителя <i>створює</i> витвір з вторинного матеріалу за зразком; <i>комбінує</i> різні матеріали для	<i>Пропонує</i> ідеї створення витворів handmade-мистецтва з вторинного матеріалу; <i>іноді створює</i> витвір з вторинного матеріалу за зразком або власним задумом;	<i>Пропонує</i> ідеї створення витворів handmade-мистецтва з вторинного матеріалу; <i>частково створює</i> витвір з вторинного матеріалу за зразком або власним задумом;	<i>Пропонує</i> ідеї створення витворів handmade-мистецтва з вторинного матеріалу; <i>створює</i> витвір з вторинного матеріалу за зразком або власним задумом;

	виготовлення витвору handmade-мистецтва за даним зразком після пояснення вчителя.	<i>комбінує</i> різні матеріали для виготовлення витвору handmade-мистецтва за даним зразком, у разі виникнення труднощів, звертається до вчителя.	<i>комбінує</i> різні матеріали для виготовлення витвору handmade-мистецтва за даним зразком/за власним задумом з незначною допомогою вчителя.	<i>комбінує</i> різні матеріали для виготовлення витвору handmade-мистецтва за даним зразком/за власним задумом.
Як зберегти красу речей	<i>З допомогою дорослих пояснює</i> правила догляду за одягом; <i>складає і розвішує</i> одяг на вішалках- плечиках правильно; <i>виконує</i> нескладний ремонт книжок; <i>аналізує</i> послідовність приготування різних видів бутербродів та їх декорування; <i>декорує</i> макети одягу, посуду, страв за зразком і власним задумом.	<i>Пояснює</i> правила догляду за одягом; <i>складає і розвішує</i> одяг на вішалках- плечиках правильно; <i>виконує</i> нескладний ремонт книжок; <i>аналізує</i> послідовність приготування різних видів бутербродів та їх декорування з допомогою вчителя; <i>іноді декорує</i> макети одягу, посуду, страв за зразком і власним задумом.	<i>Пояснює</i> правила догляду за одягом; <i>самостійно складає і розвішує</i> одяг на вішалках- плечиках правильно; <i>виконує</i> нескладний ремонт книжок; <i>аналізує</i> послідовність приготування різних видів бутербродів та їх декорування; <i>декорує</i> макети одягу, посуду, страв за зразком і власним задумом.	<i>Пояснює</i> правила догляду за одягом; <i>складає і розвішує</i> одяг на вішалках- плечиках правильно; <i>виконує</i> нескладний ремонт книжок; <i>аналізує</i> послідовність приготування різних видів бутербродів та їх декорування; <i>декорує</i> макети одягу, посуду, страв за зразком і власним задумом.

Концентр «Образотворче мистецтво»

Образотворче мистецтво - мистецтво створення художнього образу лініями, кольорами і формами.	<i>Іноді пояснює</i> образотворче мистецтво як створення художніх образів за допомогою ліній, кольорів і форм; <i>пояснює</i> образ як відтворення об'єктів довколишнього світу з пам'яті, на основі спостережень, за уявою або фантастичних об'єктів і <i>наводить</i> приклади; <i>виявляє</i> розуміння експозиції, як	<i>Іноді пояснює</i> образотворче мистецтво як створення художніх образів за допомогою ліній, кольорів і форм; <i>пояснює</i> образ як відтворення об'єктів довколишнього світу з пам'яті, на основі спостережень, за уявою або фантастичних об'єктів і <i>наводить</i> приклади; <i>виявляє</i> розуміння експозиції, як	<i>Частково пояснює</i> образотворче мистецтво як створення художніх образів за допомогою ліній, кольорів і форм; <i>пояснює</i> образ як відтворення об'єктів довколишнього світу з пам'яті, на основі спостережень, за уявою або фантастичних об'єктів і <i>наводить</i> приклади; <i>виявляє</i> розуміння	<i>Пояснює</i> образотворче мистецтво як створення художніх образів за допомогою ліній, кольорів і форм; <i>пояснює</i> образ як відтворення об'єктів довколишнього світу з пам'яті, на основі спостережень, за уявою або фантастичних об'єктів і <i>наводить</i> приклади; <i>виявляє</i> розуміння експозиції, як
---	--	--	--	--

	систематизованого розміщення експонатів на виставці; <i>висловлює</i> своє емоційне ставлення (образотворчими та мовленнєвими засобами) до творів образотворчого мистецтва з допомогою вчителя.	систематизованого розміщення експонатів на виставці; <i>висловлює</i> своє емоційне ставлення (образотворчими та мовленнєвими засобами) до творів образотворчого мистецтва.	експозиції, як систематизованого розміщення експонатів на виставці; <i>висловлює</i> своє емоційне ставлення (образотворчими та мовленнєвими засобами) до творів образотворчого мистецтва.	систематизованого розміщення експонатів на виставці; <i>висловлює</i> своє емоційне ставлення (образотворчими та мовленнєвими засобами) до творів образотворчого мистецтва.
Хто і чим створює витвір образотворчого мистецтва	Називає частково засоби виразності графіки (крапка, лінія, штрих, пляма), живопису (колір), скульптури (об'єм), як основних інструментів та матеріалів художника-графіка, художника-живописця, скульптора і наводить приклади після пояснення вчителя.	Називає засоби виразності графіки (крапка, лінія, штрих, пляма), живопису (колір), скульптури (об'єм), як основних інструментів та матеріалів художника-графіка, художника-живописця, скульптора і наводить приклади з допомогою вчителя.	<i>Називає частково</i> засоби виразності графіки (крапка, лінія, штрих, пляма), живопису (колір), скульптури (об'єм), як основних інструментів та матеріалів художника-графіка, художника-живописця, скульптора і <i>наводить</i> приклади.	<i>Називає</i> засоби виразності графіки (крапка, лінія, штрих, пляма), живопису (колір), скульптури (об'єм), як основних інструментів та матеріалів художника-графіка, художника-живописця, скульптора і <i>наводить</i> приклади.
	<i>Іноді добирає</i> інструменти, художні матеріали відповідно до виду мистецтва (образотворче, декоративно-прикладне тощо), в якому працює; <i>вільно користується</i> (традиційними та сучасними) графічними, живописними інструментами та матеріалами під час художньо-творчої діяльності в різних художніх техніках;	<i>Добирає</i> з допомогою вчителя інструменти, художні матеріали відповідно до виду мистецтва (образотворче, декоративно-прикладне тощо), в якому працює; <i>вільно користується</i> (традиційними та сучасними) графічними, живописними інструментами та матеріалами під час художньо-творчої діяльності в різних художніх техніках;	<i>Частково добирає</i> інструменти, художні матеріали відповідно до виду мистецтва (образотворче, декоративно-прикладне тощо), в якому працює; <i>вільно користується</i> (традиційними та сучасними) графічними, живописними інструментами та матеріалами під час художньо-творчої	<i>Добирає</i> інструменти, художні матеріали відповідно до виду мистецтва (образотворче, декоративно-прикладне тощо), в якому працює; <i>вільно користується</i> (традиційними та сучасними) графічними, живописними інструментами та матеріалами під час художньо-творчої діяльності в різних художніх техніках;

	<i>виконує</i> площинні живописні та графічні зображення; об'ємні композиції після пояснення вчителя.	<i>виконує</i> площинні живописні та графічні зображення; об'ємні композиції.	діяльності в різних художніх техніках; <i>виконує</i> площинні живописні та графічні зображення; об'ємні композиції.	<i>виконує</i> площинні живописні та графічні зображення; об'ємні композиції.
Що і як розповідає витвір образотворчого мистецтва	<i>З допомогою вчителя пояснює</i> , що композиція - це побудова/розташування об'єктів на витворі мистецтва з урахуванням їх розміру та зв'язків між ними у просторі; <i>розрізняє</i> площинну і об'ємну композицію та <i>пояснює</i> свій вибір; <i>узгоджує</i> зображення з форматом, виділяє головне, раціонально заповнює аркуш; <i>виявляє розуміння</i> щодо розміщення зображень на аркуші, компонування елементів композиції, відтворення плановості простору у площинних зображеннях після пояснення вчителя.	<i>Пояснює</i> , що композиція - це побудова/розташування об'єктів на витворі мистецтва з урахуванням їх розміру та зв'язків між ними у просторі; <i>розрізняє</i> площинну і об'ємну композицію та <i>пояснює</i> свій вибір; <i>узгоджує</i> зображення з форматом, виділяє головне, раціонально заповнює аркуш; <i>виявляє розуміння</i> щодо розміщення зображень на аркуші, у просторі, компонування елементів композиції, відтворення плановості простору у площинних зображеннях. У разі виникнення труднощів звертається до вчителя.	<i>Пояснює частково</i> що композиція - це побудова/розташування об'єктів на витворі мистецтва з урахуванням їх розміру та зв'язків між ними у просторі; <i>розрізняє</i> площинну і об'ємну композицію та <i>пояснює</i> свій вибір; <i>узгоджує</i> зображення з форматом, виділяє головне, раціонально заповнює аркуш; <i>виявляє розуміння</i> щодо розміщення зображень на аркуші, у просторі, компонування елементів композиції, відтворення плановості простору у площинних зображеннях.	<i>Пояснює</i> , що композиція - це побудова/розташування об'єктів на витворі мистецтва з урахуванням їх розміру та зв'язків між ними у просторі; <i>розрізняє</i> площинну і об'ємну композицію та <i>пояснює</i> свій вибір; <i>узгоджує</i> зображення з форматом, виділяє головне, раціонально заповнює аркуш; <i>виявляє розуміння</i> щодо розміщення зображень на аркуші, у просторі, компонування елементів композиції, відтворення плановості простору у площинних зображеннях.
Яким буває витвір образотворчого мистецтва	<i>З допомогою вчителя називає</i> види образотворчого мистецтва (графіка, живопис скульптура, архітектура, декоративно-прикладне мистецтво) і <i>наводить</i>	<i>Називає</i> види образотворчого мистецтва (графіка, живопис скульптура, архітектура, декоративно-прикладне мистецтво) і <i>наводить</i>	<i>Частково називає</i> види образотворчого мистецтва (графіка, живопис скульптура, архітектура, декоративно-прикладне мистецтво) і <i>наводить</i>	<i>Називає</i> види образотворчого мистецтва (графіка, живопис скульптура, архітектура, декоративно-прикладне мистецтво) і <i>наводить</i>

	<p>приклади; <i>розрізняє</i> скульптурні, живописні, графічні та декоративні зображення; <i>досліджує</i> довкілля, виявляє цікаві, незвичайні об'єкти для створення художніх образів, <i>створює</i> замальовки; <i>створює</i> образи об'єктів довколишнього світу відомими засобами образотворчого мистецтва за зразком.</p>	<p>приклади; <i>розрізняє</i> скульптурні, живописні, графічні та декоративні зображення; <i>досліджує</i> довкілля, виявляє цікаві, незвичайні об'єкти для створення художніх образів, <i>створює</i> замальовки; <i>створює</i> образи об'єктів довколишнього світу відомими засобами образотворчого мистецтва за зразком з допомогою вчителя.</p>	<p>приклади; <i>розрізняє</i> скульптурні, живописні, графічні та декоративні зображення; <i>досліджує</i> довкілля, виявляє цікаві, незвичайні об'єкти для створення художніх образів, <i>створює</i> замальовки; <i>створює</i> образи об'єктів довколишнього світу відомими засобами образотворчого мистецтва за зразком і власним задумом.</p>	<p>приклади; <i>розрізняє</i> скульптурні, живописні, графічні та декоративні зображення; <i>досліджує</i> довкілля, виявляє цікаві, незвичайні об'єкти для створення художніх образів, <i>створює</i> замальовки; <i>створює</i> образи об'єктів довколишнього світу відомими засобами образотворчого мистецтва за зразком і власним задумом.</p>
--	---	---	---	---

Концентр «Музичне мистецтво»

<p>Музичне мистецтво - мистецтво створення художнього образу за допомогою звуків</p>	<p><i>Виявляє</i> з допомогою вчителя розуміння (у процесі виконання завдань) про пісенність, танцювальність, маршовість як найважливіші властивості музики.</p>	<p><i>Виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) про пісенність, танцювальність, маршовість як найважливіші властивості музики; <i>висловлює</i> власне ставлення до змісту музичних творів з допомогою вчителя.</p>	<p><i>Частково виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) про пісенність, танцювальність, маршовість як найважливіші властивості музики; <i>висловлює</i> власне ставлення до змісту музичних творів.</p>	<p><i>Виявляє розуміння</i> (у процесі виконання завдань) про пісенність, танцювальність, маршовість як найважливіші властивості музики; <i>висловлює</i> власне ставлення до змісту музичних творів.</p>
<p>Хто створює музику</p>	<p>Пояснює з допомогою вчителя що акомпаніатор здійснює музичний супровід вокального чи інструментального твору; пояснює, що композитор - автор музики; називає прізвища кількох українських композиторів,</p>	<p>Пояснює, що акомпаніатор здійснює музичний супровід вокального чи інструментального твору; пояснює, що композитор - автор музики; називає прізвища кількох українських композиторів, виконавців (співаків,</p>	<p>Частково пояснює, що акомпаніатор здійснює музичний супровід вокального чи інструментального твору; пояснює, що композитор - автор музики; називає прізвища кількох українських композиторів,</p>	<p>Пояснює, що акомпаніатор здійснює музичний супровід вокального чи інструментального твору; пояснює, що композитор - автор музики; називає прізвища кількох українських композиторів, виконавців (співаків,</p>

	виконавців (співаків, музикантів); виразно виконує пісні, під акомпанемент вчителя з допомогою вчителя.	музикантів); виразно виконує пісні, під акомпанемент вчителя/фонограму сольо, у групі, хорі дотримуючись правил співу (постава, дихання, інтонація). У разі виникнення труднощів звертається до вчителя.	виконавців (співаків, музикантів); виразно виконує пісні, під акомпанемент вчителя/фонограму сольо, у групі, хорі дотримуючись правил співу (постава, дихання, інтонація).	музикантів); виразно виконує пісні, під акомпанемент вчителя/фонограму сольо, у групі, хорі дотримуючись правил співу (постава, дихання, інтонація).
Як розповідає музика	Іноді пояснює виражальні властивості мелодії, супроводу (гармонія), лад (мажор/мінор), ритм, метр; вирізняє на слух серед кількох мелодій певну мелодію: мажорну/мінорну; має уявлення про виражальні можливості музичної інтонації, різновиди мелодії, розвиток музики; виникають певні труднощі під час виконання пісні.	Пояснює виражальні властивості мелодії, супроводу (гармонія), лад (мажор/мінор), ритм, метр; вирізняє на слух серед кількох мелодій певну мелодію: мажорну/мінорну; має уявлення про виражальні можливості музичної інтонації, різновиди мелодії, розвиток музики; уміє співати пісні, імпровізувати музичні інтонації, ритмічний супровід до пісень; пояснює значення основних засобів музичної виразності: мелодії, супроводу, ритму з допомогою вчителя.	Пояснює виражальні властивості мелодії, супроводу (гармонія), лад (мажор/мінор), ритм, метр; вирізняє на слух серед кількох мелодій певну мелодію: мажорну/мінорну; має уявлення про виражальні можливості музичної інтонації, різновиди мелодії, розвиток музики; уміє співати пісні, імпровізувати музичні інтонації, ритмічний супровід до пісень; пояснює значення основних засобів музичної виразності: мелодії, супроводу, ритму з незначною допомогою вчителя.	Пояснює виражальні властивості мелодії, супроводу (гармонія), лад (мажор/мінор), ритм, метр; вирізняє на слух серед кількох мелодій певну мелодію: мажорну/мінорну; має уявлення про виражальні можливості музичної інтонації, різновиди мелодії, розвиток музики; уміє співати пісні, імпровізувати музичні інтонації, ритмічний супровід до пісень; пояснює значення основних засобів музичної виразності: мелодії, супроводу, ритму.

<p>Про що розповідає музика</p>	<p>Слухає музичні твори й описує людину, тварину, яку уявив/уявила, під час слухання твору музичного мистецтва, за запитаннями вчителя; слушає музичні твори й описує людину, тварину, яку уявив/уявила, під час слухання твору музичного мистецтва після пояснення вчителя; порівнює засоби музичного мистецтва у зображенні портрета; виникають труднощі під час гри елементарних театральних етюдів.</p>	<p>Слухає музичні твори й описує людину, тварину, яку уявив/уявила, під час слухання твору музичного мистецтва, за запитаннями вчителя/вчительки, з опорою на запропоновані для розгляду картини; слушає музичні твори й описує людину, тварину, яку уявив/уявила, під час слухання твору музичного мистецтва з допомогою вчителя; порівнює засоби музичного мистецтва у зображенні портрета; грає елементарні театральні етюди; відтворює образ мімікою, пластикою, виразним інтонуванням з допомогою вчителя.</p>	<p>Слухає музичні твори й описує людину, тварину, яку уявив/уявила, під час слухання твору музичного мистецтва, за запитаннями вчителя/вчительки, з опорою на запропоновані для розгляду картини; самостійно слухає музичні твори й описує людину, тварину, яку уявив/уявила, під час слухання твору музичного мистецтва, за запитаннями вчителя/вчительки, з опорою на запропоновані для розгляду картини; складає за його змістом 5-7 речень до 12 слів; порівнює засоби музичного мистецтва у зображенні портрета; грає елементарні театральні етюди; відтворює образ мімікою, пластикою, виразним інтонуванням з незначною допомогою вчителя.</p>	<p>Слухає музичні твори й описує людину, тварину, яку уявив/уявила, під час слухання твору музичного мистецтва, за запитаннями вчителя/вчительки, з опорою на запропоновані для розгляду картини/самостійно; слушає музичні твори й описує людину, тварину, яку уявив/уявила, під час слухання твору музичного мистецтва, за запитаннями вчителя/вчительки, з опорою на запропоновані для розгляду картини/самостійно; складає за його змістом 5-7 речень до 12 слів; порівнює засоби музичного мистецтва у зображенні портрета; грає елементарні театральні етюди (самостійно обирає відомих персонажів та імітує характерні рухи, ходу, звуки, міміку); відтворює образ мімікою, пластикою, виразним інтонуванням;</p>
<p>Як зберегти музику</p>	<p>З допомогою вчителя орієнтується в нотному записі (паузи, розмір 4/4,</p>	<p>Іноді орієнтується в нотному записі (паузи, розмір 4/4, реприза, нота с крапкою);</p>	<p>Частково орієнтується в нотному записі (паузи, розмір 4/4, реприза, нота с</p>	<p>Орієнтується в нотному записі (паузи, розмір 4/4, реприза, нота с крапкою);</p>

	реприза, нота с крапкою); розуміє темпи в музиці; сольфеджує нотні записи під керівництвом учителя.	розуміє темпи в музиці; сольфеджує нотні записи під керівництвом учителя.	крапкою); розуміє темпи в музиці; сольфеджує нотні записи під керівництвом учителя.	розуміє темпи в музиці; сольфеджує нотні записи під керівництвом учителя.
Якою буває музика	Порівнює іноді засоби вираження героїчного в музиці, живописі, скульптур; Порівнює певними труднощами твори різної форм; обґрунтовує: форму музичного твору; виконує нескладні ролі (в тому числі, пісні «у ролях»), добирає засоби вираження (темп, тембр голосу, динаміку, рухи, міміку).	Порівнює засоби вираження героїчного в музиці, живописі, скульптур; виявляє (у процесі виконання завдань) розуміння «музична форма» та розрізняє; виявляє зв'язок зміни частини зі зміною характеру музики, розвитку почуття, настрою; порівнює твори різної форми; обґрунтовує: форму музичного твору; виконує нескладні ролі з допомогою вчителя.	Порівнює засоби вираження героїчного в музиці, живописі, скульптур; виявляє (у процесі виконання завдань) розуміння «музична форма» та розрізняє; частково виявляє зв'язок зміни частини зі зміною характеру музики, розвитку почуття, настрою; порівнює твори різної форми; самостійно обґрунтовує: форму музичного твору; виконує нескладні ролі (в тому числі, пісні «у ролях»), добирає засоби вираження (темп, тембр голосу, динаміку, рухи, міміку).	Порівнює засоби вираження героїчного в музиці, живописі, скульптур; виявляє (у процесі виконання завдань) розуміння «музична форма» та розрізняє; виявляє зв'язок зміни частини зі зміною характеру музики, розвитку почуття, настрою; порівнює твори різної форми; обґрунтовує: форму музичного твору; виконує нескладні ролі (в тому числі, пісні «у ролях»), добирає засоби вираження (темп, тембр голосу, динаміку, рухи, міміку).

Концентр «Інформатика (ПСТ)»

Пристрої для використання ПСГ та робота з ними	<i>Розрізняє з допомогою вчителя пристрої для роботи з інформацією та пояснює історію їх виникнення; обирає найбільш оптимальний цифровий пристрій для виконання поставленого</i>	<i>Розрізняє пристрої для роботи з інформацією та пояснює історію їх виникнення; обирає найбільш оптимальний цифровий пристрій для виконання поставленого</i>	<i>Розрізняє пристрої для роботи з інформацією та пояснює історію їх виникнення; обирає найбільш оптимальний цифровий пристрій для виконання поставленого</i>	<i>Розрізняє пристрої для роботи з інформацією та пояснює історію їх виникнення; обирає найбільш оптимальний цифровий пристрій для виконання поставленого</i>
---	---	---	---	---

	<p>практичного завдання; <i>називає</i> основні складові системного блоку (оперативна пам'ять, процесор, вінчестер, материнська плата, блок живлення, дисковід; <i>створює</i> папки на Робочому столі та <i>здійснює</i> над ними основні операції (присвоєння назви, копіювання, видалення, переміщення тощо); <i>створює</i> та <i>об'єднує</i> файли за типом або тематикою у папки після пояснення вчителя.</p>	<p>практичного завдання з допомогою вчителя; <i>іноді називає</i> основні складові системного блоку (оперативна пам'ять, процесор, вінчестер, материнська плата, блок живлення, дисковід; <i>створює</i> папки на Робочому столі та <i>здійснює</i> над ними основні операції (присвоєння назви, копіювання, видалення, переміщення тощо); <i>створює</i> та <i>об'єднує</i> файли за типом або тематикою у папки, у разі виникнення труднощів звертається до вчителя.</p>	<p>практичного завдання; <i>називає</i> основні складові системного блоку (оперативна пам'ять, процесор, вінчестер, материнська плата, блок живлення, дисковід; <i>створює</i> папки на Робочому столі та <i>здійснює</i> над ними основні операції (присвоєння назви, копіювання, видалення, переміщення тощо); <i>створює</i> та <i>об'єднує</i> файли за типом або тематикою у папки з незначною допомогою вчителя.</p>	<p>практичного завдання; <i>називає</i> основні складові системного блоку (оперативна пам'ять, процесор, вінчестер, материнська плата, блок живлення, дисковід; <i>створює</i> папки на Робочому столі та <i>здійснює</i> над ними основні операції (присвоєння назви, копіювання, видалення, переміщення тощо); <i>створює</i> та <i>об'єднує</i> файли за типом або тематикою у папки.</p>
<p>ПСТ: мова і мовлення</p>	<p><i>З допомогою дорослих розрізняє</i> достовірну та недостовірну інформацію/хибні та істинні висловлювання; судження і факти; припущення і фантазію, здобуті з різних джерел; <i>Висловлює припущення</i> про достовірність інформації, отриманої з цифрових джерел та доводить істину з допомогою вчителя; <i>формулює</i> висловлювання з логічним слідуванням;</p>	<p><i>Розрізняє</i> достовірну та недостовірну інформацію/хибні та істинні висловлювання; судження і факти; припущення і фантазію, здобуті з різних джерел; <i>Висловлює припущення</i> про достовірність інформації, отриманої з цифрових джерел та доводить істину; <i>формулює</i> висловлювання з логічним слідуванням; <i>розрізняє</i> групи клавіш клавіатури комп'ютера та їх призначення.</p>	<p><i>Розрізняє</i> достовірну та недостовірну інформацію/хибні та істинні висловлювання; судження і факти; припущення і фантазію, здобуті з різних джерел; <i>Висловлює припущення</i> про достовірність інформації, отриманої з цифрових джерел та доводить істину; <i>формулює</i> висловлювання з логічним слідуванням; <i>розрізняє</i> групи клавіш клавіатури комп'ютера та їх призначення.</p>	<p><i>Розрізняє</i> достовірну та недостовірну інформацію/хибні та істинні висловлювання; судження і факти; припущення і фантазію, здобуті з різних джерел; <i>Висловлює припущення</i> про достовірність інформації, отриманої з цифрових джерел та доводить істину; <i>формулює</i> висловлювання з логічним слідуванням; <i>розрізняє</i> групи клавіш клавіатури комп'ютера та їх призначення.</p>

	<i>розрізняє</i> групи клавіш клавіатури комп'ютера та їх призначення після пояснення вчителя.			
ПСТ: математика і програмування	<i>Створює</i> об'єкти з геометричних фігур у середовищі графічного Редактора після пояснення вчителя; <i>Виникають певні труднощі, коли працює з танграмом; переглядає та створює з допомогою вчителя</i> відеозаписи за допомогою різних пристроїв (відеокамера, комп'ютер, смартфон) та відповідного програмного забезпечення (відеоплеєрів/програвачів мультимедіа; <i>переглядає</i> відеозаписи в режимі он-лайн/оф-лайн; завантажує їх на комп'ютер та обраний носій інформації після пояснення вчителя.	<i>Створює</i> об'єкти з геометричних фігур у середовищі графічного редактора; <i>працює з танграмом; переглядає та створює</i> відеозаписи за допомогою різних пристроїв (відеокамера, комп'ютер, смартфон) та відповідного програмного забезпечення (відеоплеєрів/програвачів мультимедіа; <i>переглядає</i> відеозаписи в режимі он-лайн/оф-лайн; завантажує їх на комп'ютер та обраний носій інформації з допомогою вчителя.	<i>Частково створює</i> об'єкти з геометричних фігур у середовищі графічного редактора; <i>самостійно працює з танграмом; переглядає та створює</i> відеозаписи за допомогою різних пристроїв (відеокамера, комп'ютер, смартфон) та відповідного програмного забезпечення (відеоплеєрів/програвачів мультимедіа; <i>переглядає</i> відеозаписи в режимі он-лайн/оф-лайн; завантажує їх на комп'ютер та обраний носій інформації з незначною допомогою вчителя.	<i>Створює</i> об'єкти з геометричних фігур у середовищі графічного редактора; <i>працює з танграмом; переглядає та створює</i> відеозаписи за допомогою різних пристроїв (відеокамера, комп'ютер, смартфон) та відповідного програмного забезпечення (відеоплеєрів/програвачів мультимедіа; <i>переглядає</i> відеозаписи в режимі он-лайн/оф-лайн; завантажує їх на комп'ютер та обраний носій інформації.
ПСТ: довкілля Програми, онлайн-середовища та мобільні додатки для роботи з електронними	<i>Орієнтується</i> в середовищі та <i>використовує</i> основні інструменти програм, онлайн-середовищ та мобільних додатків для роботи з електронними картами; <i>використовує</i> карти різні	<i>Орієнтується</i> в середовищі та <i>використовує</i> основні інструменти програм, онлайн-середовищ та мобільних додатків для роботи з електронними картами; <i>використовує</i> карти різні	<i>Орієнтується частково</i> в середовищі та <i>використовує</i> основні інструменти програм, онлайн-середовищ та мобільних додатків для роботи з електронними картами;	<i>Орієнтується</i> в середовищі та <i>використовує</i> основні інструменти програм, онлайн-середовищ та мобільних додатків для роботи з електронними картами; <i>використовує</i> карти різні

<p>картами.</p>	<p>затериторією охоплення та тематикою (мікрорайону, міста, материків та океанів Землі, сузір'їв) після пояснення вчителя.</p>	<p>затериторією охоплення та тематикою (мікрорайону, міста, материків та океанів Землі, сузір'їв), у разі виникнення труднощів звертається до вчителя.</p>	<p><i>використовує</i> карти різні затериторією охоплення та тематикою (мікрорайону, міста, материків та океанів Землі, сузір'їв)</p>	<p>затериторією охоплення та тематикою (мікрорайону, міста, материків та океанів Землі, сузір'їв).</p>
<p>ПСТ: мистецтво Редактори презентацій, їх середовища.</p>	<p><i>Планує та дотримується</i> процесу створення презентації; <i>відкриває та створює</i> файли, що містять презентацію; <i>орієнтується</i> в середовищі редактора презентацій; <i>використовує</i> основні інструменти та функції середовища редактора презентацій для створення та редагування презентацій; <i>створює</i> слайди та <i>розміщує</i> їх, дотримуючись логічної послідовності; <i>переміщує</i> у разі потреби; <i>заповнює</i> слайди об'єктами різних видів (текст, зображення, аудіозапис, відеозапис, гіперпосилання); <i>змінює</i> значення їх властивостей та місце розташування після пояснення вчителя.</p>	<p><i>Планує та дотримується</i> процесу створення презентації; <i>відкриває та створює</i> файли, що містять презентацію; <i>орієнтується</i> в середовищі редактора презентацій; <i>використовує</i> основні інструменти та функції середовища редактора презентацій для створення та редагування презентацій; <i>створює</i> слайди та <i>розміщує</i> їх, дотримуючись логічної послідовності; <i>переміщує</i> у разі потреби; <i>заповнює</i> слайди об'єктами різних видів (текст, зображення, аудіозапис, відеозапис, гіперпосилання); <i>змінює</i> значення їх властивостей та місце розташування у разі виникнення труднощів звертається до вчителя.</p>	<p><i>Частково Планує та дотримується</i> процесу створення презентації; <i>відкриває та створює</i> файли, що містять презентацію; <i>орієнтується</i> в середовищі редактора презентацій; <i>використовує</i> основні інструменти та функції середовища редактора презентацій для створення та редагування презентацій; <i>створює</i> слайди та <i>розміщує</i> їх, дотримуючись логічної послідовності; <i>переміщує</i> у разі потреби; <i>заповнює</i> слайди об'єктами різних видів (текст, зображення, аудіозапис, відеозапис, гіперпосилання); <i>змінює</i> значення їх властивостей та місце розташування.</p>	<p><i>Планує та дотримується</i> процесу створення презентації; <i>відкриває та створює</i> файли, що містять презентацію; <i>орієнтується</i> в середовищі редактора презентацій; <i>використовує</i> основні інструменти та функції середовища редактора презентацій для створення та редагування презентацій; <i>створює</i> слайди та <i>розміщує</i> їх, дотримуючись логічної послідовності; <i>переміщує</i> у разі потреби; <i>заповнює</i> слайди об'єктами різних видів (текст, зображення, аудіозапис, відеозапис, гіперпосилання); <i>змінює</i> значення їх властивостей та місце розташування;</p>

**ФІЗКУЛЬТУРНА СОЦІАЛЬНА І ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА
ОСВІТНІ ГАЛУЗІ**

Зміст розвитку здобувача освіти засобами предмета вивчення	Рівні			
	початковий	середній	достатній	високий
Концентр «Культура рухів»				
Колективно- порядкові вправи	Виконує з допомогою вчителя.вправи на: перешикання з в шеренги/колони по одному в шеренгу/колону по три/чотири способом послідовних поворотів ліворуч, перешикання із однієї шеренги/колони за розрахунком 3, 6, 9, на місці, в коло; виконує вправи без предметів: нахили та повороти голови, згинання і розгинання рук, пружні рухи, викрути, лежачи на спині, животі та стоячи в упорі на колінах, на рівновагу, сіди, напівсіди, випади; виконує вправи з предметами: виконує вправи в русі: ходьба, повороти тулуба під час бігу, викрути тулуба,	Виконує вправи на: перешикання з в шеренги/колони по одному в шеренгу/колону по три/чотири способом послідовних поворотів ліворуч, перешикання із однієї шеренги/колони за розрахунком 3, 6, 9, на місці, в коло; виконує вправи без предметів: нахили та повороти голови, згинання і розгинання рук, пружні рухи, викрути, лежачи на спині, животі та стоячи в упорі на колінах, на рівновагу, сіди, напівсіди, випади; виконує вправи з предметами: виконує вправи в русі: ходьба, повороти тулуба під час бігу, викрути тулуба, випади;	Виконує частково вправи на: перешикання з в шеренги/колони по одному в шеренгу/колону по три/чотири способом послідовних поворотів ліворуч, перешикання із однієї шеренги/колони за розрахунком 3, 6, 9, на місці, в коло; виконує вправи без предметів: нахили та повороти голови, згинання і розгинання рук, пружні рухи, викрути, лежачи на спині, животі та стоячи в упорі на колінах, на рівновагу, сіди, напівсіди, випади; виконує вправи з предметами: виконує вправи в русі: ходьба, повороти тулуба під час бігу, викрути тулуба, випади;	Виконує вправи на: перешикання з в шеренги/колони по одному в шеренгу/колону по три/чотири способом послідовних поворотів ліворуч, перешикання із однієї шеренги/колони за розрахунком 3, 6, 9, на місці, в коло; виконує вправи без предметів: нахили та повороти голови, згинання і розгинання рук, пружні рухи, викрути, лежачи на спині, животі та стоячи в упорі на колінах, на рівновагу, сіди, напівсіди, випади; виконує вправи з предметами: виконує вправи в русі: ходьба, повороти тулуба під час бігу, викрути тулуба, випади;

	випади; виконує вправи з м'ячем із використанням знань з мови і математики за поданими умовами; стрибає зі скакалкою на одній нозі, на двох ногах, обертаючи скакалку вперед і назад. з допомогою вчителя.	виконує вправи з м'ячем із використанням знань з мови і математики за поданими умовами; стрибає зі скакалкою на одній нозі, на двох ногах, обертаючи скакалку вперед і назад, у разі виникнення труднощів звертається до вчителя.	виконує вправи з м'ячем із використанням знань з мови і математики за поданими умовами; стрибає зі скакалкою на одній нозі, на двох ногах, обертаючи скакалку вперед і назад.	виконує вправи з м'ячем із використанням знань з мови і математики за поданими умовами; стрибає зі скакалкою на одній нозі, на двох ногах, обертаючи скакалку вперед і назад.
Концентр «Культура рухливих ігор»				
Естафети Рухливі ігри	<i>Розуміє і пояснює</i> іншим правила естафетних ігор, супроводжуючи показом і <i>дотримується</i> їх; <i>Самостійно розуміє і пояснює</i> іншим правила рухливих ігор, супроводжуючи показом і <i>дотримується</i> їх; <i>грає</i> чесно; <i>об'єднує</i> однокласників у команди, <i>добирає</i> ведучих за допомогою лічилок, інших прийомів з допомогою вчителя; <i>виконує</i> обов'язки ведучого; <i>веде</i> підрахунки очок під час ігор після пояснення.	<i>Розуміє і пояснює</i> іншим правила естафетних ігор, супроводжуючи показом і <i>дотримується</i> їх; <i>Самостійно розуміє і пояснює</i> іншим правила рухливих ігор, супроводжуючи показом і <i>дотримується</i> їх; <i>грає</i> чесно; <i>об'єднує</i> однокласників у команди, <i>добирає</i> ведучих за допомогою лічилок, інших прийомів; <i>виконує</i> обов'язки ведучого; <i>веде</i> підрахунки очок під час ігор у разі виникнення труднощів звертається до вчителя.	<i>Розуміє і пояснює</i> частково іншим правила естафетних ігор, супроводжуючи показом і <i>дотримується</i> їх; <i>самостійно розуміє і пояснює</i> іншим правила рухливих ігор, супроводжуючи показом і <i>дотримується</i> їх; <i>грає</i> чесно; <i>об'єднує</i> однокласників у команди, <i>добирає</i> ведучих за допомогою лічилок, інших прийомів; <i>виконує</i> обов'язки ведучого; <i>веде</i> підрахунки очок під час ігор.	<i>Розуміє і пояснює</i> іншим правила естафетних ігор, супроводжуючи показом і <i>дотримується</i> їх; <i>розуміє і пояснює</i> іншим правила рухливих ігор, супроводжуючи показом і <i>дотримується</i> їх; <i>грає</i> чесно; <i>об'єднує</i> однокласників у команди, <i>добирає</i> ведучих за допомогою лічилок, інших прийомів; <i>виконує</i> обов'язки ведучого; <i>веде</i> підрахунки очок під час ігор.

Концентр «Здоров'язбережувальна діяльність»

<p>Фізичні вправи засіб фізичного розвитку і зміцнення здоров'я людини.</p>	<p><i>Пояснює</i> значення фізультхвилинок, ранкової зарядки, фізичних вправ для фізичного розвитку та зміцнення здоров'я людини і <i>наводить</i> приклади з допомогою вчителя; <i>іноді дотримується</i> правил безпеки на заняттях фізкультури, під час естафет і рухливих ігор, фізкультурних пауз, фізультхвилинок, під час самостійних занять фізичними вправами на перерві; <i>іноді дотримується</i> правил щодо послідовності виконання вправ на формування правильної постави.</p>	<p><i>Іноді пояснює</i> значення фізультхвилинок, ранкової зарядки, фізичних вправ для фізичного розвитку та зміцнення здоров'я людини і <i>наводить</i> приклади; <i>дотримується</i> правил безпеки на заняттях фізкультури, під час естафет і рухливих ігор, фізкультурних пауз, фізультхвилинок, під час самостійних занять фізичними вправами на перерві; <i>дотримується</i> правил щодо послідовності виконання вправ на формування правильної постави з допомогою вчителя.</p>	<p><i>Частково пояснює</i> значення фізультхвилинок, ранкової зарядки, фізичних вправ для фізичного розвитку та зміцнення здоров'я людини і <i>наводить</i> приклади; <i>дотримується</i> правил безпеки на заняттях фізкультури, під час естафет і рухливих ігор, фізкультурних пауз, фізультхвилинок, під час самостійних занять фізичними вправами на перерві; <i>дотримується</i> правил щодо послідовності виконання вправ на формування правильної постави.</p>	<p><i>Пояснює</i> значення фізультхвилинок, ранкової зарядки, фізичних вправ для фізичного розвитку та зміцнення здоров'я людини і <i>наводить</i> приклади; <i>дотримується</i> правил безпеки на заняттях фізкультури, під час естафет і рухливих ігор, фізкультурних пауз, фізультхвилинок, під час самостійних занять фізичними вправами на перерві; <i>дотримується</i> правил щодо послідовності виконання вправ на формування правильної постави.</p>
--	--	--	---	--

Концентр «Фізультхвилинки»

<p>Гімнастики і вправи для зняття втоми (активізація рухової функції та функції дихання; зняття статичного</p>	<p><i>Виконує</i> комплекси фізультхвилинок для зняття втоми очей, м'язів шиї, тулуба, верхніх і нижніх кінцівок; <i>Виконує</i> артикуляційні вправи, пальчикові гімнастики; <i>виконує</i> в різному темпі ігрові вправи для м'язів тулуба, верхніх і нижніх</p>	<p><i>Виконує</i> іноді комплекси фізультхвилинок для зняття втоми очей, м'язів шиї, тулуба, верхніх і нижніх кінцівок; <i>Виконує</i> артикуляційні вправи, пальчикові гімнастики; <i>виконує</i> в різному темпі ігрові вправи для м'язів тулуба, верхніх і нижніх</p>	<p><i>Частково виконує</i> комплекси фізультхвилинок для зняття втоми очей, м'язів шиї, тулуба, верхніх і нижніх кінцівок; <i>Виконує</i> артикуляційні вправи, пальчикові гімнастики; <i>виконує</i> в різному темпі ігрові вправи для м'язів</p>	<p><i>Виконує</i> комплекси фізультхвилинок для зняття втоми очей, м'язів шиї, тулуба, верхніх і нижніх кінцівок; <i>Виконує</i> артикуляційні вправи, пальчикові гімнастики; <i>виконує</i> в різному темпі ігрові вправи для м'язів тулуба, верхніх і нижніх</p>
---	--	--	--	--

<p>напруження; активізація кро вообігу нижніх кінцівок; зняття зорового напруження; підвищення концентрації уваги, координо ваності рухів)</p>	<p>кінцівок; <i>виконує</i> спеціальні вправи для очей; <i>виконує</i> вправи для концентрації уваги і координованості рухів під керівництвом вчителя.</p>	<p>кінцівок; <i>виконує</i> спеціальні вправи для очей; <i>виконує</i> вправи для концентрації уваги і координованості рухів з допомогою вчителя.</p>	<p>тулуба, верхніх і нижніх кінцівок; <i>виконує</i> спеціальні вправи для очей; <i>виконує</i> вправи для концентрації уваги і координованості рухів.</p>	<p>кінцівок; <i>виконує</i> спеціальні вправи для очей; <i>виконує</i> вправи для концентрації уваги і координованості рухів.</p>
---	--	---	--	---

Критерії рівневого оцінювання результатів діагностувальних робіт УКРАЇНСЬКА МОВА

№	Об'єкти контролю	Рівнева оцінка об'єктивних результатів навчання учня/учениці	Характеристика рівня результатів навчання учня/учениці
1.	Діалог (усний) (5-6 реплік одного учасника/учасниці)	«початковий» (П)	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • підтримує діалог, • відповідає на елементарні питання, • робить спроби формулювати запитання.
		«середній» (С)	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • бере участь в діалозі, • добирає потрібні слова, окремі репліки, але робить довгі паузи, • не дотримується правил мовленнєвого етикету, • припускається окремих мовних помилок.
		«достатній» (Д)	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • будує діалог, швидко добирає потрібні слова, чітко формує запитання, • виявляє толерантність до співрозмовника/співрозмовниці • припускається незначних мовних помилок.
		«високий» (В)	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • доводить свої думки, висловлюючи переконливі аргументи, в тому числі й із власного життєвого досвіду, • демонструє вміння уважно вислухати співрозмовника/співрозмовницю, • виявляє стриманість і коректність у разі незгоди з думкою співрозмовника/співрозмовниці, • демонструє високу культуру спілкування,

2.	Переказ/твір (письмовий) Переказ :Обсяг 70-90 слів Тексти розповідного характеру Твір : 6-7 речень	«початковий» (П)	<i>Учень/учениця:</i> <ul style="list-style-type: none"> • будує висловлювання, що не становить завершеного тексту, • демонструє обмежений лексичний запас, • припускається мовних, (лексичних, граматичних) помилок • послідовність викладу не дотримана,
		«середній» (С)	<i>Учень/учениця:</i> <ul style="list-style-type: none"> • порушена послідовність викладу, відсутні зачин або кінцівка, • добір слів потребує вдосконалення, • трапляються мовні помилки.
		«достатній» (Д)	<i>Учень/учениця:</i> <ul style="list-style-type: none"> • розкриває зміст і головну думку тексту, • створює послідовний, логічно завершений текст, • вдало добирає виражальні засоби мови, • припускається поодиноких лексичних неточностей, мовних помилок
		«високий» (В)	<i>Учень/учениця:</i> <ul style="list-style-type: none"> • створює повноцінне зв'язне висловлювання, • повно висвітлює тему, • відзначається багатством словника, граматичною та стилістичною грамотністю, • вдало пов'язує предмет розмови з власним життєвим досвідом.
3.	Диктант При оцінюванні диктантів брати до уваги культуру оформлення письмової роботи I сем. – 70-80 слів II сем. – 80-90 сл.	Кількість помилок:	
		«початковий» (П)	<ul style="list-style-type: none"> • 11 і більше помилок
		«середній» (С)	<ul style="list-style-type: none"> • 4-10 помилок
		«достатній» (Д)	<ul style="list-style-type: none"> • 1-3 помилки
		«високий» (В)	<ul style="list-style-type: none"> • 1-2 негрубі помилки

4.	Списування <i>I сем. – 70-80 слів</i> <i>II сем. – 80-90 слів</i>	«початковий» (II)	<ul style="list-style-type: none"> • списаний текст нелегко прочитати (літери непропорційні, мають різний нахил, дзеркальне відображення, друковані замість рукописних) • Поєднання букв переважно відсутнє.
		«середній» (C)	<ul style="list-style-type: none"> • у формі букв зустрічаються ламані елементи, • поєднання букв занадто розтягнуті або стиснуті.
		«достатній» (D)	<ul style="list-style-type: none"> • списаний текст легко читається, • літери пропорційні, з однаковим нахилом, правильним поєднанням, • зустрічається певна кількість незначних відхилень від норми у формі букв та їх поєднанні.
		«високий» (B)	<ul style="list-style-type: none"> • Списаний текст легко читається, літери пропорційні, однаковий нахил, правильно поєднані, • Дотримується всіх гігієнічних правил письма.
	Вимоги до оцінювання грамотності:	<ul style="list-style-type: none"> • Орфографічні і пунктуаційні помилки вважаються рівноцінними • Помилка в одному і тому самому слові, яке повторюється в диктанті кілька разів вважається однією помилкою. • Помилки на одне правило, але в різних словах вважаються різними помилками. • <u>Негрубі помилки:</u> <ul style="list-style-type: none"> - повторення тієї самої букви в слові, недописування букви в кінці слова - двічі підряд написана одне й те саме слово - 2 негрубі=1 груба 	
5.	Переказ прочитаного твору (усно) <i>330-390 слів</i>	«початковий» (II)	<i>Учень/учениця:</i> <ul style="list-style-type: none"> • переказує фактичний зміст твору з опорою на поданий план, • пропускає фрагменти важливі для цілісного розуміння тексту, • непослідовно викладає фактичний змісту, • припускається численних мовних і мовленнєвих помилок.
		«середній» (C)	<i>Учень/учениця:</i> <ul style="list-style-type: none"> • порушує послідовність викладу, • недостатньо повно відтворює зміст твору, • не завжди розрізняє основну і другорядну інформацію

		«достатній» (Д)	Учень/учениця: <ul style="list-style-type: none"> • відтворює зміст твору зв'язно, послідовно з елементами аргументації поведінки, вчинків персонажів, • вдало використовує у мовленні авторські засоби художньої виразності, • припускається поодиноких мовленнєвих помилок.
		«високий» (В)	Учень/учениця: <ul style="list-style-type: none"> • самостійно будує розповідь, виділяючи головне та узагальнюючи зміст прочитаного, • Використовує під час переказу засоби художньої виразності.
6	Читання напам'ять віршованих текстів 1 сем – 3 2 сем – 3 Читання напам'ять прозових текстів 1 сем – 1 уривок з казки (35-40 слів) 2 сем – 1 уривок з оповідання (35-40 слів)	«початковий» (П)	Учень/учениця: <ul style="list-style-type: none"> • відтворює менше половини тексту, в окремих випадках порушує послідовність викладу, • допускає помилки на перестановку, заміну слів, • учень невиразно читає напам'ять вірш,
		«середній» (С)	Учень/учениця: <ul style="list-style-type: none"> • відтворює текст загалом правильно, але потребує неодноразової допомоги вчителя, допускає 1-2 помилки на перестановку, заміну слів,
		«достатній» (Д)	Учень/учениця: <ul style="list-style-type: none"> • правильно відтворює текст, допускає заміну слів, які виправляє самостійно
		«високий» (В)	Учень/учениця: <ul style="list-style-type: none"> • правильно і повно відтворює фактичний зміст твору • читання напам'ять високим рівнем артистизму
7	Читання мовчки 330-390 слів (спосіб, темп, розуміння прочитання)	«початковий» (П)	Учень/учениця: <ul style="list-style-type: none"> • читає напівголосно у темпі, суттєво нижчому від нормативного, • розуміє окремі події у змісті твору
		«середній» (С)	Учень/учениця: <ul style="list-style-type: none"> • рівень усвідомлення фактичного змісту тексту є загалом досягнутим, • читає з ознаками беззвучної артикуляції

		«достатній» (Д)	Учень/учениця: <ul style="list-style-type: none"> виявляє здатність самостійно усвідомлювати фактичний зміст твору
		«високий» (В)	Учень/учениця: <ul style="list-style-type: none"> у повному обсязі розуміє зміст тексту, правильно відповідає на всі запитання за змістом прочитаного
8	Читання вголос 1 сем – 80-85 слів 2 сем – 90-95 слів	«початковий» (П)	Учень/учениця: <ul style="list-style-type: none"> значну кількість слів читає складами, не дотримуючись пауз між реченнями, припускається багатьох помилок на заміну складів, частково розуміє зміст окремих фактів
		«середній» (С)	Учень/учениця: <ul style="list-style-type: none"> читає переважно плавно, цілими словами, припускаючись мовленнєвих помилок, недостатньо повно розуміє фактичний зміст тексту
		«достатній» (Д)	Учень/учениця: <ul style="list-style-type: none"> читає плавно словами, групами слів, усвідомлює фактичний зміст тексту, припускається помилок щодо розуміння причинно-наслідкових зв'язків
		«високий» (В)	Учень/учениця: <ul style="list-style-type: none"> читає правильно з дотриманням правил літературної вимови
9.	Аудіювання (280-300 слів) Для усної перевірки аудіативних умінь добирають 8 тестових завдань, з яких 4 завдання закритого типу з вибором однієї правильної відповіді серед трьох пропонованих варіантів 4 завдання відкритого типу	«початковий» (П)	Учень/учениця: <ul style="list-style-type: none"> усвідомлює окремі фрагменти змісту твору, виконує окремі завдання за змістом, не розуміє значення слів у тексті, може розрізнити твори за їх жанровими ознаками
		«середній» (С)	Учень/учениця: <ul style="list-style-type: none"> виконує завдання за змістом твору, усвідомлює фактичний зміст матеріалу за допомогою вчителя

	«достатній» (Д)	Учень/учениця: <ul style="list-style-type: none"> • переважно самостійно виконує завдання за текстом, • усвідомлює фактичний зміст, називає персонажів
	«високий» (В)	Учень/учениця: <ul style="list-style-type: none"> • правильно виконує завдання за текстом, • висловлює та аргументує своє ставлення до змісту твору • визначає тему і головну думку твору
Робота з літературним твором 330-390 слів	«початковий» (П)	Учень/учениця: <ul style="list-style-type: none"> • усвідомлює окремі фрагменти змісту твору, • виконує окремі завдання за змістом, • не розуміє значення слів у тексті, • може розрізнити твори за їх жанровими ознаками
	«середній» (С)	Учень/учениця: <ul style="list-style-type: none"> • переважно самостійно виконує завдання за текстом, • усвідомлює фактичний зміст, називає персонажів
	«достатній» (Д)	Учень/учениця: <ul style="list-style-type: none"> • правильно виконує завдання за текстом, • висловлює та аргументує своє ставлення до змісту твору • визначає тему і головну думку твору
	«високий» (В)	Учень/учениця: <ul style="list-style-type: none"> • Частково виконує завдання закритого типу, (на встановлення відповідності; на встановлення правильної послідовності; з короткою відповіддю; добір слів за певною ознакою; побудова речень)

<p>Робота з мовними одиницями (мовна тема)</p> <p>1. Завдання закритого типу, які передбачають вибір одного із запропонованих трьох варіантів відповідей. (4 завдання)</p> <p>2. Завдання відкритого типу, що виконуються без опори на запропоновані варіанти відповідей (на встановлення відповідності; на встановлення правильної послідовності; з короткою відповіддю; самостійне утворення форм слова, добір слів за певною ознакою; з розгорнутою відповіддю творчого характеру; побудова речень, продовження тексту, висловлення власної думки тощо) (4 завдання, із яких 1 творче)</p>	<p>«початковий» (П)</p>	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Частково виконує всі три завдання закритого типу; • Частково виконує завдання відкритого типу, (на встановлення відповідності; на встановлення правильної послідовності; з короткою відповіддю; самостійне утворення форм слова, добір слів за певною ознакою; побудова речень, продовження тексту)
	<p>«середній» (С)</p>	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Виконує всі три завдання закритого типу; • Частково виконує завдання відкритого типу, (на встановлення відповідності; на встановлення правильної послідовності; з короткою відповіддю; самостійне утворення форм слова, добір слів за певною ознакою; побудова речень, продовження тексту, висловлення власної думки тощо)
	<p>«достатній» (Д)</p>	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Виконує всі завдання закритого типу та відкритого типу, (на встановлення відповідності; на встановлення правильної послідовності; з короткою відповіддю; самостійно добирає форму слова і слова за певною ознакою;
	<p>«високий» (В)</p>	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Виконує всі завдання закритого типу та відкритого типу, (на встановлення відповідності; на встановлення правильної послідовності; з короткою відповіддю; виконує завдання творчого рівня, робить висновки і обґрунтовує їх, самостійно визначає раціональні способи виконання)

**Я ПІЗНАЮ СВІТ
Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ
ВСЕСВІТ**

№	Об'єкти контролю	Рівнева оцінка об'єктивних результатів навчання учня/учениці	Характеристика рівня результатів навчання учня/учениці
1.	Діагностувальна робота	«початковий» (П)	<p><i>Учень/учениця:</i> Виконує навчальні завдання на рівні копіювання зразків за допомогою таких навчальних дій:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Розпізнає та називає об'єкти і їх ознаки за орієнтирами • Відтворює окремі операції навчальних дій, копіює зразок • Відтворює частину почутої/побаченої/прочитаної інформації
		«середній» (С)	<p><i>Учень/учениця:</i> Виконує навчальні завдання на репродуктивному рівні за допомогою таких навчальних дій</p> <ul style="list-style-type: none"> • Визначає об'єкти, називає їх істотні ознаки, угруповує їх за даними орієнтирами • Знаходить інформацію у запропонованих джерелах і перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну, текстову
		«достатній» (Д)	<p><i>Учень/учениця:</i> Виконує навчальні завдання на продуктивному рівні за допомогою таких навчальних дій</p> <ul style="list-style-type: none"> • Визначає і самостійно називає об'єкти і їх істотні ознаки, установлює причинно-наслідкові зв'язки між ними. • Знаходить за власною ініціативою необхідну інформацію
		«високий» (В)	<p><i>Учень/учениця:</i> Виконує навчальні завдання на продуктивному-творчому рівні за допомогою таких навчальних дій</p> <ul style="list-style-type: none"> • Характеризує визначені об'єкти, класифікує їх. • Знаходить за власною ініціативою необхідну додаткову інформацію з різних джерел, узагальнює її, прогнозує можливий результат

МАТЕМАТИКА

Рівнева оцінка об'єктивних результатів навчання учня/учениці	Характеристика рівня результатів навчання учня/учениці
«початковий» (П)	<ul style="list-style-type: none"> • робота виконувалась, але допущено 12 і більше грубих помилок; • правильно виконано менше 1/3 роботи або в роботі допущено 10-11 грубих помилок; • правильно виконано 1/3 роботи або в роботі допущено 8-9 грубих помилок
«середній» (С)	<ul style="list-style-type: none"> • правильно виконано 2/5 роботи або в роботі допущено 6-7 грубих помилок; • правильно виконано половину роботи або виконано роботу в повному обсязі й допущено 5 грубих помилок; • правильно виконано 3/5 роботи або виконано роботу в повному обсязі й допущено 4 грубі помилки
«достатній» (Д)	<ul style="list-style-type: none"> • правильно виконано 2/3 роботи або виконано роботу в повному обсязі й допущено 3 грубі помилки; • правильно виконано 3/4 роботи або виконано роботу в повному обсязі й допущено 2 грубі помилки; • робота виконана в повному обсязі, але допущено 1 грубу й 1 негрубу помилку
«високий» (В)	<ul style="list-style-type: none"> • робота виконана правильно в повному обсязі або допущено 1 негрубу помилку; • робота виконана правильно в повному обсязі, в тому числі завдання на продуктивно-творчому рівні реалізації навчальної діяльності.